

ЗВІТ
Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
за 2013 рік

Київ 2014

1. Загальні положення	3
2. Реалізація Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору України	12
2.1. Завдання на 2013 рік, визначені Планом розвитку національного телерадіоінформаційного простору, та підсумки їх виконання	12
2.2. Зміни, внесені у 2013 році до Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору	18
2.3. Завдання, визначені Планом розвитку національного телерадіоінформаційного простору на 2014 рік	19
3. Підсумки ліцензування телерадіомовлення у 2013 році	20
3.1. Ліцензування у 2013 році	20
3.1.1. Ліцензування цифрового ефірного телебачення	21
3.1.2. Ліцензування ефірного мовлення	21
3.1.3. Ліцензування проводового мовлення	23
3.1.4. Ліцензування кабельного мовлення	24
3.1.5. Ліцензування супутникового мовлення	25
3.1.6. Ліцензування діяльності провайдерів програмної послуги	26
3.2. Державна реєстрація суб'єктів інформаційної діяльності України у 2013 році	26
3.3. Обсяги ліцензійного збору у 2013 році	27
4.1. Організація офіційного моніторингу телерадіопрограм	29
4. Здійснення наглядових і регуляторних повноважень	29
4.2. Дотримання телерадіоорганізаціями вимог законодавства щодо частки вітчизняного продукту у програмах (передачах) і частки демонстрування національних фільмів	30
4.3. Наглядові функції Національної ради у сфері захисту суспільної моралі. Дотримання телерадіоорганізаціями ліцензійних умов щодо обсягів дитячого мовлення	31
4.4. Дотримання телерадіоорганізаціями вимог законодавства про рекламу і спонсорство	33
4.5. Організація проведення перевірок та стан дотримання телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги ліцензійних умов та умов ліцензій	35
5. Дотримання вимог законодавства щодо участі іноземного капіталу у статутних капіталах телерадіоорганізацій, засновників (власників) телерадіоорганізацій та їх установчих документів. Конкуренція і рівень монополізації ринку	40
6. Міжнародна діяльність Національної ради у 2013 році	42
7. Питання, що потребують консолідації зусиль органів законодавчої і виконавчої влади	45
8. Висновки	49
Додатки до Звіту Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення	51

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Звіт про діяльність Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення охоплює період із 1 січня до 31 грудня 2013 року.

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення (далі – Національна рада) є конституційним, постійно діючим колегіальним органом, основне завдання якого – нагляд за дотриманням законів України у сфері телерадіомовлення, а також здійснення регуляторних повноважень, визначення перспектив розвитку телерадіомовлення в державі.

Конституційний орган діє відповідно до Законів України «Про телебачення і радіомовлення» та «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення».

До складу Національної ради входять вісім осіб, чотирьох із яких призначає Верховна Рада України, а чотирьох – Президент України (на цей час призначено трьох осіб).

Нині членами Національної ради є:

Манжосов Володимир Анатолійович – голова Національної ради (Указ Президента України від 02.04.2010 № 468/2010);

Головатенко Оксана Анатоліївна – перший заступник голови Національної ради (Указ Президента України від 24.11.2009 № 962/2009);

Мудрак Лариса Михайлівна – заступник голови Національної ради (Указ Президента України від 23.02.2010 № 229/2010);

Баранов Євген Валерійович (Постанова Верховної Ради України від 29.06.2010 № 2366-VI);

Георгієвська Вікторія Володимирівна (Постанова Верховної Ради України від 4 липня 2013 року № 387-VII);

Оплат Ірина Володимирівна (Постанова Верховної Ради України від 29.06.2010 № 2364-VI);

Фартушний Микола Всеволодович (Постанова Верховної Ради України від 29.06.2010 № 2363-VI).

Упродовж звітнього періоду діяльність регуляторного органу спрямовувалася на виконання завдань із розбудови вітчизняної медійної сфери відповідно до Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору та з огляду на першочергові потреби галузі.

На виконання міжнародних зобов'язань, передбачених міждержавною Регіональною угодою «Женева-2006», в Україні впроваджується цифрове наземне ефірне телебачення.

Національна цифрова телемережа у стандарті DVB-T2 (MPEG-4) у складі чотирьох мультіплексів МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5, що побудована в країні 2011 року, охоплює цифровим сигналом 95% населення країни. Телеглядачі усіх регіонів мають можливість безкоштовно приймати 28 загальнонаціональних і по 4 регіональних або місцевих телепрограми.

2013 року через об'єктивні причини, характерні для місцевого й регіонального мовлення, від цифрових ліцензій відмовились 3 місцеві компанії.

Нині в багатоканальній мережі МХ-5 після проведення конкурсів з урахуванням зазначеного факту залишилося 125 вільних місць у 96 населених пунктах 17 областей України.

З огляду на необхідність забезпечення потреб суспільства та інтересів мовників у процесі переходу на цифрове телебачення тривало фахове обговорення широкого кола питань. У листопаді 2013 року Комітетом Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації було створено робочу групу з підготовки закону про перехід України на цифрове телебачення, в діяльності якої брали участь представники Національної ради.

Оскільки впровадження цифрового мовлення на території України передбачає наявність перехідного періоду, нині одночасно працюють аналогові й цифрові станції. Мовників, які розповсюджують сигнал у двох стандартах, на кінець звітнього року налічувалося 84. Для зменшення фінансових витрат телерадіоорганізацій під час продовження чинних ліцензій на аналогове ефірне мовлення при нарахуванні ліцензійного збору застосовується знижка 70% відповідно до затвердженої Кабінетом Міністрів України Методики розрахунків розмірів ліцензійного збору.

Зважаючи на реалії виконання загальнодержавної програми із впровадження цифрового мовлення, Національна рада змінила на 2014 рік терміни початку III етапу вимкнення засобів аналогового мовлення та вивільнення радіочастотного ресурсу. Аналогові передавачі будуть поступово вимикатися після достатнього забезпечення населення засобами приймання цифрового сигналу.

Експерти міжнародних організацій позитивно оцінили впровадження в Україні програми цифрового наземного ефірного телемовлення. На черговому засіданні BRAF, яке відбулося у вересні 2013 року в Києві, вітчизняні фахівці поділилися досвідом практичної розбудови загальнонаціональної цифрової телевізійної мережі з представниками країн Причорноморського регіону, що в цьому процесі значно відстають від нашої держави.

Успіхи розвитку цифрових технологій на вітчизняних теренах було відзначено також у грудні 2013 року на спільній конференції Координатора проектів ОБСЄ і Національної ради «Діалог регуляторних органів та медіа-спільноти у формуванні плюралістичного медійного середовища з огляду на виклики, пов'язані з появою нових аудіовізуальних ЗМІ».

Процес розширення універсальної програмної послуги, спричинений появою компаній, що мовлять у цифровому стандарті DVB-T2, й надалі відбувався з урахуванням технічних можливостей провайдерів програмної послуги.

Обов'язкове забезпечення абонентам можливості перегляду пакета програм у складі програм телерадіоорганізацій, які відповідно до ліцензій здійснюють наземне ефірне мовлення на території розташування багатоканальної мережі, передбачено частиною дев'ятою статті 39 Закону України «Про телебачення і радіомовлення». На виконання цієї законодавчої норми Національна рада вжила низку організаційних заходів, за результатами яких переважна більшість провайдерів розширила так званий соціальний пакет програм. Більшість компаній, які мали навіть невеликий ресурс мережі, знайшли можливість для модернізації і забезпечують надання абонентам обов'язкових програм.

Так, у звітньому періоді 235 провайдерам було переоформлено ліцензії із внесенням змін до пакета універсальної програмної послуги, який включає програми теле-

радіоорганізацій, що здійснюють аналогове та/або цифрове мовлення. Також понад 200 суб'єктам господарювання було видано ліцензії провайдера, якими затверджено пакет програм універсальної програмної послуги з урахуванням цифрових програм у стандарті DVB-T2.

Таку ситуацію можна розцінювати як позитивний факт, адже внаслідок розширення універсальної програмної послуги більшість глядачів отримали змогу переглядати в кабельних мережах велику кількість вітчизняних загальнонаціональних і місцевих телеканалів.

Принципи і підходи до формування обов'язкового пакета програм не мають остаточного вирішення в країнах Європи. Ці питання дискутуються серед представників медіаспільноти. Національна рада вивчає позитивні практики європейських регуляторів з метою врахування їх при підготовці нових законодавчих актів.

Виконуючи одну зі своїх головних функцій, Національна рада оперативно вживала заходів з усунення порушень чинного вітчизняного законодавства в телерадіоінформаційній сфері.

2013 року працівниками регуляторного органу проведено 659 перевірок телерадіоорганізацій і провайдерів програмної послуги, з них 562 – планові і 97 – позапланових.

Планові перевірки ліцензіатів проводилися відповідно до затвердженого графіка у зв'язку зі встановленням факту початку діяльності компанії упродовж року з дня видачі ліцензії, що передбачено статтею 43 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», та за 210 днів до закінчення терміну дії ліцензії з метою встановлення стану дотримання умов ліцензії та вимог чинного законодавства.

Позапланові перевірки проводяться у зв'язку з виявленими ознаками порушень вимог ліцензій і чинного законодавства за результатами моніторингів телерадіоорганізацій і провайдерів програмної послуги, на заяви ліцензіатів із метою скасування застосованих раніше санкцій «оголошення попередження» і звернень, що надходять від громадськості та юридичних осіб.

За результатами перевірок санкції було застосовано до 70 ліцензіатів, із них 65 ліцензіатам було оголошено попередження, щодо 5 – подано до суду справу про анулювання ліцензії на підставі багаторазових порушень або у зв'язку з відсутністю діяльності.

Інформацію щодо результатів 572 перевірок діяльності компаній у зв'язку з незначними відхиленнями або відсутністю порушень було взято до відома.

Крім того, відповідно до статті 37 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» за результатами перевірок анульовано ліцензії 4 компаній у зв'язку з відсутністю передбаченого ліцензією мовлення упродовж року від дня видачі ліцензії.

Також, ідучи назустріч телерадіоорганізаціям у можливості позасудового скасування застосованих санкцій, регуляторний орган відповідно до Положення про скасування санкції «оголошення попередження» проводить позапланові перевірки на заяви компаній. За результатами цих перевірок 23 ліцензіатам було скасовано попередження.

Пріоритетним напрямом діяльності Національної ради залишається вироблення виважених підходів до регулювання нових конвергентних ЗМІ.

Розвиток засобів масової інформації загалом і нових медіа зокрема є відображенням рівня розвитку демократичних процесів у будь-якій державі. В Україні, яка активно інтегрується у світовий інформаційний простір, з року в рік набувають дедалі більшого поширення інформаційно-комунікаційні технології, побудовані на використанні широкосмугового доступу (IPTV, OTT) та інших мультисервісних мереж.

Суб'єкти господарювання, які мають намір працювати з використанням новітніх технологій, звертаються до регуляторного органу із заявами для отримання ліцензій. Цьому передувала планомірна робота Національної ради з викорінення безліцензійної діяльності у сфері телекомунікаційних послуг. Так, на кінець звітнього періоду до Державного реєстру телерадіоорганізацій України внесено 82 компанії, які мають 118 ліцензій на діяльність із використанням технології IPTV, тоді як 2012 року таких ліцензій було видано лише 24. Цей процес триває і далі.

Також до регуляторного органу надходить чимало звернень від компаній щодо можливості ліцензування діяльності провайдера програмної послуги із застосуванням технології OTT. Проте застаріла законодавча база не дає прямих відповідей на питання, що постають перед регулятором стосовно ліцензування діяльності з використанням інтернет-мережі для надання програмних послуг.

Упродовж останніх років велика увага приділяється вивченню європейських і світових практик діяльності нових медіа та правил їх функціонування. Зокрема, успішною є співпраця Національної ради щодо означених питань із Координатором проектів ОБСЄ в Україні.

У другому півріччі 2013 року в рамках проекту «Підтримка діалогу між регуляторами та медіа-спільнотою щодо забезпечення плюралістичного середовища для нових аудіовізуальних ЗМІ» було зроблено аналіз розвитку нових конвергентних засобів масової інформації в Україні. Дослідження виконувалося на замовлення Національної ради, над ним працювали два незалежні аналітики з України і Німеччини. Його результати були презентовані у грудні 2013 року на спільній конференції Національної ради і Координатора проектів ОБСЄ в Україні.

Світове співтовариство намагається скоротити розрив між швидким розвитком технічних інновацій та формами їх регулювання, розробляючи відповідні нормативні правила. Україна приєднується до міжнародного права, намагаючись регламентувати нові медіа в законотвірчій діяльності. Нова редакція профільного закону базуватиметься на Директиві про аудіовізуальні медіа-послуги, якою керуються у своїй діяльності європейські регулятори.

Проте світовий досвід показує, що кожна країна має виразну специфіку і в самих медіа, і в способах їхнього законодавчого регулювання. Через це кожна держава повинна враховувати технологічну та юридичну специфіку і виробляти власні адекватні форми регулювання нових медіа.

2013 року робоча група Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації, до складу якої входять представники Національної ради, працювала над розробкою нової редакції Закону України «Про телебачення і радіомовлення». У проекті цього нормативного акта певним чином визначені механізми регулювання мовлення з використанням новітніх технологій.

Національний регулятор й надалі відпрацьовує механізми юридичного унормування регуляторних актів.

Нормативно-правові акти, які ухвалює Національна рада в межах своїх повноважень, відповідно до змін, внесених у липні 2010 року до статті 17 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», проходять державну реєстрацію в Міністерстві юстиції України. Усі проекти нормативних документів, затверджені Планом діяльності з підготовки проектів регуляторних актів Національної ради, оприлюднюються на офіційному сайті для громадського обговорення та погоджуються з відповідними державними установами.

У звітному році конституційним органом у Міністерстві юстиції України зареєстровано 3 нормативно-правові акти. На 2014 рік заплановано реєстрацію чотирьох документів, серед

них Положення про моніторинг телерадіопрограм, зміни до Положення про порядок видачі ліцензії провайдера програмної послуги, зміни до Інструкції про порядок здійснення перевірок телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги.

Крім того, як уже зазначалося, представники Національної ради у складі робочої групи з підготовки нової редакції профільного закону брали участь у її засіданнях і надавали свої пропозиції до законопроекту.

2013 року набула нових форм робота зі створення і впровадження системи захисту дітей від шкідливого контенту електронних ЗМІ.

Захист дітей від негативних інформаційних впливів в епоху стрімкого розвитку цифрових технологій є пріоритетним у діяльності регуляторних органів усіх європейських країн. На кожному представницькому зібранні, присвяченому розвитку та викликам діяльності ЗМІ, обов'язково порушується питання захисту дітей від небажаного впливу інформації, що може поширюватися засобами як традиційних, так і нових медіа.

Для України, яка адаптує вітчизняне законодавство в галузі електронних засобів масової інформації до європейських стандартів, питання захисту дитячої аудиторії є надзвичайно актуальним. 2013 року продовжувала діяльність Міжвідомча робоча група з розробки та впровадження національної системи позначок для захисту дітей від інформації, що може шкодити їхньому здоров'ю і розвитку, співголовами якої є заступник голови Національної ради і Уповноважений Президента України з прав дитини. До складу робочої групи входить 41 представник телерадіоінформаційної сфери і громадськості. Робота з відповідного проекту підтримується Президентом України.

У звітному році на основі попередньо розробленого фахівцями Інституту соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України опитувальника кодувальника для оцінки ризиків телевізійної продукції проведено тренінг із питань практичного застосування системи символів на позначення відповідного програмного продукту. Учасниками навчальної програми стали представники низки обласних державних телерадіокомпаній – Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Рівненської, Харківської, Херсонської, Чернівецької і Київської державної регіональної телерадіокомпанії, на базі яких планується пілотне впровадження проекту.

Крім того, з метою пропагування національної системи серед батьків і дітей виготовлено інформаційний відеоролик під умовною назвою «Супермаркет телебачення», в якому виокремлено ризики телевізійного контенту та презентовано вікові позначки.

Відповідні заходи проводилися за підтримки проекту Ради Європи і Уряду Канади «Впровадження європейських стандартів в українському медійному середовищі».

У рамках діяльності Міжвідомчої робочої групи триває робота над розробкою програмного забезпечення сайту та програм для кодувальників і супервайзерів. Експериментальний запуск проекту захисної системи планується на кількох державних телерадіокомпаніях 2014 року.

Знаковим у цьому контексті також є приділення великої уваги питанню захисту дітей під час роботи 4-го засідання міжнародного Форуму країн Причорноморського регіону, яке відбулося в Києві у вересні 2013 року. Його учасники ухвалили спільну київську декларацію „Захист неповнолітніх» (доступна за адресою <http://nrada.gov.ua/braf>).

Цей документ спонукає країн-учасниць до застосування відповідних заходів щодо мовників, які негативно впливають на фізичний, розумовий та психологічний розвиток дітей, а також співпрацювати та обмінюватися кращими практиками через впровадження спеціальних проектів серед країн-учасниць Форуму.

Декларація наголошує на необхідності запровадити такі інструменти захисту, як підвищення медіа-грамотності, розробка системи «розумних символів», підвищення рівня етичного кодексу медіа-галузі, поглиблення співрегулювання, вжиття соціальних заходів, перегляд механізму подачі інформації тощо.

Важливість означеного питання підтверджено й експертним дослідженням із питань регулювання нових конвергентних ЗМІ, яке було проведено 2013 року на замовлення Національної ради за підтримки Координатора проектів ОБСЄ в Україні. Усі групи респондентів, що брали участь у дослідженні, тобто від державного, суспільного і медіа-сектору, однозначно заявили, що з огляду на розвиток нових медіа головним питанням державної політики має бути саме захист дітей від шкідливого контенту.

Тенденція щодо створення на вітчизняному телевізійному ринку нішевих каналів позитивно позначилася на розвитку дитячого мовлення.

Нині ця сфера в Україні представлена цифровим ефірним загальнонаціональним каналом мовлення «Піксель» і супутниковими телеканалами «ПлюсПлюс», «Малятко», «Моя дитина», «LALE».

Також програмний продукт для дитячої аудиторії наявний в ефірі більшості загальнонаціональних та регіональних мовників. Крім того, в кабельних мережах транслюється 19 іноземних дитячих каналів, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення.

Традиційно найбільший обсяг дитячих програм відповідно до державного замовлення демонструють державні телерадіомовні компанії. Прикметно, що 2013 року кількість таких передач збільшилася майже на 10%.

Національна рада упродовж останніх років стала головним організатором Міжнародного дитячого, молодіжного фестивалю аудіовізуальних мистецтв «Кришталеві джерела». Це – найбільший український фестиваль відповідного профілю. Його унікальність у тому, що діти, які є головними учасниками цього конкурсу, не лише знайомляться з досягненнями національного і світового кіно-, теле-, радіо- і фотомистецтва, а й самі відчують себе в ролі кінематографістів, телевізійників, радіореporterів і фотохудожників. Конкурсні роботи, а їх зазвичай близько тисячі, оцінює авторитетне журі, до складу якого входить 20 фахівців у сфері аудіовізуального мистецтва. 2013 року понад дві сотні учасників виборювали першість у творчих змаганнях «Кришталевих джерел».

Найкращі дитячі фотороботи було представлено на вернісажі в Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал», а також у приміщенні комітетів Верховної Ради України.

Крім того, Національна рада підтримує проведення Міжнародного дитячого телевізійного фестивалю «Дитятко», засновником якого є Харківська обласна рада.

Національна рада веде конструктивний діалог із громадськими та галузевими організаціями, діяльність яких дотична до телерадіоінформаційної сфери.

Упродовж звітнього періоду тривала співпраця з представниками телерадіокомпаній та індустрії, громадських організацій, об'єднань, що діють у медійному просторі. Національний регулятор представлений у численних робочих групах та експертних комісіях державних органів України з питань удосконалення чинного вітчизняного законодавства, інформаційної безпеки та розвитку громадянського суспільства.

Члени Національної ради та фахівці регуляторного органу брали участь у діяльності робочих груп і низці заходів, присвячених актуальним і проблемним питанням розвитку галузі – конференціях, круглих столах, семінарах, зокрема:

- робочій групі з підготовки нової редакції Закону України «Про телебачення і радіомовлення»;
- всеукраїнській нараді провайдерів програмної послуги та операторів телекомунікацій України;
- науково-практичній конференції «Дні інформаційного суспільства-2013», організованій

- Національною академією державного управління при Президентіві України;
- Першому міжіндустріальному саміті CrimeaMediaCom, засновниками якого стали Незалежна асоціація телерадіомовників, Асоціація Укртелемережа, Асоціація правовласників і постачальників контенту, Телекомунікаційна палата України;
 - конференції «Телебачення як бізнес», що проходила в рамках проекту KIEV MEDIA WEEK і організатором якої була Асоціація «Індустріальний телевізійний комітет»;
 - Міжнародному форумі «Цифрове мовлення в Україні» у рамках зазначеного вище проекту, організатор – Незалежна асоціація телерадіомовників;
 - робочій групі з питань розроблення Концепції профілактики вживання дітьми алкоголю, наркотичних засобів та психотропних речовин, яку очолює Віце-прем'єр-міністр України К. Грищенко.
 - засіданнях Координаційної ради з питань розвитку громадянського суспільства та організації роботи її підгрупи з питань інформаційної політики, відкритості органів державної влади та залучення громадськості до формування політики.

Під час спільних обговорень і дискусій вдається знаходити консенсус щодо багатьох аспектів розвитку телерадіоінформаційної сфери України.

Упродовж тривалого часу при Національній раді діє консультативно-дорадчий орган – Громадська рада, яка покликана ініціювати й координувати заходи для проведення консультацій із громадськістю та забезпечувати врахування суспільної думки під час підготовки і реалізації рішень Національної ради. До неї входять представники неурядових організацій, журналісти, діячі культури та мистецтв.

Завдяки ініціативам Громадської ради проводяться зустрічі, круглі столи, на яких обговорюються найрізноманітніші питання сучасного медійного суспільства.

Для фахових консультацій створено також Колегію експертів, до якої входять відомі представники медіа-сфери, діячі культури і мистецтв, науковці.

Відповідна співпраця сприяє утвердженню в Україні демократичних принципів співрегулювання, які упродовж багатьох років застосовуються на практиці передовими країнами Європи і світу.

Співпраця регуляторного органу з авторитетними міжнародними організаціями набуває нових форм.

Упродовж звітнього періоду Національна рада вже традиційно співпрацювала з такими міжнародними організаціями, як Рада Європи, ОБСЄ, Європейська платформа регуляторних органів, Форум регуляторних органів із питань телерадіомовлення країн Причорноморського регіону тощо. Ця діяльність була спрямована на вивчення кращих європейських практик регулювання телерадіомовної сфери, зокрема нових медіа, досвіду впровадження цифрових технологій, забезпечення захисту дитячої аудиторії від негативної інформації, сприяння розвитку дитячого мовлення та можливостей адаптації позитивного європейського досвіду до сфери українського телерадіомовлення.

У 2013 році відповідно до Положення про представників України в робочих органах Комітету міністрів Ради Європи, затвердженого Указом Президента України від 19.05.1997 № 441/97, Міністр закордонних справ України затвердив призначення заступника голови Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення представником України у Керівному комітеті Ради Європи з питань медіа та інформаційного суспільства (CDMSI). Упродовж звітнього року відбулося три засідання цього авторитетного міжнародного форуму, а також Європейська конференція міністрів, відповідальних за питання ЗМІ та інформаційного суспільства. На цих заходах широко обговорювалися і питання сучасного розвитку українських засобів масової інформації.

Національна рада у звітньому періоді головувала у Форумі регуляторних органів країн Причорноморського регіону (BRAAF), до якого входять 12 країн. Чергове засідання BRAAF було при-

свячене питанням розвитку нових медіа, захисту дітей від негативного контенту та переходу на цифрові технології мовлення. За оцінками європейських експертів, Форум було визнано успішним, оскільки він дав поштовх для подальшої роботи щодо захисту дітей. Було ухвалено спільну київську декларацію „Захист неповнолітніх».

Завдяки конструктивній та відповідальній діяльності регулятора в питаннях міжнародної співпраці основні проекти європейських структур у сфері медіа пролонговані на наступний рік.

Національна рада працює у відкритому режимі та забезпечує системний доступ до публічної інформації.

Приділяючи значну увагу роз'яснювальній та консультативній роботі, конституційний орган оперативно реагує на запити та звернення громадян і організацій, засобів масової інформації, телерадіокомпаній.

2013 року до Національної ради надійшло 83 запити на отримання публічної інформації від фізичних та юридичних осіб. Також розглянуто 506 звернень і критичних зауважень від громадян, що стосувалися діяльності телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги України. На всі клопотання було надано відповіді у визначені законом терміни.

Національна рада відкрита для діалогу із засобами масової інформації та всебічно сприяє їх діяльності. Засідання регулятора проходять у присутності журналістів, представників галузевих, громадських організацій. Під час брифінгів, що відбуваються після кожного засідання, представники ЗМІ мають можливість отримати коментарі та відповідні роз'яснення членів Національної ради. На офіційному сайті (<http://nrada.gov.ua>) оперативно розміщуються нормативно-правові документи, всі ухвалені рішення та інша інформація з питань телерадіопростору.

Представники Національної ради в регіонах, які забезпечують нагляд за дотриманням місцевими і регіональними телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги умов ліцензій і чинного законодавства, готують щорічні звіти за результатами своєї діяльності та оприлюднюють їх у засобах масової інформації відповідних територій, а також на веб-сайті регуляторного органу.

Згідно з вимогами Закону України «Про телебачення і радіомовлення» ведеться Державний реєстр телерадіоорганізацій України, доступ до якого є вільним. Дані Державного реєстру щомісяця оновлюються на веб-сайті, нині до нього внесено 1575 ліцензіатів Національної ради та 71 суб'єкт інформаційної діяльності.

Регуляторний орган приділяє постійну увагу підвищенню ефективності роботи.

З цією метою вживаються заходи зі збереження у структурних підрозділах кращих практик діяльності і її вдосконалення. Зокрема, триває робота із систематизації документообігу, архівування офіційної документації та ліцензійних справ.

2013 року було підготовлено й проведено 40 засідань, ухвалено 2486 рішень. Порядки денні засідань заздалегідь оприлюднюються на офіційному веб-ресурсі. Усі рішення упродовж двох днів після їх ухвалення розміщуються у спеціальному пункті меню веб-сайту для ознайомлення телерадіоорганізаціями, провайдерами програмної послуги, суб'єктами інформаційної сфери, громадськості.

Для забезпечення належної комунікації з представниками Національної ради в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі запроваджено проведення відеоконференцій.

У 2013 році було проведено конкурс на заміщення вакантних посад. За підсумками іспиту й результатами співбесіди із претендентами призначено п'ять осіб для роботи в апараті Національної ради. На постійній основі працює комісія зі стажування, за результатами діяльності якої у звітному періоді десять осіб рекомендовано до кадрового резерву та дев'ятьом особам зараховано стажування на посадах державних службовців, двоє фахівців із кадрового резерву зараховано на постійну роботу, п'ять – переведено на вищі посади.

У звітному періоді 21 державний службовець підвищив кваліфікацію, в тому числі 16 осіб навчалися в Інституті підвищення кваліфікації керівних кадрів, 8 – здобувають другу вищу освіту в Національній академії державного управління при Президентіві України й інших навчальних закладах, 2 – закінчують аспірантуру.

2013 року проведено атестацію 161 державного службовця Національної ради. За результатами голосування атестаційної комісії всі працівники відповідають обійманім посадам.

Фахівці регуляторного органу постійно беруть участь у нарадах, семінарах, конференціях з питань діяльності телерадіоінформаційної галузі, які проводяться державними органами, галузевими об'єднаннями, громадськими організаціями та міжнародними інституціями.

2. РЕАЛІЗАЦІЯ ПЛАНУ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕЛЕРАДІОІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ

2.1. Завдання на 2013 рік, визначені Планом розвитку національного телерадіоінформаційного простору, та підсумки їх виконання

Перехід країни до європейських стандартів мовлення був одним із першочергових завдань діяльності Національної ради.

У 2013 році стало функціонувати національні цифрові мережі МХ-1, МХ-2, МХ-3 та МХ-5, які охоплюють 166 населених пунктів і транслюють 28 загальнонаціональних та по 4 регіональних/місцевих програми кожна.

Процес реалізації чергового III етапу впровадження цифрового мовлення – поетапне вимкнення ліцензіатами засобів аналогового телемовлення – зазнав певних ускладнень у зв'язку з необхідністю забезпечення одночасної роботи аналогових і цифрових передавальних станцій, що є необхідною умовою перехідного періоду. Станом на кінець року в аналоговому та цифровому стандартах працюють 84 телевізійні мовники (таблиця 1).

Початок відключення аналогових передавачів, запланований на 2013 рік, відкладено через недостатній рівень насичення домогосподарств перетворювачами цифрового сигналу. Торік уряд країни не вирішив питання додаткового забезпечення мало захищених верств населення засобами прийому програм цифрового ефірного телебачення, як це було 2012 року. У зазначений період, за інформацією Державного комітету телебачення і радіомовлення України, було закуплено й доставлено заявникам 792 250 телетюнерів.

Наприкінці року, виконуючи доручення Адміністрації Президента України, Національна рада проаналізувала процес впровадження цифрового телебачення у прикордонних областях України: Вінницькій, Волинській, Донецькій, Житомирській, Закарпатській, Івано-Франківській, Київській, Луганській, Львівській, Одеській, Рівненській, Сумській, Харківській, Чернігівській, Чернівецькій та Автономній Республіці Крим.

За інформацією, наданою провайдером програмної послуги багатоканальних цифрових телемереж МХ-1, МХ-2, МХ-3 та МХ-5 ТОВ «ЗЕОНБУД», станом на кінець 2013 року мешканців 16 прикордонних областей забезпечує сигналом 531 цифровий передавач. Ці передавачі транслюють 112 телепрограм, 28 з яких – загальнонаціональні, 53 – регіональні та 31 – місцеві. Цифрові приймачі (придбані в торговельних мережах) використовує 1 542 186 домогосподарств.

Для завершення урядової програми забезпечення перетворювачами цифрового сигналу пільгових категорій громадян, які подавали до Держкомтелерадіо заяви на їх отримання у

2012 році, слід закупити ще 593 тисячі приладів. На ці потреби в Державному бюджеті необхідно передбачити фінансування на суму 307,0 млн гривень.

З метою координації заходів щодо впровадження цифрового телерадіомовлення Кабінетом Міністрів України у 2009 році було створено відповідну Міжвідомчу раду. З огляду на побудовану національну цифрову телемережу в стандарті DVB-T2 (MPEG-4) у складі чотирьох цифрових загальнонаціональних каналів мовлення МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5, що працює цілодобово з вересня 2011 року, подальша діяльність Міжвідомчої ради втратила свою актуальність і стала недоцільною. Рішенням Національної ради від 11.09.2013 № 1713 було погоджено запропонований Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України проект постанови уряду «Про ліквідацію Міжвідомчої ради з координації здійснення заходів щодо впровадження цифрового телерадіомовлення».

При Комітеті Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації 3 липня 2013 року створено робочу групу з розробки законопроекту щодо забезпечення успішного переходу на цифрові стандарти мовлення, до складу якої увійшли представники Національної ради.

Наприкінці звітного періоду відбулася зустріч членів Національної ради з представниками правління Незалежної асоціації телерадіомовників, на якій обговорювалися проблеми переходу на цифрові стандарти і подальшої діяльності регіональних та місцевих мовників.

Тривожною тенденцією 2013 року стала відмова деяких місцевих телекомпаній від ліцензій на цифрове ефірне мовлення. Причина – фінансова криза, неспроможність забезпечувати 24 години мовлення. Так, упродовж року від цифрових ліцензій відмовились 3 місцеві мовники.

Нині в багатоканальній мережі МХ-5 залишилося 125 вільних місць у 96 населених пунктах 17 областей України. До населених пунктів, у яких залишилися вільні місця в мультиплексі МХ-5, додалися міста Харків, Умань, Ніжин.

Діяльність регуляторного органу у 2013 році сприяла підвищенню рівня охоплення території України наявними каналами й мережами мовлення, багатоканальними кабельними та ефірними телемережами. Завдяки появі нових телекомунікаційних технологій активно розвивався телевізійний ринок країни.

Використання радіочастотного ресурсу, виділеного для потреб телебачення і радіомовлення, здійснювалося відповідно до Плану використання радіочастотного ресурсу України.

Для потреб **ефірного телевізійного мовлення** задіяно 2571 аналоговий канал, для цифрового мовлення в багатоканальних телемережах МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5 стандарту DVB-T2 – по 4 телевізійних канали у 166 населених пунктах.

Залежно від території розповсюдження програм у сфері телевізійного мовлення провадять діяльність:

а) 30 загальнонаціональних телерадіоорганізацій (таблиця 2), ними використовується:

- для потреб аналогового мовлення – 1996 телеканалів;
- для потреб цифрового мовлення – 664 телеканали в мережах МХ-1, МХ-2, МХ-3 та МХ-5;

б) 76 регіональних телерадіоорганізацій, у тому числі ОДТРК, (таблиця 3), ними використовується:

- для потреб аналогового мовлення – 401 телеканал;
- для потреб цифрового телевізійного мовлення – 166 телеканалів у багатоканальних телемережах МХ-5;

в) 185 місцевих телерадіоорганізацій, ними використовується:

- для потреб аналогового мовлення – 174 телеканали;
- 34 телерадіоорганізації місцевого ефірного телемовлення використовують 35 телеканалів у багатоканальній мережі МХ-5.

Наземне ефірне радіомовлення реалізується з використанням частот довгих, середніх і коротких хвиль, а також ультракоротких хвиль нижнього та верхнього піддіапазонів.

Для потреб **ефірного радіомовлення** в Україні станом на кінець 2013 року задіяно 1207 радіочастот.

Залежно від території розповсюдження програм діяльність ведуть:

- 15 загальнонаціональних телерадіоорганізацій, якими використовується 725 частотних присвоєнь (таблиця 4);
- 57 регіональних телерадіоорганізацій, якими використовується 420 частотних присвоєнь. Із них цілодобове мовлення ведеться на 251 частоті, решта – 169 частот – використовується спільно з іншими мовниками (таблиця 5);
- 217 місцевих радіокомпаній загалом використовують 239 частотних присвоєнь. Із них цілодобове мовлення ведеться на 188 частотах, 51 частота використовується спільно з іншими мовниками. На 43 частотах цілодобове мовлення забезпечується регіональними та місцевими мовниками.

Упродовж року тривала взаємодія Національної ради з Українським державним центром радіочастот у розробці висновків щодо можливості й умов користування радіочастотним ресурсом для потреб телерадіомовлення. Ці висновки передбачені для оголошення конкурсу зі створення нових і розвитку діючих каналів і мереж мовлення.

З ініціативи ліцензіатів змінювалися технічні характеристики каналів і мереж мовлення (потужності та місцезнаходження передавача) з метою покращення якості сигналу та збільшення зони покриття. Національна рада на своїх засіданнях розглянула заяви 18 користувачів радіочастотного ресурсу щодо зміни потужностей, номіналів каналів і частот, технічного переносу частот. Після отримання позитивних висновків УДЦР телерадіоорганізації внесли відповідні зміни до ліцензій (таблиці 6-8).

У звітному періоді Національна рада надіслала до органу радіочастотного регулювання 12 подань про видачу користувачам радіочастотного ресурсу висновків щодо електромагнітної сумісності та дозволів на експлуатацію 52 радіоелектронних засобів мовлення (РЕЗ), які задіяні для розповсюдження 4 програм загальнонаціональних мовників (41 РЕЗ) і 12 програм регіональних і місцевих мовників (11 РЕЗ). Оформлення абсолютної більшості дозволів на експлуатацію РЕЗ (48 РЕЗ) нині здійснює Концерн РРТ, найбільший оператор телекомунікацій ефірного телерадіомовлення, а решту РЕЗ (4 РЕЗ) – регіональні та місцеві мовники.

Наразі Концерном РРТ у порядку, встановленому за результатами низки міжвідомчих нарад, подано заявні документи до органу радіочастотного регулювання щодо отримання дозвільних документів на експлуатацію низки передавачів, що працюють ще з радянських часів у загальнонаціональних мережах без відповідних дозволів.

За результатами п'яти планових заходів технічного радіоконтролю у смугах радіочастот загального користування Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (НКРЗІ) інформувала регуляторний орган щодо виявлених порушень законодавства України у сфері користування радіочастотним ресурсом.

Відповідно до наданої НКРЗІ інформації, Національна рада надіслала приписи керівникам компаній ТОВ «Медіагруп ФМ», «НБМ», ТОВ «Фірма «Екран» із вимогою термінового вжиття заходів для отримання дозволів на експлуатацію передавачів, задіяних для розповсюдження телевізійних програм.

Перехід на цифрові технології відбувається не лише в наземному ефірному мовленні, а й у кабельних, супутникових системах і системах МІТРС.

2013 року тривав процес розвитку і створення нових мереж провайдерів програмної послуги кабельного телебачення.

На кінець звітнього періоду для провадження діяльності з надання програмних послуг із використанням кабельних мереж 703 ліцензіати використовували ресурси 998 багатоканальних телемереж, у тому числі 82 суб'єкти господарювання – ресурси 118 мереж за технологією IPTV.

Упродовж року спостерігалася загальна тенденція до застосування нових технологій (DVB-C, IPTV). Це дало змогу провайдерам програмної послуги розширити пропозиції абонентам, збільшивши перелік пропонованих програм, що сприяє значному зростанню кількості абонентів. Крім того, впровадження цифрових головних станцій DVB/IPTV дає можливість працювати одночасно з двома типами мереж – DVB-C та IPTV, які також забезпечують безперешкодний перехід від одного стандарту надання послуг до іншого з розвитком абонентського попиту.

Окрема увага приділялася реалізації вимог Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору та Правил формування програмної послуги в пакетах програм провайдера програмної послуги, затверджених рішенням Національної ради від 29.08.2012 № 1260 і зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 24.09.2012 за № 1645/21957, а саме розширенню пакету програм універсальної програмної послуги через включення програм телерадіоорганізацій, які здійснюють мовлення у стандарті DVB-T2. За звітний період 235 провайдерам було переоформлено ліцензії із внесенням змін до пакету універсальної програмної послуги, який включає програми телерадіоорганізацій, що здійснюють аналогове та/або цифрове мовлення. Також понад 200 суб'єктам господарювання було видано ліцензії провайдера, якими затверджено пакет програм універсальної програмної послуги.

З розвитком ефірного цифрового мовлення зменшилася кількість ліцензіатів, котрі використовують багатоканальні системи типу «Телесело», запровадження яких відбувалося на вторинній основі. На підставі відповідних заяв у 2013 році припинили діяльність 6 компаній, які використовували такі системи у м. Старобільську Луганської області, м. Білгород-Дністровському Одеської області, м. Липовій Долині Сумської області, м. Кременці Тернопільської області, м. Краснограді Харківської області та м. Бердичеві Житомирської області.

Нині більшість діючих багатоканальних телемереж типу МІТРІС розповсюджують телепрограми у цифровому стандарті.

З метою уникнення проблем із небажаним впливом випромінювання від систем МІТРІС на приймальне супутникове обладнання цифрової телемережі, що використовується для транспортування 28 цифрових загальнонаціональних телевізійних каналів, Національна рада спільно з Українським державним центром радіочастот проводить відповідну роботу з користувачами щодо оптимізації роботи радіоелектронних засобів у діапазоні частот 11,7–12,5 ГГц.

Триває активний розвиток супутникового способу прийому телерадіопрограм. У 2013 році в Україні з'явилося 6 нових супутникових телевізійних програм. Загалом на кінець звітнього періоду в зазначений спосіб телевізійне мовлення здійснювало 97 компаній, радіомовлення – 3, водночас припинили мовлення 3 телерадіокомпанії. Розпочато трансляцію супутникових програм у форматі високої розподільчої здатності HD, MPEG-4 (ТОВ «Телеканал «Тоніс», м. Київ).

Для здійснення супутникового мовлення за відсутності вітчизняного орбітального ретранслятора мовники усіх форм власності орендують потужності закордонних супутникових мереж.

Кількість телерадіопрограм, які ретранслюються на сьогодні з іноземних супутників, розподіляється таким чином: 40 – Amos (Ізраїль), 64 – Astra (Швеція), 2 – Eutelsat (Франція), 4 – Hellas Sat 2 (Греція), 1 – Intelsat 3R (США), загалом – 112 телевізійних програм.

Мовлення на країни Європи здійснюють 72 телерадіоорганізації, лише на територію України мовлять 26 компаній.

З метою покращення якості мовлення і збільшення глядацької аудиторії вітчизняні телерадіоорганізації вживали відповідних заходів щодо внесення змін до змістового наповнення каналів мовлення, а також змінювали операторів супутникових ретрансляторів та операторів телекомунікацій.

Стан використання телерадіокомпаніями України мереж іноземних супутникових ретрансляторів у 2013 році представлено в таблиці 9.

Залишається невирішеною низка проблем як законодавчого, так і організаційного характеру діяльності супутникових мовників:

невчасне освоєння ліцензії на супутникове мовлення – упродовж року відповідно до вимог частини першої статті 43 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»;

- невчасне подання до Національної ради угод з операторами супутникових ретрансляторів та операторами телекомунікацій;
- невчасне інформування регуляторного органу й недотримання процедури внесення змін до ліцензії у разі зміни характеристик мовлення;
- недотримання деякими мовниками ліцензійних умов щодо кодування сигналу.

У звітному періоді збереглася тенденція щодо зменшення кількості домогосподарств, помешкання яких підключено до проводового радіомовлення. Радіоточки залишилися здебільшого в районних центрах і наближених до них населених пунктах. На інших територіях проводового мовлення практично немає через пошкодження або брак магістральних ліній.

Основною причиною зменшення кількості радіоточок є нестача коштів на ремонт і відновлення ліній зв'язку. І хоча цей вид розповсюдження програм з кожним роком різко скорочується, він і зараз залишається найдоступнішим джерелом інформації та надійним засобом сповіщення населення у надзвичайних ситуаціях, особливо в сільській місцевості.

Незважаючи на окреслену тенденцію, значна частина радіокомпаній подала документи на продовження ліцензій на проводове мовлення, а також шляхом переоформлення привела свої дозвільні документи у відповідність до вимог чинного законодавства стосовно періодичності, обсягу та сітки мовлення, жанрового розподілу, програмного наповнення тощо.

Крім того, триває процес упорядкування сіток та обсягу мовлення у проводових мережах організаціями міськрайонного мовлення.

ПАТ «Укртелеком», яке є оператором телекомунікацій для радіоорганізацій, реорганізувало свої структурні підрозділи, що надають послуги проводового мовлення на території країни. З огляду на це нові назви операторів телекомунікацій містяться в переліку змін у документах про переоформлення, поданих ліцензіатами до Національної ради.

Дедалі більшого поширення в Україні набувають інформаційно-комунікаційні технології, побудовані на використанні широкосмугового доступу (IPTV, OTT) й інших мультисервісних мереж.

Упродовж 2013 року до регуляторного органу надходило чимало звернень від суб'єктів господарювання щодо можливості ліцензування діяльності провайдера програмної послуги із використанням технології OTT.

На жаль, застаріла законодавча база, зокрема Закон України «Про телебачення і радіомовлення», не дає прямих відповідей на питання, які постають перед регулятором щодо ліцензування діяльності з надання програмних послуг із використанням інтернет-мережі.

Водночас робочою групою парламентського Комітету з питань свободи слова та інформації, до складу якої входять представники Національної ради, розробляється проект нової редакції Закону України «Про телебачення і радіомовлення», в якому більш ґрунтовно мають розглядатися питання регулювання мовлення з використанням новітніх технологій.

Національна рада продовжувала співпрацю з іншими державними установами й організаціями щодо розгляду питань використання радіочастотного ресурсу України, а також взяла участь у низці спільних заходів, серед них найважливіші такі:

- засідання Робочої групи Адміністрації зв'язку України з питань підготовки до Всесвітньої конференції радіозв'язку 2015 року (ВКР-15) Міжнародного союзу електрозв'язку. У рамках підготовки до конференції створено відповідну міжвідомчу робочу групу, до якої також увійшли представники Національної ради.

Особлива увага регуляторного органу приділяється пункту 1.2 порядку денного ВКР-15, яким передбачено розгляд результатів досліджень МСЕ-R стосовно використання смуги частот 694–790 МГц рухомою за винятком повітряної рухомої, службою в Районі 1 відповідно до Резолюції 232 (ВКР-12) і вжиття належних заходів. Адже згідно з Регламентом радіозв'язку МСЕ та Національною таблицею розподілу смуг радіочастот України діапазон частот 470–790 МГц розподілено на первинній основі для потреб аналогового та цифрового мовлення. У низці країн Європи (у тому числі тих, які мають спільні кордони з Україною) ініціюється використання смуги 694–790 МГц для потреб стандарту LTE (4G), що викликає занепокоєння регуляторного органу й телеіндустрії через можливий завадовий вплив на радіоелектронні засоби мовлення.

Нині Національна рада й Адміністрація зв'язку докладають зусиль щодо впровадження ефективних механізмів захисту радіомовної служби на міжнародній арені;

- спільна нарада за участі представників НКРЗІ, Держспецзв'язку, Концерну РРТ, УДЦР і Національної ради з удосконалення механізму вжиття результативних заходів державного нагляду щодо приведення експлуатації радіоелектронних засобів мовлення, які використовуються без дозволів або з порушенням умов дозволу, у відповідність до вимог чинного законодавства. Результатом обговорення стала узгоджена позиція учасників стосовно подальшої співпраці у сфері користування радіочастотним ресурсом України для потреб телерадіомовлення та необхідності внесення змін до нормативно-правових актів;
- слухання Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації на тему: «Впровадження цифрових стандартів мовлення в Україні». Під час слухань представники державних органів і комерційних структур проаналізували стан впровадження цифрового мовлення та внесли пропозиції стосовно вжиття подальших заходів із розбудови цифрового медіа-простору;
- двостороння зустріч технічних експертів Адміністрацій зв'язку України та Румунії з питань міжнародної координації частотних присвоєнь. Під час спільного заходу відбувся обмін досвідом у впровадженні в країнах цифрового наземного мовлення;
- робочі наради з обговорення законопроектів щодо здійснення міжнародної координації частотних присвоєнь і захисту радіочастотного ресурсу України, введення тимчасових обмежень на використання радіоелектронних засобів у мирний час;
- XI Міжнародна виставка та конференція індустрії телерадіомовлення ЕЕВС. Під час заходів представники Національної ради ознайомилися з новими розробками в галузі телекомунікацій, а також із останніми тенденціями розвитку сфери телерадіомовлення;
- підсумкова конференція в рамках проекту Twinning «Підтримка посилення регуляторної та юридичної спроможності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації щодо регулювання сектору телекомунікацій». Загальною метою проекту визначено удосконалення регулювання сектору телекомунікацій в Україні відповідно до досвіду й відповідних норм Європейського Союзу. Проект спрямовано на подальший розвиток ефективного регулювання, наближеного до стандартів Євросоюзу, додаткове посилення можливостей НКРЗІ щодо регулювання ринку телекомунікацій відповідно до правил і найкращих практик, що застосовуються в незалежних регуляторних органах країн ЄС;

- засідання круглого столу, яке проводилося за підтримки Національного інституту стратегічних досліджень (НСІД), на тему: «Національний інформаційний простір України: проблеми формування та державного регулювання». Представники НСІД запропонували на розгляд учасників пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства та оптимізації державного управління інформаційною сферою через перехід до конвергентно-інституційної моделі.

2.2. Зміни, внесені у 2013 році до Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору

У грудні 2013 року, керуючись вимогою статті 21 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», Національна рада внесла зміни до Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору з урахуванням сучасного стану галузі телерадіомовлення і тенденцій розвитку новітніх технологій надання програмної послуги.

Минулий рік став черговим кроком на шляху розвитку цифрового телевізійного мовлення. На підставі результатів аналізу роботи цифрових багатоканальних телемереж МХ-1, МХ-2, МХ-3 та МХ-5 внесено зміни до частини 3 розділу II Плану розвитку «Порядок впровадження цифрового телемовлення».

Зокрема було визначено, що загальнонаціональну мережу цифрового телемовлення в стандарті DVB-T2 (MPEG-4), яка складається із зазначених багатоканальних мереж, створено з метою розповсюдження 32 телепрограм для публічного прийому без абонентної плати. У разі наявності у цифрових телемережах вільного ресурсу, не задіяного для потреб телемовлення, провайдер цих мереж має право надавати програмні послуги за умови внесення відповідних змін до ліцензій.

Зважаючи на те, що телевізійні канали й надалі паралельно мовлять в аналоговому і цифровому стандартах, Національна рада змінила терміни III етапу впровадження цифрового телевізійного мовлення – початку вимкнення засобів аналогового мовлення та вивільнення радіочастотного ресурсу на 2014 рік. Заплановано створити міжвідомчу робочу групу з напрацювання плану поетапного вимкнення аналогового телебачення.

З огляду на важливість соціальної складової процесу переходу України на цифрове мовлення, ліцензіати у 2014 році й надалі транслюватимуть безкоштовно відеоролики просвітницького спрямування стосовно особливостей прийому сигналу багатоканальних телемереж МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5.

Під час продовження чинних ліцензій на аналогове ефірне мовлення при нарахуванні ліцензійного збору застосовується знижка 70% відповідно до Методики розрахунків розмірів ліцензійного збору за видачу або продовження строку дії ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, визначення розміру плати за переоформлення ліцензії та видачу дублікату ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 412.

Відповідно до Плану використання радіочастотного ресурсу внесено уточнення щодо подальшого розвитку ефірних багатоканальних телемереж з використанням технології типу «МІТРС». Цей процес обмежується умовою відсутності завад наземним станціям супутникового мовлення, що підтверджується висновками відповідних органів, які здійснюють частотне планування.

Упродовж 2013 року тривав розвиток наявних ефірних теле- і радіомереж мовлення, створювалися нові канали та мережі мовлення, змінювалися вихідні дані (логотипи, позивні) тощо. Ці зміни знайшли своє відображення в оновлених додатках до Плану розвитку.

2.3. Завдання, визначені Планом розвитку національного телерадіоінформаційного простору на 2014 рік

Діяльність Національної ради з реалізації завдань, визначених Планом розвитку національного телерадіоінформаційного простору, провадитиметься таким чином, аби повною мірою виконати міжнародні зобов'язання України щодо завершення вчасного переходу телевізійного мовлення на цифрові стандарти.

Завдання на 2014 рік передусім спрямовані на подальший розвиток вітчизняного телерадіоінформаційного простору, що дасть можливість максимально підвищити рівень охоплення території й населення України каналами і мережами мовлення, допоможе розвинути багатоканальні телемережі з метою подолання нерівності у забезпеченні телерадіомовленням мешканців великих та малих населених пунктів.

Стрімкий розвиток новітніх технологій поширення інформації вимагає від Національної ради вироблення шляхів для подальшого розвитку галузі телерадіомовлення. Отже, значна увага приділятиметься питанням регулювання нових конвергентних медіа.

Визначаючи завдання та пріоритети Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору, Національна рада врахувала загальновизнані міжнародні норми і стандарти в галузі телерадіомовлення.

Діяльність Національної ради з розбудови національного телерадіоінформаційного простору 2014 року буде спрямована на подальше виконання заходів із гарантування інформаційної безпеки країни, визначених Президентом України й урядом, сприятиме максимальному задоволенню інформаційних потреб громадян України.

3. ПІДСУМКИ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ТЕЛЕРАДІОМОВЛЕННЯ У 2013 РОЦІ

3.1. Ліцензування у 2013 році

Національна рада здійснює ліцензування телерадіомовлення відповідно до вимог Законів України «Про телебачення і радіомовлення», «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», а також згідно з Планом розвитку національного телерадіоінформаційного простору України.

У звітному періоді на засіданнях регуляторного органу розглянуто 1342 заяви телерадіоорганізацій, із них 71 – щодо участі в конкурсах на отримання ліцензій на мовлення та 964 – на переоформлення ліцензій.

Загалом у 2013 році телерадіоорганізаціям було видано та переоформлено 364 ліцензії (див. графічні додатки).

Серед них:

- ліцензій на мовлення – 142 (із них 53 – переоформлення):
 - супутникове – 9 (із них 3 – переоформлення);
 - ефірне – 70 (із них 37 – переоформлення);
 - кабельне – 21 (із них 1 – переоформлення);
 - проводове – 36 (із них 7 – переоформлення);
 - багатоканальне – 6 (із них 5 – переоформлення);
 - ліцензій провайдера програмної послуги – 222 (із них 13 – переоформлення).

Крім того, було внесено зміни до 967 ліцензій через переоформлення додатків (див. графічні додатки).

Серед них:

- ліцензій на мовлення – 643:
 - супутникове – 105
 - ефірне – 402
 - кабельне – 55
 - проводове – 12
 - багатоканальне – 69;
- ліцензій провайдера програмної послуги – 324.

Усього продовжено термін дії 66 ліцензій на ефірне мовлення, 9 – на проводове та 4 – на супутникове мовлення.

3.1.1. Ліцензування цифрового ефірного телебачення

Ліцензування цифрового ефірного мовлення з використанням радіочастотного ресурсу держави здійснюється як ліцензування багатоканального мовлення. Це передбачено частиною п'ятою статті 23 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» та пунктом 5.3 Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору.

На виконання програми впровадження в країні цифрового наземного ефірного телевізійного мовлення Національною радою упродовж 2011–2012 років проліцензовано багатоканальне телевізійне мовлення в багатоканальних телемережах МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5.

За підсумками проведених у вказаний період конкурсів у мультиплексі МХ-5, призначеному для регіонального і місцевого мовлення, залишилися вільними 122 канали. На ці канали Національна рада буде оголошувати конкурс для регіональних і місцевих мовників.

Також багатоканальне телевізійне мовлення здійснюється з використанням 41, 43 і 64 цифрових каналів у місті Києві:

- 41 ТВК (4 цифрові телепрограми) – ТОВ «Ера продакшн», м. Київ;
- 43 ТВК (5 цифрових телепрограм) – ТОВ «ТРК «Експрес-Інформ», м. Київ;
- 64 ТВК (4 цифрові телепрограми) – ТОВ «Гамма-Консалтинг», м. Київ.

3.1.2. Ліцензування ефірного мовлення

Ліцензування ефірного мовлення, пов'язаного з використанням радіочастотного ресурсу, Національна рада здійснює лише на конкурсних засадах відповідно до вимог статті 23 Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

2013 року регуляторний орган провів один конкурс на отримання ліцензій на телерадіомовлення з використанням радіочастотного ресурсу (рішення від 24.07.2013 № 1494, опубліковане 30.07.2013 у газеті «Голос України» за № 139).

На цей конкурс було виставлено 55 частот (каналів) для телевізійного мовлення і 37 – для радіомовлення. У зв'язку з переходом 2015 року на цифровий стандарт мовлення з 2010 року припинено прорахунки нових частот (каналів) для аналогового телевізійного мовлення. Тому на конкурс було запропоновано вільні відрізки часу мовлення (від 1 години до 14 годин на добу) на 52 телеканалах і чотири телеканали з обсягом мовлення 24 години на добу (м. Сімферополь Автономної Республіки Крим, м. Єнакієве Донецької області, м. Жашків Черкаської області, м. Бобровиця Чернігівської області), де закінчилися терміни дії ліцензій.

Для здійснення ефірного радіомовлення на конкурс було запропоновано частоти з різним обсягом мовлення: від 1 години 15 хвилин на тиждень до 24 годин на добу. Загалом з-поміж 37 радіочастот 24 мали цілодобовий обсяг мовлення, а 13 частот – мовлення у відрізках часу.

Для участі в цьому конкурсі до Національної ради надійшла 71 заява від 38 претендентів (59 заяв на радіомовлення, 12 – на телебачення). Після закінчення терміну прийому свої заяви відкликала низка компаній, а саме:

- ТОВ «Медіапоінт, м. Київ (з 5 заяв відкликано 3);
- ТОВ «Продакшн плюс», м. Київ (з 2 заяв відкликано 2);
- ТОВ «Миколаїв-телемережі», м. Київ (з 3 заяв відкликано 3).

Таким чином, до участі в конкурсі було допущено 36 претендентів, які подали 63 заяви. На виконання вимог статті 26 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» всі претенденти зробили грошовий внесок під конкурсну гарантію.

Серед претендентів на отримання ліцензії на телерадіомовлення було 6 компаній державної форми власності: НРКУ, м. Київ (7 заяв); Державна телерадіомовна компанія «Крим», м. Сімферополь, Автономна Республіка Крим (4 заяви); ДО «Вінницька ОДТРК «Вінтера»,

м. Вінниця (1 заява); Львівська ОДТРК, м. Львів (1 заява); Полтавська ОДТРК, м. Полтава (1 заява); Черкаська ОДТРК, м. Черкаси (1 заява); 4 місцеві компанії комунальної власності та 26 компаній приватної форми власності.

Участь у конкурсі взяли також 8 нових компаній, які не були ліцензіатами Національної ради.

Особливістю цього конкурсу стало те, що на 51 частоту для телевізійного мовлення в Автономній Республіці Крим, Вінницькій, Дніпропетровській, Миколаївській, Полтавській та Сумській областях і на 16 частот для радіомовлення в Автономній Республіці Крим, Вінницькій, Закарпатській, Київській, Кіровоградській, Луганській, Одеській і Харківській областях не було подано жодної заяви. З урахуванням цієї обставини Національна рада ухвалила рішення про припинення конкурсу на зазначені частоти й долучила їх до резерву для оголошення наступних конкурсів.

Під час підбиття підсумків цього конкурсного відбору в листопаді 2013 року переможцями на 3 телевізійних каналах стали ТОВ «Телерадіокомпанія «Медіа-Юг», м. Одеса (54 ТВК у м. Бобровиці Чернігівської обл.), ТОВ «Медіапоінт», м. Київ (8 ТВК у м. Єнакієвому Донецької обл. та 38 ТВК у м. Жашкові Черкаської обл.). З-поміж трьох претендентів на отримання ліцензії на мовлення на 27 ТВК у м. Сімферополі Автономної Республіки Крим переможець визначено не було.

На 19 радіочастотах переможцями було визнано 11 телерадіоорганізацій. Державна телерадіомовна компанія «Крим», м. Сімферополь, виборола право здійснювати радіомовлення на 3 частотах в Автономній Республіці Крим.

Переможцями конкурсу стали також 7 місцевих мовників. Серед них три місцеві компанії, які здійснювали мовлення у відрізках часу на частотах, що були запропоновані на конкурс. Це – КП «Хмільницьке районне радіомовлення», с. Великий Митник Хмільницького району Вінницької обл.; ПП «Агенція відеорішень», м. Черкаси; КП «Телерадіокомпанія «На своїй хвили», м. Новодністровськ Чернівецької обл. Таким чином, зазначені компанії збільшили свій загальний обсяг мовлення.

Крім того, в період із 1 січня по 31 грудня 2013 року Національна рада розглянула 437 заяв телерадіоорганізацій та ухвалила рішення про переоформлення їхніх ліцензій на ефірне телерадіомовлення. Такі заяви подавалися у зв'язку зі зміною програмних концепцій мовлення, позивних, логотипів, а також організаційно-правових форм власності, керівних та наглядових органів.

Керуючись вимогами статті 8 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», з метою об'єднання кількох ліцензій мовника в одну, дозвільні документи було переоформлено таким компаніям: ТОВ «Телеканал «МЕГА», м. Київ; ТОВ ТРК «Радіопрім», м. Миколаїв; ТОВ «Житомирська радіокомпанія», м. Житомир; Волинська ОДТРК, м. Луцьк; ПрАТ «Телерадіокомпанія Люкс», м. Львів; ТОВ НТРК «Ірта», м. Луганськ.

Упродовж 2013 року регуляторним органом розглянуто 67 заяв телерадіоорганізацій про продовження терміну дії ліцензії на ефірне мовлення.

Національна рада відмовила у продовженні терміну дії ліцензії двом компаніям, а саме ТРК «Ніка» у формі КП, с. Міжводне Чорноморського району, Автономна Республіка Крим, і ТОВ «Телерадіокомпанія» «ТВА», м. Івано-Франківськ. Такі рішення ухвалено на підставі пункту б) частини сьомої статті 33 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» у зв'язку з тим, що зазначені мовники упродовж терміну дії ліцензій порушували їх умови та вимоги чинного законодавства, і ці порушення було підтверджено рішеннями й санкціями Національної ради і не скасовано у визначеному законодавством порядку або відповідними судовими рішеннями.

Двом ліцензіатам – ТОВ «Псьол ЛТД», м. Кременчук Полтавської області, та ТОВ «Телевізійна компанія «АТЛАНТ-СВ», м. Сімферополь – не продовжено термін дії ліцензії на мовлен-

ня у зв'язку з тим, що вони подали заяви на продовження строку дії ліцензії пізніше ніж за 180 днів до закінчення терміну дії ліцензії.

Чернівецька ОДТРК, м. Чернівці, й ПП «Арт-Відео», м. Львів, згідно з вимогами законодавства спочатку подали заяви на продовження терміну дії своїх ліцензій, але згодом через відсутність намірів і надалі здійснювати мовлення за ліцензіями, термін дії яких спливав 2013 року, відкликали їх.

Низка ліцензіатів взагалі не подала заяв на продовження ліцензій, термін дії яких закінчувався 2013 року. Серед них Одеська ОДТРК, м. Одеса; Херсонська ОДТРК «Скіфія», м. Херсон; ТОВ «Коледж преси та телебачення», м. Миколаїв; КП «Малинська районна телерадіостудія «Полісся», м. Малин Житомирської області; КП «Престелерадіоцентр «Краяни», м. Могилів-Подільський Вінницької обл.

Національна рада під час розгляду питань продовження терміну дії ліцензій на аналогове ефірне телемовлення керувалася постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 448 «Про внесення змін до Методики розрахунків розмірів ліцензійного збору за видачу або продовження строку дії ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, визначення розміру плати за переоформлення ліцензії та видачу дублікату ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги». Постановою затверджено зміни в частині розміру ліцензійного збору при продовженні терміну дії ліцензії на аналогове ефірне телевізійне мовлення, який зменшується до 70%. Ця знижка застосовується, якщо термін дії продовженої ліцензії триваліший за термін повного переходу в Україні від аналогового наземного ефірного телемовлення на цифрове.

2013 року таку знижку було застосовано як до телерадіоорганізацій загальнонаціональної, так і регіональної та місцевої територіальної категорій мовлення, зокрема ТОВ «Телерадіокомпанія «Україна», м. Донецьк; ПАТ «Телекомпанія «ТЕТ», м. Київ; Донецька ОДТРК, м. Донецьк; ТОВ НТРК «Ірта», м. Луганськ; ПрАТ «Акціонерна радіотелевізійна компанія «Глас», м. Одеса; ТОВ «Телерадіокомпанія «Вільногірський техноцентр», м. Вільногірськ Дніпропетровської обл.; ТОВ «Балінформкомпанія», м. Балта Одеської обл.; ТОВ Телерадіомовна компанії «Луч», м. Красний Луч Луганської обл.; МПП «Телерадіокомпанія «Екран», м. Сімферополь, Автономна Республіка Крим.

У зв'язку з набуттям чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прозорості відносин власності стосовно засобів масової інформації» № 409-VII від 04.07.2013 під час розгляду заяв телерадіоорганізацій щодо переоформлення та продовження ліцензій враховувалися положення цього Закону в частині зазначення в ліцензіях додаткової інформації про засновників (співзасновників), власників (співвласників), пов'язаних осіб тощо.

З урахуванням вимог зазначеного Закону на засіданні Національної ради у грудні 2013 року було затверджено зразки заяв на видачу (продовження), переоформлення та видачу дублікату ліцензії на мовлення та зразок ліцензії на мовлення (з додатками).

3.1.3. Ліцензування проводового мовлення

Ліцензії на здійснення проводового мовлення відповідно до чинного законодавства видаються без конкурсу терміном на 10 років.

За звітний період видано та переоформлено 36 ліцензій на проводове мовлення (2012 року – 46 ліцензій), а також внесено зміни до 12 ліцензій через переоформлення додатків до них (2012 року – 37 ліцензій).

Як і в попередні роки, триває процес зниження рівня охоплення населення проводовим радіомовленням. Нині кількість радіоточок в Україні становить менше ніж 1,6 млн. (2012 року – 1,9 млн.).

Через низьку абонентну плату й видатки, що не покриваються нею, проводова мережа є нерентабельною. Основною причиною зменшення кількості радіоточок є брак коштів на ремонт і відновлення ліній зв'язку. І хоча цей вид розповсюдження програм із кожним роком різко скорочується, проте він і нині залишається найдоступнішим джерелом інформації та надійним засобом оповіщення населення у надзвичайних ситуаціях, особливо в сільській місцевості.

Після закінчення терміну дії ліцензій 15 організацій проводового мовлення припинили виходити в ефір (2012 року – 36 компаній). У зв'язку з припиненням діяльності чи реорганізацією за заявами мовників анульовано 34 ліцензії.

Так, було анульовано дозвільні документи на здійснення радіомовлення Новокаховської міської радіоорганізації, м. Каховка Херсонської області, та Очаківської районної редакції проводового радіомовлення «Очаківська нива», м. Очаків Миколаївської області, натомість видано нові ліцензії на мовлення у цих населених пунктах.

Водночас значна частина радіокомпаній подавала документи на продовження терміну дії ліцензій на проводове мовлення, попередньо шляхом переоформлення увідповіднивши свої дозвільні документи вимогам чинного законодавства стосовно періодичності, обсягу та сітки мовлення, жанрового розподілу програмного наповнення тощо.

Наприклад, було розглянуто документи про переоформлення і продовження терміну дії ліцензій на проводове мовлення КП «Андрушівська редакція радіомовлення «Світанок», м. Андрушівка Житомирської області; КП «Районне проводове радіомовлення «Слов'янщина», м. Слов'янськ Донецької області; Броварської редакція міськрайонного радіомовлення, м. Бровари Київської області; Таращанської редакції районного радіомовлення Київської області, м. Тараща Київської області; ПП «Телерадіокомпанія «Західна столиця», м. Львів тощо.

3.1.4. Ліцензування кабельного мовлення

Ліцензування кабельного мовлення так само здійснюється на позаконкурсних засадах за реєстраційним принципом відповідно до вимог Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

Упродовж 2013 року Національною радою було видано й переоформлено 21 ліцензію на кабельне мовлення (2012 року – 24), а також внесено зміни до 55 ліцензій через переоформлення додатків до них (2012 року – 59).

Керуючись статтею 37 зазначеного Закону, Національна рада ухвалила 15 рішень про анулювання ліцензій на кабельне мовлення на підставі клопотань ліцензіатів та 1 рішення у зв'язку з відсутністю мовлення упродовж року.

З метою систематизації діяльності кабельних мовників у рішеннях Національної ради й ліцензіях вказуються провайдери програмної послуги, які вносять до загальної концепції добору програм програми кабельних мовників.

Керуючись вимогами Правил формування програмної послуги в пакетах програм провайдерів програмної послуги, затверджених рішенням Національної ради від 29.08.2012 № 1260 і зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 24 вересня 2012 року за № 1645/21957, більшість суб'єктів господарювання, які здійснюють кабельне мовлення, упродовж року надіслали до Національної ради листи із зобов'язанням змінити канали мовлення згідно з технічною можливістю операторів телекомунікацій.

Проблемним залишається питання узгодження характеристик каналу мовлення відповідно до ліцензій провайдера програмної послуги. Це стосується інформації про територію розповсюдження програм, місцезнаходження головних станцій, канал мовлення, кількість домогосподарств.

3.1.5. Ліцензування супутникового мовлення

Ліцензування супутникового мовлення відповідно до чинних законодавчих норм також відбувається без проведення конкурсів.

Упродовж звітної періоду на супутникове мовлення видано й переоформлено 9 ліцензій (2012 року – 19, див. графічні додатки), а також внесено зміни до 105 ліцензій через переоформлення додатків (2012 року – 73).

Ліцензії на супутникове мовлення 2013 року отримали:

- ТОВ «Телерадіокомпанія «112-ТВ», м. Київ;
- ТОВ «Поверхність Спорт-Тур», м. Київ;
- ТОВ «Дитячий телевізійний канал «Ляле», м. Сімферополь Автономної Республіки Крим;
- ТОВ «Ньюс Нетворк», м. Київ;
- ДТРК «Крим», м. Сімферополь Автономної Республіки Крим;
- ТОВ «Телерадіокомпанія «Україна», м. Донецьк.

У звітному періоді особливістю ліцензування супутникових мовників була зміна програмних концепцій і логотипів. Із відповідними заявами до Національної ради звернулися такі ліцензіати:

ТОВ «Телеканал-100», м. Київ (із «Business» на «100 телеканал»); ТОВ «Медіапоінт», м. Київ (із «People TV» на «BUSINESS», згодом на «BUSINESSPLUS»);

ТОВ «Телерадіокомпанія «Нові комунікації», м. Київ (із «STAR TV» на «DOBRO»);

- ТОВ «Реал Естейт ТВ», м. Київ (із «REAL ESTATE TV» на «DOBROTV», згодом на «A ONE UKRAINE»);
- ТОВ «Телерадіокомпанія «Погода ТБ», м. Київ (із «Погода ТБ» на «BUSINESS»);
- ТОВ «Телерадіокомпанія «Україна», м. Донецьк (із «ФУТБОЛ на «ФУТБОЛ 1»; «із ФУТБОЛ +» на «ФУТБОЛ 2»);
- ПрАТ «Міжнародний Медіа Центр – СТБ», м. Київ (із «С, Ти вдома» на «С – Можливо все!»);
- ТОВ «Тотвельд», м. Київ (із «Хокей» на «XSPORT»);
- ТОВ «АППІА» (із «JEWISH NEWS 1» на «jп1»), м. Київ;
- ДО «Київська державна регіональна телерадіокомпанія», м. Київ (із «КДТРК» на «ЦК»);
- ТОВ «Віакор», м. Київ (із «Biz TV» на «PEOPLEAIR.TV»).

У звітному періоді до Національної ради надійшли звернення стосовно продовження терміну дії ліцензій на супутникове мовлення від таких суб'єктів:

ТОВ «Телеканал «Тоніс», м. Київ;

- Державна телерадіокомпанія «Всесвітня служба «Українське телебачення і радіомовлення», м. Київ;
- ТОВ «ТРК Клас», м. Київ;
- Підприємство з іноземними інвестиціями у формі ТОВ «Телерадіокомпанія «НБМ», м. Київ.

У зв'язку із втратою ліцензій на супутникове мовлення на підставі статті 34 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» було видано два дублікати ліцензій на мовлення таким ліцензіатам: ТОВ «Віакор», м. Київ; ТОВ «ТРК «Право ТВ», м. Київ.

За власним бажанням мовників було анульовано дві ліцензії на супутникове телебачення – ТОВ «Перший альтернативний телеканал А1», м. Київ, і ТОВ «Дитячий канал», м. Київ, та ліцензію на радіомовлення – ПП у формі ТОВ «Телерадіокомпанія «НБМ», м. Київ. Також у зв'язку з відсутністю мовлення упродовж року було анульовано ліцензію на супутникове мовлення ТОВ «У Канал», м. Київ.

Проблемним питанням залишається отримання телерадіоорганізаціями на момент подачі документів до Національної ради угод з операторами супутникового ретранслятора й операторами телекомунікацій, оскільки для підписання таких угод потрібний певний час.

3.1.6. Ліцензування діяльності провайдерів програмної послуги

Ліцензія провайдера програмної послуги видається за реєстраційним принципом без конкурсу на підставі відповідної заяви на термін не менше ніж 10 років.

Упродовж року було видано та переоформлено 222 ліцензії провайдера програмної послуги (2012 року – 125), а також внесено зміни до 324 ліцензій через переоформлення додатків до них (2012 року – 202). Загальна кількість проліцензованих провайдерів програмної послуги становить 703 (968 ліцензій).

Ліцензування провайдерів програмної послуги здійснюється з дотриманням вимог Положення про порядок видачі ліцензії провайдера програмної послуги, затвердженого рішенням Національної ради від 28.12.2011 № 2979 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.03.2012 за № 351/20664.

У звітному році тривав перехід від аналогової технології на цифрову, і відповідно програмну послугу провайдері надавали з використанням обох технологій.

За звітний період 50 суб'єктів господарювання отримали 64 ліцензії провайдера програмної послуги з використанням технології IPTV (2012 року – 24).

Нині питома вага провайдерів програмної послуги, які використовують аналогову технологію, становить 87%, аналогову та цифрову технології – 15%, а технологію IPTV – 11%.

Збереглася тенденція до анулювання чинної ліцензії провайдера програмної послуги й одночасної видачі нової ліцензії. Наприклад, такі заяви до Національної ради були подані МПП «СіС», м. Керч, Автономна Республіка Крим; ПП «Телерадіокомпанія «Амос», м. Алушта; Автономна Республіка Крим; ПП «Досуг», м. Артемівськ Донецької області; ТОВ «Телекомпанія «Реґіон», м. Одеса; ТОВ «ТВКОМ», м. Маріуполь Донецької області тощо.

Також у 2013 році видавалися й переоформлювалися ліцензії провайдера програмної послуги з використанням багатоканальних ефірних телемереж типу МІТРІС і ММДС.

7 провайдерів програмної послуги, що мають ліцензії Національної ради, використовують технологію типу ММДС.

15 ліцензіатів використовують технологію типу МІТРІС і працюють на підставі 21 ліцензії провайдера програмної послуги.

Національною радою були ухвалені рішення про звернення до суб'єктів господарювання щодо подання пропозицій з технічної розробки багатоканальних ефірних цифрових телемереж у діапазоні 11,7 – 12,5 МГц.

Після завершення розгляду цих пропозицій ліцензію провайдера програмної послуги з використанням системи МІТРІС було видано ТОВ ТРК «Західтелесервіс», м. Львів. Переоформлено 3 ліцензії провайдерів програмної послуги: одну ТОВ «Карпат-ТВ», м. Ужгород, і дві – ПП «Телерадіокомпанія «СТЕК», м. Кіровоград.

Діяльність провайдера програмної послуги з використанням системи «Телесело» провадять 9 ліцензіатів. Під час звітнього періоду розглянуто 2 заяви щодо переоформлення таких ліцензій:

- ТРК «ТВК» у формі ПП, м. Охтирка Сумської обл.;
- ТОВ ТРК «Спектр», смт Новопсков Луганської обл.

Анульовано 78 ліцензій провайдерів програмної послуги за власним бажанням ліцензіатів.

3.2. Державна реєстрація суб'єктів інформаційної діяльності України у 2013 році

Національна рада веде Державний реєстр телерадіоорганізацій України, до якого згідно з вимогами статті 38 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» вносяться дані про телерадіоорганізації, що отримали ліцензії на мовлення або зареєструвалися як суб'єкти інформаційної діяльності.

Відомості в Державному реєстрі постійно коригуються через внесення до нього або вилучення телерадіоорганізацій. Також враховуються зміни щодо видів діяльності, територіальної категорії мовлення, ліцензійних умов тощо.

Станом на 31 грудня 2013 року до Державного реєстру внесено дані про 1636 телерадіоорганізацій та суб'єктів інформаційної діяльності (див. графічні додатки), а саме:

- 1572 телерадіомовні організації та провайдери програмної послуги;
- 71 суб'єкт інформаційної діяльності.

Із 1572 ліцензіатів за формою власності 36 – державні, 326 – комунальної власності, 1210 – інших форм власності (див. графічні додатки).

У звітному році до Державного реєстру телерадіоорганізацій України внесено 86 нових телерадіоорганізацій та вилучено 143. Ухвалено 6 рішень про державну реєстрацію суб'єктів інформаційної діяльності.

3.3. Обсяги ліцензійного збору у 2013 році

Нарахування ліцензійного збору 2013 року здійснювалося відповідно до Методики розрахунків розмірів ліцензійного збору за видачу або продовження строку дії ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, визначення розміру плати за переоформлення ліцензії та видачу дублікату ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 412.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» доведено планові показники надходжень за видачу, продовження терміну дії, переоформлення ліцензій на мовлення та провайдера програмної послуги на суму 26 812,0 тис. грн.

На підставі 1133 рішень, ухвалених Національною радою про ліцензування, 2013 року був нарахований і сплачений ліцензійний збір за видачу, продовження терміну дії та переоформлення ліцензій на мовлення і провайдера програмної послуги на загальну суму 40 876,8 тис. грн. (див графічні додатки).

*1 683,5 тис. грн. ліцензійного збору, нарахованого 2012 року;

*39 193,3 тис. грн. ліцензійного збору, нарахованого 2013 року.

Динаміка надходження коштів до державного бюджету за видачу, продовження та переоформлення ліцензій на телерадіомовлення упродовж 2009 – 2013 років

Рік	Надходження коштів до державного бюджету (тис. грн.)
2009	63 359,7
2010	13 151,3
2011	63 341,7
2012	23 468,9
2013	40 876,8
Разом	126 701,3

Питому вагу надходжень від сплати ліцензійного збору 2013 року становить ліцензійний збір за продовження ліцензій на ефірне мовлення від потужних телерадіокомпаній.

Різниця в надходженнях коштів 2012 та 2013 років обумовлена насамперед початком ліцензування провайдерів програмної послуги за технологією IPTV – за 59 ліцензій сплачено 3 054,8 тис. грн.

Структура ліцензійного збору за 2012–2013 роки

Спосіб розповсюдження телерадіопрограм чи передач	Показники за 2012 р.		Показники за 2013 р.	
	Кількість оформлених рахунків	Сума надходжень (тис. грн.)	Кількість оформлених рахунків	Сума надходжень (тис. грн.)
Ефірне мовлення	393	12 856,9	497	23 581,1
Проводове мовлення	74	103,4	57	96,8
Кабельне мовлення	75	1 146,7	79	4 500,4
Провайдер програмної послуги	341	6 480,9	527	11 140,9
Супутникове мовлення	74	1 157,5	110	1 466,9
Цифрове мовлення	134	1 719,1	70	88,4
Видача дублікатів ліцензій за всіма видами розповсюдження телерадіопрограм	4	4,4	2	2,3
Переоформлення ліцензій за всіма видами розповсюдження телерадіопрограм	758	2 753,3	946	4 862,7
Всього за рік	1 095	23 468,9	1 342	40 876,8

4. ЗДІЙСНЕННЯ НАГЛЯДОВИХ І РЕГУЛЯТОРНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ

4.1. Організація офіційного моніторингу телерадіопрограм

Одним із основних інструментів здійснення наглядових повноважень регуляторного органу, передбачених статтею 13 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», є проведення моніторингу телерадіопрограм. Це – комплекс заходів, спрямованих на фіксацію й аналіз мовлення або програмної послуги, який проводиться шляхом запису, перегляду (прослуховування) телерадіопрограм.

Об'єктами моніторингу є телерадіопрограми, які транслюються (ретранслюються) на території України або надаються у складі програмної послуги. Моніторинг проводиться з метою дослідження ефірної чи програмної діяльності телерадіоорганізації, з'ясування її реального стану та його відповідності нормативно-правовій базі, ліцензійним умовам, технічним параметрам, а також для запобігання і виявлення порушень у сфері телебачення і радіомовлення.

З метою планового й оперативного контролю за відповідністю змісту телерадіопрограм вимогам законодавства й умовам ліцензій діють моніторингові центри в центральному апараті Національної ради та регіонах. Вони призначені для багатоканального прийому, вибіркового перегляду, запису і зберігання ефірних, кабельних та супутникових програм телебачення й радіо.

Моніторинг мовлення в багатоканальних мережах і провайдерів проводиться через встановлення переліку програм, які надаються у складі програмної послуги, їх черговості, порядку формування пакетів програмної послуги і порядку розповсюдження, визначених ліцензією Національної ради.

Інформацію, одержану під час моніторингів у Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, використовують для:

- повідомлення ліцензіатів про порушення ними законодавства та/або ліцензійних умов і умов ліцензій;
 - підготовки аналітичних та інформаційних матеріалів про стан телерадіомовлення в Україні й підготовки рішень Національної ради;
 - аналізу мовлення під час проведення перевірок ліцензіатів Національної ради.
- Упродовж 2013 року було здійснено низку планових тематичних і цільових моніторингів мовлення загальнонаціональних телерадіоорганізацій стосовно:
- дотримання вимог законодавства України й умов ліцензій щодо частки національного аудіовізуального продукту;

- дотримання норм Закону України «Про захист суспільної моралі» і рішення Національної ради від 08.02.2012 № 117 щодо використання позначок класифікації відеопродукції, яка поширюється в ефірі телекомпаній;
- дотримання вимог щодо трансляції передач, розрахованих на дитячу аудиторію;
- дотримання вимог рекламного законодавства;
- встановлення частки демонстрування фільмів національного виробництва відповідно до вимог Закону України «Про кінематографію».

Працівниками Національної ради в областях проведено 4233 моніторинги місцевих і регіональних мовників, з них тематичних:

- щодо дотримання норм Закону України «Про захист суспільної моралі» і рішень Національної ради стосовно використання позначок класифікації відеопродукції, яка поширюється в ефірі телерадіокомпаній, – 710;
- щодо обсягів дитячого мовлення в ефірі місцевих телерадіоорганізацій – 718.

4.2. Дотримання телерадіоорганізаціями вимог законодавства щодо частки вітчизняного продукту у програмах (передачах) і частки демонстрування національних фільмів

Двічі упродовж року було проведено моніторинг загальнонаціональних телерадіоорганізацій стосовно дотримання ними вимог статті 9 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» за такими параметрами:

- 1) дотримання вимог законодавства в частині національного аудіовізуального продукту;
- 2) дотримання умов ліцензій у частині програм власного виробництва;
- 3) обсяг музичних творів українських авторів та виконавців для загальнонаціональних радіокомпаній і телекомпаній музичного формату.

Відповідно до вимог частини першої статті 9 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» в загальному обсязі мовлення кожної телерадіоорганізації не менше як 50 відсотків має становити національний аудіовізуальний продукт або музичні твори українських авторів чи виконавців.

Моніторинг загальнонаціональних телерадіокомпаній встановив, що стосовно обсягу національного аудіовізуального продукту і програм власного виробництва, окрім поодиноких випадків, ліцензіати цілком дотримуються вимог законодавства України та умов ліцензій. Тенденцій щодо зменшення або збільшення обсягів телепрограм і передач вітчизняного виробництва в ефірі загальнонаціональних телекомпаній упродовж останніх років не зафіксовано, оскільки цей показник залишається на рівні ~ 65–67%.

Незначні відхилення від умов ліцензій стосовно частки програм власного виробництва було зафіксовано в ефірі лише 3 телеканалів.

Зафіксовано випадок, коли обсяг музичних творів українських авторів і виконавців у ефірі музичного телеканалу ТОВ «ТелеОдин» становив близько 40%. З огляду на цей факт компанії було надіслано припис. За результатами повторного моніторингу в другому півріччі 2013 року зафіксовано, що компанія привела свою діяльність у відповідність до вимог законодавства, і цей показник збільшився до 55%.

У 2013 році середньозважений показник частки національного аудіовізуального продукту в ефірі місцевих телекомпаній становив 86,5%, радіокомпаній – 87,7%, частка музичних творів вітчизняних авторів і виконавців на телебаченні становила 78,25%, на радіо – 73,35%.

У серпні 2013 року Національна рада провела моніторинг програм 12 загальнонаціональних телекомпаній, що розповсюджують сигнал в аналоговому стандарті (в ефірі ТОВ «ТелеОдин» та ТОВ «ТК «Експрес-Інформ» продукції фільмопоказу немає), стосовно встановлення частки демонстрування національних фільмів.

Відповідно до вимог статті 22 Закону України «Про кінематографію» квота демонстрування фільмів українського виробництва має становити не менше як 30 відсотків національного екранного часу. Ця квота є обов'язковою для всіх, хто демонструє фільми в кіно-, відеомережі та на телевізійних каналах України. У Положенні про національний екранний час та його використання суб'єктами кінематографії і телебачення, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 14 вересня 1998 року № 1436, зазначено, що до національного екранного часу зараховується також час повного або часткового демонстрування фільмів у тематичних кінопоказах, телепрограмах і телепередачах, незалежно від виду фільмів (кіно- і відеофільми, телесеріали тощо).

Частка фільмів національного виробництва в ефірі телекомпаній обчислювалася упродовж тижня від загального обсягу фільмопоказу. Критеріями зарахування фільму до українського виробництва були наявність українського продюсера й української студії-виробника фільму.

За результатами моніторингу встановлено, що протягом тижня частка національного екранного часу продукції фільмопоказу в ефірі телекомпаній становить 39,5% загального обсягу мовлення, з них 21,3% – фільми вітчизняного виробництва. Найбільша частка фільмів українського виробництва зафіксована в ефірі Національної телекомпанії України – 100%.

4.3. Наглядові функції Національної ради у сфері захисту суспільної моралі. Дотримання телерадіоорганізаціями ліцензійних умов щодо обсягів дитячого мовлення

У травні й липні 2013 року було проведено тижневі цільові моніторинги загальнонаціональних телерадіоорганізацій стосовно виконання вимог Закону України «Про захист суспільної моралі» і рішення Національної ради від 08.02.2013 № 117 «Про затвердження Системи візуальних позначок з індексом кіновідеопродукції, залежно від аудиторії, на яку вона розрахована».

Проаналізувавши результати моніторингу, було окреслено типові ознаки порушення чинного законодавства в частині демонстрування фільмів:

- анонсування чи реклама фільмів, що мають обмеження глядацької аудиторії, у час, не відведений для їх показу;
- трансляція фільмів без візуальних позначок із індексом кіновідеопродукції, залежно від аудиторії, на яку вона розрахована;
- трансляція фільмів без прокатного посвідчення на право демонстрування фільмів;
- трансляція фільмів із візуальними позначками, які не відповідають умовам прокатного посвідчення на фільм та/або в час, який не передбачено прокатним посвідченням на право демонстрування фільмів.

Перший моніторинг виявив, що загальнонаціональні телеканали не роблять спеціального попередження на початку трансляцій програм і передач, які можуть зашкодити фізичному, інтелектуальному і духовному розвитку дітей та юнацтва. Проте після відповідних звернень до ліцензіатів повторний моніторинг зафіксував, що компанії почали використовувати заставки зі спеціальним попередженням на початку трансляцій передач, які не передбачені для перегляду дитячою та юнацькою аудиторіями. Також телекомпанії були поінформовані про необхідність дотримуватися вимог законодавства у сфері захисту суспільної моралі.

Моніторинг загальнонаціональних радіокомпаній ознак порушень Закону України «Про захист суспільної моралі» не зафіксував.

Упродовж року проведено 4 моніторинги ефірів загальнонаціональних телерадіокомпаній стосовно дотримання ними Правил ведення мовлення на теле- і радіоканалах у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті, затверджених рішенням Національної ради від 08.02.2012 № 116 і зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 23.02.2012 за № 286/20599.

Встановлено, що здебільшого телерадіоорганізації дотримуються цих правил, оскільки загальнонаціональні телерадіоканали внесли відповідні зміни до сіток мовлення, трансляція розважальних фільмів і передач у ці дні не відбувалася, анонсів з елементами шоу, розваг не зафіксовано, міжпрограмне оформлення ефірного часу радіокомпаній було з використанням заставок мінорного звучання, відповідним підбором музичних творів, у ці дні не демонструвалися розважальні й інтерактивні передачі, упродовж доби поширювалася інформація про день пам'яті (жалоби).

Також двічі за звітний рік проводилися тижневі тематичні моніторинги загальнонаціональних телекомпаній стосовно наявності в ефірі дитячих передач і програм та відповідності їх фактичного обсягу ліцензійним показникам.

Нині дитяче мовлення в Україні представлене супутниковими телеканалами «ПлюсПлюс», «Малюток», «Моя дитина» та «LALÉ», цифровим ефірним загальнонаціональним каналом мовлення «Піксель», програмами і передачами загальнонаціональних та регіональних мовників, а також 19-ма іноземними дитячими каналами, зміст яких не суперечить Європейській конвенції про транскордонне телебачення. Частку дитячих передач зазначено у ліцензійних показниках 10 загальнонаціональних телеканалів, але фактично програми і передачі, спрямовані на дитячу цільову аудиторію транслюються в ефірі 12 телемовників.

Під час проведення моніторингу до дитячих програм (продукту, призначеного для дитячої аудиторії) було зараховано передачі та/чи програми, які розраховані на телеглядачів дошкільного, молодшого шкільного, підліткового та юнацького віку.

Результати моніторингів засвідчують, що всі телекомпанії, які мають у своїх ліцензіях відрізки дитячого мовлення, здійснюють відповідну трансляцію, проте загальний обсяг фактичного мовлення не завжди відповідає умовам ліцензії. Незначні відхилення від ліцензійних зобов'язань зафіксовано в ефірі двох телеканалів.

Структура дитячого телевізійного мовлення упродовж року залишалася без змін. Найбільшу частку в обсязі дитячого мовлення (до 45 %) традиційно становить мультиплікація (анімаційні фільми) та складені передачі. До категорії складених передач було віднесено передачі, які розміщуються під копірайтом із назвою власної програми і трансляцією мультфільму або іншого аудіовізуального твору. Проте часткою власного виробництва таких передач є лише заставка з назвою передачі та копірайтом. У цілому загальна частка зазначених програм зменшилася порівняно з минулим роком майже на третину.

Періодичні тематичні передачі (розважальні, інформаційні, пізнавальні тощо) становили 35% обсягу дитячого мовлення. Вони характеризуються наявністю ведучого, дитячих персонажів (ляльки, тварини), участю дітей, особливою формою спілкування з дитячою аудиторією та постійним місцем у сітці мовлення телерадіоорганізації. Найбільшим виробником програм для дітей залишається система державного телебачення, що виробляє цей контент на державне замовлення. Порівняно з минулим роком обсяг таких передач збільшився майже на 10%.

Також на 10% збільшилася частка художніх фільмів, телевізійних серіалів, документальних фільмів і телевізійних журналів для дітей, яка загалом у звітному періоді зросла до 13%. Ще 5% усіх дитячих передач належать до музичного формату (конкурси, фестивалі, концерти). Близько 2% передач на період моніторингу були спрямовані на висвітлення дитячої тематики, хоча зазвичай не розраховані на дитячу аудиторію.

Загалом 2013 року середня частка дитячих телевізійних програм в ефірі загальнонаціональних телеканалів становила 5%, радіоканалів – 4%.

У регіонах протягом звітного періоду спостерігалися загальні тенденції підвищення якості дитячого мовлення. Нині компанії значно активніше стали виготовляти власні повноцінні за змістом програми для дитячої аудиторії. Від передач, основою яких був показ мультфільмів, місцеві телерадіокомпанії у власному мовленні перейшли до дитячих передач, в яких розгля-

даються питання культури, традицій, знайомства із сучасною музикою, мистецтвом, літературою, підтримки обдарованих дітей. Для дітей старшого віку та молоді актуальні передачі про стосунки в сім'ї, проблеми «батьків і дітей», соціального захисту безпритульних дітей, інвалідів, профілактика шкідливих звичок.

4.4. Дотримання телерадіоорганізаціями вимог законодавства про рекламу і спонсорство

Під час моніторингів стосовно дотримання вимог рекламного законодавства України проводився аналіз таких основних показників: частки рекламної квоти, спонсорської інформації, порядку переривання фільмів і передач, ідентифікації реклами, трансляції прихованої і недобросовісної реклами, а також порядку трансляції реклами лікарських засобів.

Загалом на загальнонаціональних телеканалах зафіксовано певну тенденцію щодо зміни порядку ідентифікації рекламних блоків. Замість традиційних динамічних заставок із використанням слова «реклама», які відокремлюють рекламний продукт від інших елементів програми, використовується лише титрований текст, наприклад, «далі реклама» або «реклама», який розміщується безпосередньо під час трансляції передачі, що передуює рекламі або під час трансляції самої реклами.

У такий спосіб досягається економія ефірного часу і посилюється можливість впливу реклами на глядача. Однак зазначений спосіб подачі реклами може мати ознаки порушення статті 9 Закону України «Про рекламу», яка передбачає не тільки ідентифікацію реклами, а й також її відокремлення від інших елементів програми.

У першому півріччі 2013 року за результатами моніторингу загальнонаціональних телерадіоорганізацій зафіксовано один випадок перевищення рекламної квоти на годину мовлення; два факти переривання фільмів для трансляції реклами та інших редакційних матеріалів; три факти трансляції реклами медичних препаратів і лікування без тексту попередження: «Самолікування може бути шкідливим для вашого здоров'я»; один випадок трансляції рекламної інформації про товари і послуги без відокремлення та ідентифікації такої інформації словом «реклама», що має ознаки прихованої реклами.

Враховавши зауваження регуляторного органу, телекомпанії оперативно привели свою діяльність до вимог чинного законодавства.

Повторний моніторинг стосовно усунення порушень рекламного законодавства України у другому півріччі 2013 року встановив, що порушень стосовно перевищення рекламної квоти протягом астрономічної доби та на годину мовлення, порядку переривання фільмів і передач на рекламу та інший редакційний матеріал, порядку трансляції спонсорської інформації, порядку розміщення реклами лікарських засобів і харчових продуктів спеціального призначення – не зафіксовано.

За даними моніторингу загальнонаціональних радіокомпаній, перевищення частки реклами не зафіксовано, рекламна інформація ідентифікована згідно з вимогами рекламного законодавства, проте в ефірі 6 загальнонаціональних радіокомпаній виявлено істотне збільшення кількості трансляцій спонсорської інформації торговельних марок, під якими випускаються алкогольні напої.

У зв'язку з численними скаргами глядачів щодо реклами алкогольних напоїв Національна рада у 2013 році приділяла значну увагу нагляду за дотриманням правил рекламної діяльності та спонсорства, встановлених законодавством.

Вимоги до розміщення спонсорської інформації передбачені статтею 5 Закону України «Про рекламу», яка забороняє наводити в телепередачах будь-яку інформацію рекламного характеру, що подається у вигляді дикторського тексту та/або звукового супроводу, про спонсора – виробника алкогольних напоїв, його ім'я (найменування) та/або знак для товарів і

послуг, що належить спонсору. Зокрема забороняється наводити будь-яку інформацію рекламного характеру про спонсора та/або його товари, крім імені або найменування та знака для товарів і послуг спонсорів. Обмежень щодо часового проміжку розміщення інформації про спонсора – виробника алкогольних напоїв рекламним законодавством не передбачено.

Відповідно до частини другої статті 22 Закону України «Про рекламу» встановлено заборону трансляції реклами, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів інтелектуальної власності, під якими випускаються алкогольні напої, на радіо і телебаченні у проміжках часу з 6 до 23 години. Проте абзацом другим частини четвертої статті 22 Закону України «Про рекламу» дозволено спонсорування теле-, радіопередач, театральних-концертних, спортивних та інших заходів із використанням знаків для товарів і послуг, під якими випускаються алкогольні напої. Крім того, частина шоста статті 13 Закону України «Про рекламу» передбачає, що для цілей порядку трансляції та обмеження обсягів (часу) трансляції оприлюднення, виголошення у програмі, передачі імені, найменування спонсора, об'єктів права інтелектуальної власності, що йому належать, не вважається рекламою.

Таким чином, рекламне законодавство України дозволяє розповсюджувати інформацію про спонсора – виробника алкогольних напоїв на телебаченні без обмежень у часових проміжках за умов, якщо:

- оприлюднена інформація подається з використанням знаків для товарів
- і послуг;
- не має рекламного характеру;
- не озвучується ім'я (найменування) спонсора та/або знак для товарів і послуг, що належить спонсору (для телебачення), оскільки на відміну від телебачення на радіо дозволяється без обмежень у часових проміжках наводити (озвучувати) інформацію про спонсора – виробника алкогольних напоїв, а саме його ім'я або найменування, знак для товарів і послуг.

За результатами моніторингів трансляції реклами, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів інтелектуальної власності, під якими випускаються алкогольні напої, на радіо і телебаченні у проміжках часу з 6 до 23 години в ефірі загальнонаціональних мовників не зафіксовано.

Аналізуючи копії дозвільних документів, відповідно до яких відбувалася трансляція спонсорської інформації торговельних марок, під якими випускаються алкогольні напої, було встановлено, що телерадіоорганізації повністю дотримуються вимог Закону України «Про рекламу» в частині цього питання. Хоча для телеглядача, який не володіє інформацією про наявність або відсутність дозволених для спонсорства знаків для товарів і послуг, спонсорська інформація може виглядати тотожною з рекламою.

Крім того, до Національної ради надходило чимало скарг щодо рекламування в денний час продукції торговельних марок, під якими, на думку заявників, випускаються алкогольні напої. Оскільки до компетенції регулятора не належить проведення експертизи виробів щодо вмісту алкоголю та належності продукції до алкогольних напоїв, відповідні звернення надсилалися до Міністерства доходів і зборів України з проханням провести дослідження щодо приналежності зазначеної продукції до категорії алкогольних виробів.

Також у зв'язку з численними зверненнями громадян і Міністерства охорони здоров'я України щодо неправомірних дій осіб, що реалізують дієтичні добавки населенню, у лютому 2013 року було проведено моніторинг програм телерадіоорганізацій стосовно дотримання ними законодавства України в частині рекламування лікарських засобів, харчових продуктів для спеціального дієтичного харчування, функціональних харчових продуктів і дієтичних добавок. За результатами моніторингу зафіксовано трансляцію зазначених продуктів з ознаками порушення порядку рекламування, а також із підтвердженням фактів порушень від МОЗ України в ефірі ТОВ «ТРО «Русское радио», ТОВ «ТРК «Експрес-Інформ», Національна радіокомпанія України і ТОВ «ТРК «Радіо «Ера».

Моніторинг дав можливість визначити певні особливості при розповсюдженні рекламної інформації харчових продуктів для спеціального дієтичного харчування, функціональних харчових продуктів і дієтичних добавок:

4) трансляція реклами відбувалася без відповідного дозволу Міністерства охорони здоров'я України;

5) реклама подавалася у вигляді інформаційної послуги (наприклад: «за консультаціями просимо зателефонувати за номером телефону xxx-xx-xx», але споживачам, які зверталися за вказаними номерами, пропонувалося придбати відповідні дієтичні та харчові добавки під виглядом лікарських засобів;

6) у рекламі звучали назви псевдомедичних закладів під виглядом авторитетних лікарських установ і центрів здоров'я, які не мають ліцензії МОЗ України на провадження лікарської діяльності;

7) особи, які рекламують добавки, видавали себе за представників закладів охорони здоров'я і посадових осіб;

8) за форматом реклама тотожна з дистанційною торгівлею.

З метою врегулювання ситуації в листопаді 2013 року відбулася нарада з питань запобігання неправомірним діям при реалізації харчових добавок, ініційована Міністерством охорони здоров'я України, в якій взяли участь фахівці Національної ради. Під час цього заходу розглядалися результати відповідного тематичного моніторингу, проведеного регуляторним органом.

Відповідно до статті 39 Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів» забороняється реклама харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок без попереднього погодження її тексту з Міністерством охорони здоров'я України.

На підставі проведених моніторинрів Національна рада звернулася до керівників теле-радіокомпаній, в ефірі яких були зафіксовані ознаки порушення, з вимогою привести діяльність очолюваних ними телерадіоорганізацій у відповідність до вимог законодавства України. Зафіксовані порушення було усунуто в повному обсязі упродовж двох тижнів – трансляцію роликів із рекламою харчових добавок було припинено.

4.5. Організація проведення перевірок та стан дотримання телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги ліцензійних умов та умов ліцензій

Національна рада згідно зі статтею 13 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» і статтею 70 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» здійснює контроль за дотриманням вимог законодавства України у сфері телебачення і радіомовлення та забезпечує їх виконання. Зокрема, до повноважень Національної ради належить нагляд за дотриманням ліцензіатами вимог законодавства України щодо реклами та спонсорства у сфері телерадіомовлення, ліцензійних умов і умов ліцензій, нагляд за дотриманням телерадіоорганізаціями законодавства у сфері захисту суспільної моралі та у сфері кінематографії, проведення офіційного моніторингу телерадіопрограм.

На виконання зазначених наглядових повноважень упродовж 2013 року Національна рада провела 659 перевірок діяльності ліцензіатів, серед них 562 – планові і 97 – позапланові (див. графічні додатки).

Загальні правила організації та проведення перевірок визначено Інструкцією про порядок здійснення перевірок телерадіоорганізацій і провайдерів програмної послуги, затвердженою рішенням Національної ради від 08.02.2012 № 115 і зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 24.02.2012 за № 313/20626.

Керуючись пунктом 2.2 зазначеної Інструкції, проведено 322 планові перевірки компаній, у яких минув рік від дня видачі ліцензії, та 240 перевірок компаній, у яких завершувався тер-

мін дії дозвільних документів (не пізніше ніж за 210 днів до завершення терміну дії ліцензії).

На підставі пункту 2.3 цієї Інструкції у звітному році проводилися також позапланові перевірки, серед них:

- за поданням ліцензіатом письмової заяви до Національної ради про проведення позапланової перевірки з метою скасування санкції «оголошення попередження», застосованої до ліцензіата регуляторним органом – 29;
- на виконання наглядових повноважень, передбачених статтею 13 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», у зв'язку з порушенням ліцензіатом вимог законодавства та/або умов ліцензії – 62;
- за заявою фізичних і юридичних осіб про порушення ліцензіатом вимог законодавства та/або умов ліцензії – 3;
- за результатами розгляду питань про порушення телерадіоорганізацією або провайдером програмної послуги законодавства та/або умов ліцензії згідно з пунктом б) частини першої статті 74 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» – 3.

Враховуючи важливість упровадження цифрового телебачення в Україні, стратегію якого викладено в Плані розвитку національного телерадіоінформаційного простору, упродовж 2013 року було проведено 118 перевірок ліцензіатів, які мають ліцензії на багатоканальне мовлення. Зокрема 93 планові перевірки – у зв'язку із завершенням першого року діяльності та 25 позапланових перевірок. Також проведено 24 позапланові перевірки стосовно дотримання вимог пункту б) частини першої статті 59 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» та пункту 3.10 глави 3 розділу II Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору, а саме щодо обсягу безкоштовної трансляції інформаційних роликів провайдера програмної послуги загальнонаціональної цифрової телемережі ТОВ «ЗЕОНБУД». Трансляція відповідних роликів передбачена умовами ліцензій компаній.

Крім того, одну позапланову перевірку було проведено за зверненням ГО «Комітет підтримки Миколи Мельниченка».

Порівняльна таблиця перевірок, проведених у 2009–2013 роках

Звітний рік	Загальна кількість перевірок	Планові перевірки	Позапланові перевірки
2009	452	231	221
2010	406	299	107
2011	394	210	184
2012	389	301	88
2013	659	562	97

Збільшення загальної кількості перевірок порівняно з попереднім роком відбулося з огляду на планові перевірки, проведені, зокрема у зв'язку із завершенням першого року діяльності від дня видачі ліцензії (у 2012 році – 125 перевірок, у 2013 – 322 перевірки).

У звітному періоді під час проведення перевірок зафіксовано порушення умов ліцензій та вимог чинного законодавства у діяльності 327 ліцензіатів.

За результатами розгляду матеріалів перевірок на засіданні Національної ради ухвалено рішення щодо застосування таких санкцій:

- оголошення попередження – 65 ліцензіатів;
- подання до суду справи про анулювання ліцензії – 5 ліцензіатів;
- стягнення штрафу – не застосовувалася.

Передбачена частиною шостою статті 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» санкція «стягнення штрафу» не застосовується, оскільки розміри штрафів потребують узгодження з Кабінетом Міністрів України. Наразі розміри штрафів урядом не погоджено.

Чинне законодавство визначає підстави для анулювання ліцензій на мовлення (частина друга статті 37 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»). Одна з них – відсутність передбаченого ліцензією мовлення упродовж року від дня видачі ліцензії – не є санкцією, оскільки згідно зі статтею 1 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» належить до ліцензування мовлення (ліцензування мовлення – видача, продовження, переоформлення, анулювання ліцензій на мовлення, внесення змін до ліцензій на мовлення, видача дублікатів ліцензій на мовлення тощо).

2013 року у зв'язку з відсутністю мовлення на підставі зазначеної вище норми було анульовано ліцензії чотирьох компаній:

- ПрАТ «Докучаєвський флюсо-доломітний комбінат», м. Докучаєвськ Донецької обл., ліцензія НР № 1652-м від 25.09.2012 (рішення від 25.11.2013 № 2218);
- ТОВ «Інтерком-Інвест», м. Харків, ліцензія НР № 1608-м від 22.06.2012 (рішення від 24.07.2013 № 1482);
- ТОВ «Бюро ідей», м. Київ, ліцензія НР № 1586-м від 20.04.2012 (рішення від 05.06.2013 № 1131);
- ТОВ «У Канал», м. Київ, НР № 1600-м від 20.06.2012 (рішення від 17.07.2013 № 1406).

Порівняльна таблиця кількості рішень щодо санкцій, застосованих у 2009–2013 роках

Рік	Загальна кількість перевірок	Санкції			Загальна кількість санкцій	Частка санкцій від загальної кількості перевірок
		Оголошення попередження	Подання до суду справи про анулювання ліцензії	Штраф		
2009	450	110	7	3	120	26,7%
2010	406	56	7	1	64	15,8%
2011	394	110	6	-	116	29,4%
2012	389	77	1	-	78	20%
2013	659	73	5	-	78	12%

Незважаючи на те, що у 2013 році було проведено найбільшу за останні п'ять років кількість перевірок, частка санкцій за вказаний період є найменшою, що свідчить про підвищення рівня професіоналізму і правової грамотності ліцензіатів.

Окрім рішень про застосування санкцій, за результатами розгляду перевірок щодо 257 телерадіоорганізацій на засіданні Національної ради ухвалено рішення, якими ліцензіатів було зобов'язано привести діяльність у відповідність до вимог чинного законодавства і подати звіт про усунення порушень.

Упродовж звітного року проведено 287 перевірок провайдерів програмної послуги. Типовими порушеннями у їх діяльності були:

- відсутність діяльності провайдера;
- недотримання умов ліцензій у частині «загальна концепція добору програм для ретрансляції»;
- недотримання вимог законодавства в частині укладання угод між абонентом і ліцензіатом;
- незабезпечення можливості отримання абонентами програм універсальної програмної послуги у всьому обсязі;
- ретрансляція іноземних програм, зміст яких не адаптовано до вимог законодавства України.

Особливу увагу під час перевірок провайдерів було приділено забезпеченню можливості отримання абонентами програм універсальної програмної послуги з урахуванням рішення Національної ради від 29.08.2012 № 1260 «Про затвердження Правил формування програмної послуги в пакетах програм провайдера програмної послуги». Зазначене рішення ухвалено відповідно до Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору на виконання державної програми переходу на цифрове телебачення.

Вітчизняне законодавство зобов'язує суб'єктів господарювання, які перебувають під юрисдикцією України, адаптувати зміст програм, призначених для ретрансляції, до вимог чинного законодавства (частини перша і друга статті 42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»).

У звітному році перелік іноземних програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і ретрансляція яких на території України не обмежується, поповнився 21 телепрограмою. Загалом нині до цього переліку входять 186 програм, переважно пізнавального, дитячого, музичного та розважального форматів.

За недотримання зазначеної норми законодавства до 14 провайдерів програмної послуги було застосовано санкцію «оголошення попередження» їм вказано на необхідність приведення їхньої діяльності у відповідність до вимог чинного законодавства та рішень Національної ради щодо ретрансляції іноземних програм у кабельних мережах.

Загалом до 34 провайдерів програмної послуги було застосовано санкцію «оголошення попередження» за порушення законодавства.

До деяких провайдерів програмної послуги – ліцензіатів Національної ради – санкцію «оголошення попередження» 2013 року застосовано двічі:

- ФОП Скрипник В.Г., м. Димитров Донецької обл., НР № 0480-п від 03.04.2008 (порушення вимог частин другої і п'ятої статті 42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», умов ліцензії в частині технології надання програмної послуги та невиконання рішення від 29.08.2012 № 1260 (рішення від 24.07.2013 № 1488 та від 18.12.2013 № 2408));
- ТОВ «Галстрім», м. Івано-Франківськ, НР № 1003-п від 15.11.2011 (порушення вимог частин четвертої, сьомої, дев'ятої статті 39, частин другої і п'ятої статті 42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (рішення від 20.03.2013 № 568 та від 04.12.2013 № 2329));
- ТОВ «Воля-Кабель», м. Київ, за порушення вимог частин сьомої і дев'ятої статті 39 та частин другої і п'ятої статті 42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (рішення від 06.02.2013 № 287 та від 31.07.2013 № 1560).

Стосовно діяльності ліцензіата ПП ТРК «Діана», м. Рогатин Івано-Франківської обл., НР № 0541-п від 18.16.2008, було ухвалено два рішення про застосування санкцій – оголошення попередження (порушення вимог пункту 11 Положення про порядок видачі ліцензії провайдера програмної послуги, частин сьомої і дев'ятої статті 39, частин другої і п'ятої статті 42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» і невиконання рішення від 29.08.2012 № 1260) та звернення до суду про анулювання ліцензії (у зв'язку з відмовою ліцензіата у проведенні працівниками Національної ради перевірки його діяльності відповідно до вимог законодавства України).

За звітний період Національна рада ухвалила рішення про застосування санкції «оголошення попередження» до 34 телерадіоорганізацій. Типовими порушеннями в діяльності теле-радіокомпаній були:

- порушення умов ліцензії в частині програмної концепції мовлення;
- порушення правил рекламної діяльності і спонсорства;
- відсутність або невчасне подання до Національної ради редакційних статутів;
- неподання або невчасне подання заяви про переоформлення ліцензії при виникненні підстав для переоформлення ліцензії на мовлення у зв'язку з організаційними змінами статусу та умов діяльності ліцензіата;
- недостатній обсяг національного аудіовізуального продукту;
- відсутність мовлення, передбаченого ліцензією;
- невиконання рішення Національної ради від 08.02.2012 № 117 «Про затвердження Системи візуальних позначок класифікації кіновідеопродукції, залежно від аудиторії, на яку вона розрахована».

Національна рада внесла зміни до Положення про скасування санкції «оголошення попередження», застосованої регуляторним органом за порушення умов ліцензії та законодавства України телерадіоорганізаціями і провайдерами програмної послуги (рішення від 18.09.2013 № 1775, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 7 жовтня 2013 року за № 1716/24248). Відповідно до внесених змін санкція «оголошення попередження», застосована за порушення умов ліцензії та вимог чинного законодавства у сфері телебачення і радіомовлення щодо ліцензії, яка була анульована або втратила чинність, вважається автоматично скасованою і не враховується під час подальшої діяльності ліцензіата.

У 2013 році до Національної ради звернулося 25 ліцензіатів із заявами «Про скасування санкції «оголошення попередження». За результатами матеріалів позапланових перевірок скасовано 34 санкції «оголошення попередження». Двом ліцензіатам було відмовлено у скасуванні санкції «оголошення попередження» у зв'язку з неусуненням порушень, за які ці санкції було застосовано.

5. ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО УЧАСТІ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ У СТАТУТНИХ КАПІТАЛАХ ТЕЛЕРАДІООРГАНІЗАЦІЙ, ЗАСНОВНИКІВ (ВЛАСНИКІВ) ТЕЛЕРАДІООРГАНІЗАЦІЙ ТА ЇХ УСТАНОВЧИХ ДОКУМЕНТІВ. КОНКУРЕНЦІЯ І РІВЕНЬ МОНОПОЛІЗАЦІЇ РИНКУ

Законом України «Про телебачення і радіомовлення» заборонено заснування телерадіоорганізацій іноземними юридичними і фізичними особами та особами без громадянства. Водночас участь іноземних юридичних і фізичних осіб у статутному капіталі телерадіоорганізацій України можлива відповідно до частини третьої статті 12 цього Закону.

2013 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прозорості відносин власності стосовно засобів масової інформації» (опублікований в газеті «Голос України» від 27 липня 2013 року за № 138), яким внесено зміни до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» і Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення». Так, частину третю статті 12 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» доповнено абзацом другим, яким встановлено заборону на створення та діяльність телерадіоорганізації, засновником (співзасновниками), власником (співвласниками) якої є нерезидент (нерезиденти), що зареєстрований в одній з офшорних зон, перелік яких визначений Кабінетом Міністрів України.

Таким чином, законодавчо звужено перелік юридичних і фізичних осіб, які мають право не тільки засновувати, а й володіти часткою статутного капіталу телерадіоорганізації. Прийняття відповідного закону певною мірою покращило регулювання телерадіоінформаційної галузі.

З урахуванням внесених змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» Національна рада при опрацюванні заяв про видачу (продовження) ліцензій на мовлення стежить за дотриманням ліцензіатами вимог цього закону.

Стосовно дотримання телерадіоорганізаціями вимог законодавства щодо установчих і статутних документів, то це питання врегульоване частиною четвертою статті 12 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», якою передбачено, що установчі та/або статутні документи суб'єкта господарювання, який має ліцензію на мовлення або претендує на отримання такої ліцензії, мають передбачати створення у складі органів його управління спеціального наглядового органу (редакційної ради тощо), половина складу якого призначається засновниками або власниками телерадіоорганізації, а друга половина – творчим колективом телерадіоорганізації.

Під час перевірок компаній працівники державного регулятора обов'язково звертають увагу на дотримання цих норм. У разі ж недотримання визначених вимог, як це передбачено частиною п'ятою статті 12 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», це є підставою

для недопущення відповідної телерадіоорганізації до конкурсу на видачу ліцензії на мовлення, відмови їй у видачі та продовженні ліцензії на мовлення.

Відповідно до статті 24 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» юридична особа (суб'єкт господарювання), який має на меті отримати (продовжити) ліцензію на мовлення, подає до Національної ради заяву про видачу (продовження) ліцензії, обов'язковою вимогою до якої є наявність відомостей про засновника (співзасновників), власника (співвласників) телерадіоорганізації, пов'язаних осіб та про розподіл часток статутного капіталу. Для акціонерного товариства зазначається інформація, визначена цим пунктом, про акціонерів, які на момент подання заяви володіють пакетами акцій більш як по 5 відсотків.

Обов'язковими додатками до ліцензії на мовлення, як визначено в частині четвертій статті 27 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», є відомості про засновника (співзасновників), власника (співвласників) телерадіоорганізації та пов'язаних осіб, які були зазначені у заяві про видачу (продовження строку дії) ліцензії на мовлення, а також відомості про склад управлінських та/або наглядових органів телерадіоорганізації-ліцензіата.

Національна рада при перевірці телерадіоорганізацій-ліцензіатів контролює виконання ними умов ліцензій, виконання яких є безпосереднім обов'язком ліцензіатів, а в разі їх порушення застосовує штрафні санкції відповідно до вимог цього Закону.

Щодо економічної конкуренції у сфері телерадіомовлення, то Національна рада в межах покладених на неї законом повноважень (стаття 14 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення») забезпечує і сприяє конкуренції у діяльності телерадіоорганізацій усіх форм власності відповідно до вимог законодавства, сприяє створенню умов щодо недопущення усунення, обмеження чи спотворення конкуренції у сфері телерадіоінформаційного простору.

На захист економічної конкуренції у сфері телерадіомовлення спрямовані норми Закону України «Про телебачення і радіомовлення». Зокрема статтею 8 цього Закону визначено, що жодна фізична або юридична особа не має права контролювати у будь-який спосіб через вплив на формування управлінських та/або наглядових органів телерадіоорганізацій більше ніж 35 відсотків загальних обсягів відповідного територіального телерадіоінформаційного ринку – загальнонаціонального, регіонального, місцевого.

Контроль за дотриманням суб'єктами інформаційної діяльності законодавства про захист економічної конкуренції та недопущення ними недобросовісної конкуренції здійснюють відповідно до своїх повноважень органи Антимонопольного комітету України.

Частиною третьою статті 8 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» регламентовано, що один суб'єкт господарювання може мати лише одну ліцензію на наземне ефірне мовлення в кожному територіальному сегменті телерадіоінформаційного ринку – загальнонаціонального, регіонального, місцевого. Інші обмеження щодо економічної конкуренції у сфері телерадіомовлення встановлюється антимонопольним законодавством України.

Перелік телерадіоорганізацій з іноземним капіталом наведено в таблиці 10.

6. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ У 2013 РОЦІ

Національний регуляторний орган відповідно до своїх повноважень, визначених пунктом 9 частини першої статті 15 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», здійснює співробітництво у питаннях діяльності галузі з міжнародними організаціями, органами державної влади та неурядовими організаціями інших країн.

Упродовж 2013 року, як і в попередні періоди, тривала співпраця з Радою Європи, Європейською платформою регуляторних органів (The European Platform of Regulatory Authorities – EPRA), Координатором проектів ОБСЄ в Україні, Форумом регуляторних органів з питань телерадіомовлення країн Причорноморського регіону (Black Sea Broadcasting Regulatory Authorities Forum – BRAF).

В основному вона була спрямована на вивчення кращих європейських практик регулювання телерадіомовної сфери, зокрема регулювання нових медіа, досвіду впровадження цифрових технологій, забезпечення захисту дітей від негативного впливу інформації, що може поширюватися в медіа, сприяння розвитку дитячого мовлення, ознайомлення з міжнародним досвідом щодо створення системи суспільного мовлення і можливостей застосування європейських практик у телерадіоінформаційному просторі України.

У рамках імплементації Плану дій Ради Європи для України на 2011–2014 роки Національна рада в березні 2013 року взяла участь у семінарі Ради Європи для представників українських міністерств і відомств, залучених до реалізації відповідних проектів. Під час роботи семінару розглядалися такі теми: «План дій Ради Європи для України на 2011–2014 роки: механізми стратегічного програмування та оцінки. Визначення потреб і ризиків»; «Кращі європейські практики управління: ефективність, послідовність та довготривалий ефект»; «Підтримка Плану дій шляхом розвитку скоординованих дій».

Також Національна рада співпрацювала зі спільним проектом Ради Європи й Уряду Канади «Впровадження європейських стандартів в українському медійному середовищі», який був офіційно відкритий 21 травня 2013 року. Пріоритетними напрямками діяльності проекту визначено розробку нового закону України про телебачення і радіомовлення, а також створення і впровадження національної системи позначок для захисту дітей від інформації, що може шкодити їхньому здоров'ю і розвитку.

Міжвідомча робоча група, яка має реалізувати завдання із захисту дітей, отримала практичну підтримку цього проекту. Зокрема в контексті інформаційно-роз'яснювальної кампанії про українську національну систему «розумних символів» створено відеоролик для батьків-

ської аудиторії та широкої громадськості, який було презентовано в жовтні 2013 року на черговому засіданні Міжвідомчої робочої групи.

25 жовтня звітного року посадовці Національної ради взяли участь у першій координаційній зустрічі партнерів зазначеного проекту Ради Європи й Уряду Канади «Спільні кроки партнерів та проекту на ниві наближення регуляторних практик у сфері телерадіомовлення до європейських стандартів».

У рамках цього проекту посадовці Національної ради у грудні відвідали Варшаву (Республіка Польща) з метою ознайомлення з міжнародним досвідом щодо створення системи суспільного мовлення згідно з міжнародними стандартами та особливостями функціонування суспільних мовників. Програма візиту передбачала презентацію польського досвіду функціонування суспільного телебачення й радіо, зустрічі з представниками регуляторного органу й парламентарями, суспільними мовниками й організаціями, які діють у цій сфері.

Упродовж 2013 року представники Національної ради брали участь у заходах Керівного комітету Ради Європи з питань медіа та інформаційного суспільства (CDMSI), а саме третьому засіданні Комітету (23–26 квітня, м. Страсбург, Французька Республіка), четвертому засіданні Комітету (6 листопада, м. Белград, Республіка Сербія), Європейській конференції міністрів, відповідальних за питання ЗМІ та інформаційного суспільства (7–8 листопада, м. Белград, Республіка Сербія) та п'ятому засіданні Комітету (2–6 грудня, м. Страсбург, Французька Республіка).

Під час роботи трьох засідань Керівного комітету CDMSI основна увага приділялася виробленню спільних для країн Європи підходів до розвитку інформаційної сфери в сучасному вимірі та ґрунтовному розгляду питань свободи медіа, вільного доступу до інформації. Актуальними залишалися також аспекти захисту журналістів і запобігання „закликам ненависті» в онлайн-середовищі, особливо в період бурхливого розвитку нових конвергентних ЗМІ.

Подібні теми обговорювалися і під час роботи Європейської конференції міністрів. Зокрема, було приділено увагу проблемам розвитку цифрових медіа та Інтернету, виробленню нових стандартів збереження свободи слова, безпеки журналістів та захисту від нетолерантного поведіння он-лайн, що спостерігається дедалі частіше.

Особливо продуктивною упродовж звітного періоду була співпраця Національної ради з аналогічними регуляторними органами у сфері телерадіомовлення країн Європи, які об'єднані у Європейську платформу регуляторних органів (EPRA). Вітчизняний регулятор став членом цього міжнародного об'єднання 2001 року і з того часу активно залучений до його постійної роботи.

Діяльність EPRA підтримується Радою Європи, Європейською Комісією, Європейською аудіовізуальною обсерваторією та Офісом представника ОБСЄ з питань свободи слова.

Нині ця незалежна платформа об'єднує 52 відповідні уповноважені структури країн Європи та спрямовує свої зусилля на підтримку постійного обміну досвідом із практичних питань регулювання діяльності аудіовізуальних засобів масової інформації.

2013 року відбулося два чергових засідання EPRA.

Зокрема, під час 37-го засідання, яке проходило у травні в місті Кракові (Республіка Польща), делегати Національної ради долучилися до обговорення питань захисту неповнолітніх у сфері комбінованого телебачення (Інтернет+телебачення). Тут були висвітлені кращі практики країн Словенії, Словаччини, Франції та Італії щодо захисту неповнолітніх від потенційно шкідливого телеконтенту. Інша тема, що докладно розглядалася країнами-членами Європейської платформи, стосувалася розвитку громадських медіа у сфері комбінованого телебачення.

38-ме засідання EPRA відбулося в жовтні у місті Вільнюсі (Литовська Республіка). Делегати Національної ради активно долучилися до обговорення актуальних питань, що стосуються виміру плюралізму в онлайн-середовищі. Проте найважливішим на цьому зібранні європейських експертів стало питання регулювання послуг «відео на вимогу» (video-on-demand, VOD),

де головною метою регламентації цих послуг є захист неповнолітніх від шкідливого контенту, просування творів європейського виробництва та правові проблеми, які виникають у зв'язку із застосуванням цих послуг.

Ще один важливий напрям міжнародної співпраці Національної ради – участь у Форумі регуляторних органів країн Причорноморського регіону (BRAE). 2013 року Україна головує у цьому об'єднанні. У вересні Національна рада організувала і провела за підтримки згаданого спільного проекту Ради Європи й Уряду Канади четверте засідання BRAE. До Києва на це представницьке зібрання регуляторів завітали представники Азербайджану, Албанії, Вірменії, Грузії, Молдови, Сербії, Румунії, Туреччини. У засіданні BRAE взяли участь багато вітчизняних фахівців телерадіоінформаційної сфери. Питання, на яких зосередилася увага делегованих представників, стосувалися проблем, що виникають під час переходу на цифрове мовлення, перспектив розвитку нових медіа та захисту дітей від потенційно шкідливого контенту.

Ці теми інформаційної сфери життєво важливі не лише для країн Причорноморського регіону, а й для всього європейського аудіовізуального простору в цілому, тому BRAE 2013 року набув статусу спостерігача в Керівному комітеті Ради Європи з питань медіа та інформаційного суспільства (CDMSI). Під час роботи 4-го засідання Форуму його учасники ухвалили спільну київську декларацію «Захист неповнолітніх».

Тривала також активна співпраця у сфері аудіовізуальних засобів масової інформації Національної ради з Координатором проектів ОБСЄ в Україні. 2013 року спільні зусилля були спрямовані на розробку й реалізацію проекту «Підтримка діалогу між регуляторними органами і медійною спільнотою в забезпеченні плюралістичного медійного середовища для нових аудіовізуальних ЗМІ».

У рамках цього проекту в Києві у грудні 2013 року проведено міжнародну конференцію на тему: «Діалог регуляторних органів та медіа-спільноти у формуванні плюралістичного медійного середовища з огляду на виклики, пов'язані з появою нових аудіовізуальних ЗМІ».

Під час конференції було представлено результати дослідження на зазначену тему. Методологія цього дослідження містить експертний аналіз, тобто оцінку цілей, інтересів, потреб і розуміння ризиків, пов'язаних зі зміною регуляторної бази, надану всіма зацікавленими сторонами, а саме державними органами, суспільством і медіа-спільнотою. Метою такого підходу було визначення проблем, потенційних загроз розвитку нових ЗМІ в Україні й водночас забезпечення плюралізму і врахування інтересів користувачів і глядачів.

Захід відбувся за участі вітчизняних і європейських медіа-експертів й надав можливість українським фахівцям докладніше ознайомитися з міжнародним досвідом і кращими практиками регулювання. Учасники обговорили шляхи використання позитивного досвіду в українському медійному середовищі.

Національна рада упродовж року традиційно проводила робочі зустрічі з представниками європейських структур, міжнародних організацій, посольств і засобів масової інформації з метою ознайомлення зі станом розвитку телерадіоінформаційного простору України.

7. ПИТАННЯ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ КОНСОЛІДАЦІЇ ЗУСИЛЬ ОРГАНІВ ЗАКОНОДАВЧОЇ І ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

Регуляторний орган у телерадіоінформаційній сфері здійснює покладені на нього державою повноваження, приділяючи головну увагу пріоритетним напрямкам розвитку галузі.

За умови вирішення низки проблем, що перебувають у правових, організаційних та фінансових площинах, ефективність роботи Національної ради могла б значно підвищитися та більшою мірою відповідати викликам сучасного інформаційного суспільства.

Виконання Національною радою всього спектра завдань, визначених законодавством, стримується недостатнім фінансуванням.

Із видатків, виділених державним бюджетом України на утримання Національної ради у 2013 році, було профінансовано лише одну з п'яти бюджетних програм. У цілому обсяги фінансування Національної ради становили лише 50,6 відсотка від загальних потреб. Зокрема, не фінансується і така суспільно важлива програма, як «Розробка і реалізація Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору, впровадження нових технологій і проведення досліджень стосовно користування радіочастотним ресурсом для цілей телерадіомовлення».

Здійснення регуляторним органом офіційного моніторингу як однієї з головних функцій для забезпечення ефективного нагляду за дотриманням ліцензіатами законодавчих вимог та умов ліцензій ускладнювалося через необхідність переоснащення і обслуговування моніторингових центрів у Києві та областях.

Оскільки кошти на фінансування капітальних видатків не виділялися, неможливо доукомплектувати технічну базу моніторингового центру. Відтак другий рік поспіль не вирішується проблема запису, архівації та аналізу програмного наповнення ефіру телевізійного мовлення у цифровому стандарті. Якщо цю проблему не вирішити у 2014 році, то виконання наглядових повноважень регулятора опиниться під загрозою, адже згідно з міжнародними зобов'язаннями Україна 2015 року має повністю перейти до поширення телевізійних програм у цифровому стандарті.

Застарілі норми чинного Закону України «Про телебачення і радіомовлення» через невирішеність низки процедурних питань ліцензування передових інформаційно-

комунікаційних технологій (OTT, HbbTV тощо) і проблеми забезпечення абонентів універсальною програмною послугою на регіональному рівні стримують розвиток нових технологій.

Сучасні технології мовлення, в основу яких закладено принципи інтерактивності й мультисервісності, набувають стрімкого поширення як в усьому світі, так і в Україні. Безумовно, такі технологічні реалії потребують від Національної ради розробки сучасних підходів, що слугуватимуть орієнтиром для сталого функціонування та подальшого розвитку сфери телерадіомовлення.

Національна рада провадить експертну роботу з метою регулювання прогресивних аудіовізуальних технологій. Однак на законодавчому рівні відповідні норми не закріплено.

Проблемним залишається питання діяльності на ринку платного телебачення іноземних та вітчизняних суб'єктів господарювання, які надають програмні послуги за допомогою супутникових DTH-платформ.

Діяльність зазначених платформ («НТВ-плюс Україна», «Триколон ТВ», «Радуга ТВ» тощо) суттєво порушує чинне законодавство і створює нерівні конкурентні умови для інших ліцензіатів, які працюють у правовому полі.

Врегулюванню незаконної діяльності супутникових DTH-платформ на території України заважає невирішеність на державному рівні таких питань:

- відсутність чіткої координації, рішучих та своєчасних дій державних установ щодо припинення протизаконної діяльності вітчизняних та іноземних супутникових платформ і їх представництв на території України;
- відсутність ефективного реагування державних установ і відомств на звернення Національної ради щодо припинення незаконної діяльності іноземних супутникових платформ;
- відсутність належного державного фінансування медіа-проектів, подібних до тих, що створюються в сусідніх країнах;
- необхідність вдосконалення вітчизняного законодавства в частині запровадження адекватних механізмів відповідальності за порушення в сфері телебачення і радіомовлення.

Невирішеною залишилася проблема модернізації загальнонаціональних мереж, що перебувають у підпорядкуванні Національної радіокомпанії України.

Досі не затверджено програми розвитку вітчизняного радіомовлення, а відтак стримується вирішення стратегічних проблем національних радіомовних мереж.

Незважаючи на те, що 2013 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прозорості відносин власності стосовно засобів масової інформації», остаточно не врегульованим залишається питання забезпечення прозорості власності телерадіоорганізацій.

Це обумовлено насамперед неоднозначністю визначення термінів «пов'язані особи» та «контроль за засновником (співзасновником), власником (співвласником) телерадіоорганізації».

У заяві про видачу (продовження терміну дії) ліцензії на мовлення телерадіоорганізації зобов'язані зазначати відомості про «пов'язаних осіб». Визначення, дане цьому терміну в

частині першій статті 1 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», не дає можливості Національній раді з'ясувати кінцевого власника телерадіоорганізації. Це, зокрема, спричинено тим, що відповідно до частини першої статті 1 зазначеного закону пов'язана особа – це юридична або фізична особа, яка здійснює контроль за засновником (співзасновником), власником (співвласником) телерадіоорганізації, а також юридична особа, за якою засновник, власник здійснює відповідний контроль. У разі якщо одним із співзасновників, співвласників телерадіоорганізації є фізична особа, пов'язаними з нею особами вважаються також члени її сім'ї (чоловік, дружина, діти та батьки, мачуха та вітчим, рідні брати, сестри та їхні діти, чоловіки (дружини), спільно з якими вона здійснює контроль за телерадіоорганізацією).

Тобто, зазначаючи пов'язаних осіб, телерадіоорганізація фактично надає відомості лише про юридичних осіб, які здійснюють контроль за засновником чи власником телерадіокомпанії, або ж, якщо власником є фізична особа, інформацію про членів її сім'ї.

Крім того, частиною першою статті 1 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» визначено, що контроль за засновником (співзасновником), власником (співвласником) телерадіоорганізації – це безпосереднє або через пов'язаних осіб володіння частками (паями, акціями), що забезпечує досягнення 50 і більше відсотків голосів у вищому органі юридичної особи, яка є засновником (співзасновником), власником (співвласником) телерадіоорганізації.

Таким чином, до пов'язаних осіб можуть бути зараховані лише ті юридичні або фізичні особи, які володіють 50 і більше відсотками голосів у вищому органі юридичної особи, яка є засновником (співзасновником), власником (співвласником) телерадіоорганізації.

Надзвичайно актуальним для здійснення наглядових повноважень Національної ради є питання нормативного врегулювання порядку проведення моніторингу телерадіопрограм.

Статтею 13 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» передбачено здійснення офіційного моніторингу телерадіопрограм. Однак на сьогодні не визначено чіткого механізму проведення моніторингу програм, які розповсюджуються телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги.

Для вирішення цієї проблеми у Плані діяльності з підготовки регуляторних актів Національної ради на 2014 рік передбачено розробку нормативно-правового документа, який регламентуватиме діяльність регуляторного органу у сфері проведення моніторингу телерадіопрограм.

Відсутність формалізованих критеріїв щодо дитячих програм і передач, їх визначення в нормативно-правових актах, Законі України «Про телебачення і радіомовлення» створює перешкоди у регулюванні цього сегмента мовлення.

Існуючі форми контролю є малоефективними, вони концентруються лише на очевидних фактах – передусім наявності або відсутності дитячого мовлення всупереч вимогам ліцензії. Зосередження лише на обсягах дитячого мовлення не впливає на регулювання змістовної частини дитячих передач.

Розробка критеріїв програм і передач для потреб дитячої аудиторії залишається головним питанням регуляторної політики держави в галузі дитячого телебачення і радіомовлення. Усунення зазначеної проблеми стане можливим за наявності єдиної концепції дитячого мовлення, в якій буде сформульовано мету, головні напрями діяльності та принципи, за якими слід

будувати сучасне дитяче телебачення в Україні.

Надзвичайної гостроти набула проблема неузгодженості норм законодавства щодо розповсюдження в ефірі телерадіоорганізацій України спонсорської інформації торговельних марок, під якими випускаються алкогольні продукти.

На сьогодні залишаються нерозв'язаними суперечності базових положень рекламного законодавства України, яке містить дві протилежні норми щодо використання знаків для товарів і послуг, під якими випускаються алкогольні напої: заборона реклами таких знаків у часовому відрізку з 6 до 23 години і одночасний дозвіл на їх використання для спонсорювання телепередач без обмежень часу трансляції.

Усунення правових колізій щодо трансляції спонсорської інформації алкогольних брендів можливе тільки через удосконалення рекламного законодавства України.

Вирішення проблемних питань, що стосуються не лише телерадіоінформаційної галузі, а й захисту національних інтересів країни, можливе при консолідації зусиль відповідних державних органів та за підтримки Глави держави і Верховної Ради України.

8. ВИСНОВКИ

Упродовж 2013 року Національна рада, керуючись Планом розвитку національного телерадіоінформаційного простору, виконувала першочергові завдання з розбудови вітчизняного телерадіоінформаційного простору.

Однією з визначальних тенденцій вітчизняної медіа-сфери на сучасному етапі є впровадження цифрового ефірного телевізійного мовлення та поява нових комунікативних технологій. Відтак основні зусилля регулятора спрямовувалися **на розвиток і захист телерадіоінформаційної галузі України.**

У звітному році тривало стає функціонування національних цифрових мереж МХ-1, МХ-2, МХ-3 та МХ-5, які охоплюють 166 населених пунктів і транслюють для населення безкоштовно 28 загальнонаціональних та по 4 регіональних/місцевих програм кожна.

Діяльність регуляторного органу сприяла підвищенню рівня охоплення території України наявними каналами й мережами мовлення, багатоканальними кабельними та ефірними телемережами. Завдяки появі нових телекомунікаційних технологій й надалі активно розвивався телевізійний ринок країни. Значно збільшилася кількість провайдерів програмної послуги, які працюють із використанням технології IPTV.

У наступному періоді триватиме робота з виконання міжнародних зобов'язань України, що передбачено Планом розвитку національного телерадіоінформаційного простору, зміни до якого внесено Національною радою 11 грудня 2013 року відповідно до статті 21 Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

Для України, яка активно інтегрується в європейський інформаційний простір, одним із пріоритетних є питання захисту дитячої аудиторії від потенційно шкідливого контенту. У рамках діяльності Міжвідомчої робочої групи із впровадження національної системи «розумних символів» триває розробка відповідної програми.

На виконання визначеної законом регуляторної функції Національна рада упродовж року видала й переоформила 364 ліцензії та внесла зміни до 967 чинних ліцензій телерадіоорганізацій і провайдерів програмної послуги. Було анульовано 149 ліцензій, з яких 138 – за власним бажанням телерадіоорганізацій.

Порівняно з минулим роком у сфері телерадіомовлення кількість загальнонаціональних, регіональних каналів телемовлення і радіомереж не змінилася.

Нині у сфері телевізійного мовлення налічується 30 загальнонаціональних і 76 регіональних каналів, а в радіомовній сфері – 15 загальнонаціональних і 57 регіональних каналів.

705 компаній, що працюють як провайдери програмної послуги, мають 971 ліцензію Національної ради.

2013 року Національна рада системно виконувала контрольну функцію, передбачену чинним законодавством.

Було проведено 659 перевірок телерадіоорганізацій і провайдерів програмної послуги, з них 562 – планові та 97 – позапланові. Основна увага регулятора зосереджувалася на профілактичних заходах щодо недопущення порушень законодавства та умов ліцензій. При виявленні незначних відхилень за результатами перевірок діяльності компаній цю інформацію було взято до відома. Таким чином, 257 мовникам надано час для усунення зафіксованих порушень.

Прикметно, що 2013 року було проведено найбільшу за останні п'ять років кількість перевірок. Однак частка санкцій за вказаний період є найменшою, що свідчить про підвищення рівня професіоналізму і правової грамотності ліцензіатів.

Діяльність Національної ради 2014 року також спрямовуватиметься на подальше здійснення наглядових і регуляторних функцій, покладених на неї державою, і розбудову телерадіоінформаційної галузі з урахуванням сучасних світових тенденцій.

ДОДАТКИ ДО ЗВІТУ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ

1. Таблиці 1-10.

2. Графічні додатки 1-14

3. План розвитку національного телерадіоінформаційного простору України, затверджений рішенням Національної ради від 01. 12. 2010 року № 1684 (із змінами, внесеними згідно з рішеннями Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2874 від 14.12.2011; № 2561 від 26.12.2012; № 2338 від 11.12.2013).

4. Державний реєстр телерадіоорганізацій України станом на 1 січня 2014 року (розміщено на офіційному веб-сайті Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення <http://nrada.gov.ua> у розділі «Державний реєстр»).

**Загальнонаціональні, регіональні та місцеві телекомпанії,
які мають ліцензії на аналогове і цифрове ефірне телевізійне мовлення
(станом на кінець 2013 року)**

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Логотип
1	Національна телекомпанія України, м. Київ	«Перший»
2	ТРК «Студія «1+1» у формі ТОВ, м. Київ	«1+1»
3	ПрАТ «Телеканал «Інтер», м. Київ	«ІНТЕР»
4	ТОВ «МКТ «ICTV», м. Київ	«зірка ICTV»
5	ТОВ «Новий канал», м. Київ	«Н»
6	ТОВ «ТРК «Україна», м. Донецьк	«Україна»
7	ПрАТ «Міжнародний Медіа Центр-СТБ», м. Київ	«С – Можливо все!»
8	ПрАТ «ТК «ТЕТ», м. Київ	«ТЕТ»
9	ТОВ «Телестудія «Служба інформації», м. Київ	«НТН»
10	ТОВ «Телеодин», м. Київ	«М1»
11	Підприємство з іноземними інвестиціями у формі ТОВ «ТРК «НБМ», м. Київ	«5»
12	ТОВ «ТРО «Мульті Медіа Сервіс», м. Київ	«K1»
13	ТОВ «Телеканал «Тоніс», м. Київ	«tonis»
14	ТОВ «Телеканал «МЕГА», м. Київ	«М»
15	ДП «ТРК «Стерх» ТОВ «Природні інвестиції», м. Дніпропетровськ	«11 канал»
16	ПАТ «ТРК «Люкс», м. Львів	«24»
17	Чернівецька ОДТРК, м. Чернівці	«БУКОВИНА»
18	ДП «ТРК «Аверс» ВАТ «Корпорація «Аверс», м. Луцьк	«АВЕРС»
19	ПрАТ «Телевізійна служба Дніпропетровська», м. Дніпропетровськ	«34»
20	ПП «ТРК «РАІ», м. Бурштин Івано-Франківської обл.	«РАІ»
21	ТОВ «TV-4», м. Тернопіль	«4tv»
22	ТОВ «Запорізька незалежна ТРК «ТВ-5», м. Запоріжжя	«ТВ-5»
23	ТОВ «Незалежна ТРК «ІРТА», м. Луганськ	«ІРТА»
24	ТОВ «ТРК «Відікон», м. Суми	«V» (Відікон)
25	ТОВ «ТРК «ІТВ», м. Сімферополь	«ИТВ»
26	ДТРК Крим, м. Сімферополь	«КРЫМ»

Таблиця 1 (Продовження)

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Логотип
27	Міське КП інформаційно-телевізійне агентство «ВІТА», м. Вінниця	«VITATV» «ВІТАТЬ»
28	ТОВ «ТРК «Україна», м. Донецьк	«ДОНБАС»
29	ДП ТРК «Мукачєво («М-студіо»)» виробничо-комерційного ТОВ «Продюсер», м. Мукачєво Закарпатської обл.	«MS»
30	ПМП «ТРК «ДАНІО», с. Баранинці Ужгородського р-ну Закарпатської обл.	«Даніо»
31	ТОВ «ТРК «Регіональна телевізійна система», м. Луганськ	«ЛОТv24»
32	ТОВ «Коледж преси та телебачення», м. Миколаїв	«ТАК TV»
33	ПрАТ «Інформаційне Агентство «Репортер», м. Одеса	«РЕПОРТЕР»
34	ТОВ «ТРК ОНЮА «Академія», м. Одеса	«АКАДЕМІЯ»
35	ТОВ «ТРК «Академ-TV», м. Суми	«АТv»
36	Чернігівська ОДТРК, м. Чернігів	«Чернігівська ОДТРК – Сівер- Центр»
37	ТОВ «ТРК «ВІККА», м. Черкаси	«ВІККА»
38	ДО «Вінницька ОДТРК «ВІНТЕРА», м. Вінниця	«ВДТ»
39	Волинська ОДТРК, м. Луцьк	«ВТ»
40	Дніпропетровська ОДТРК, м. Дніпропетровськ	«Д»
41	Донецька ОДТРК, м. Донецьк	«27 канал»
42	Житомирська ОДТРК, м. Житомир	Стилізоване зображення колосу
43	Закарпатська ОДТРК, м. Ужгород	«т 1» («Тиса один»)
44	Запорізька ОДТРК, м. Запоріжжя	«Запоріжжя»
45	Івано-Франківське обласне телебачення «Галичина», м. Івано-Франківськ	Галка в короні з печатки Ярослава Осмомисла
46	Державна організація «Київська державна регіональна ТРК», м. Київ	«ЦК»
47	Кіровоградська ОДТРК, м. Кіровоград	Стилізована літера «К»

Таблиця 1 (Продовження)

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Логотип
48	Державна організація Луганської ОДТРК, м. Луганськ	«ЛОТ»
49	Львівська ОДТРК, м. Львів	«трк ЛЬВІВ»
50	Миколаївська ОДТРК, м. Миколаїв	«ТМ»
51	Одеська ОДТРК, м. Одеса	Зображення вітрила
52	Державна організація «Полтавська ОДТРК «Лтава», м. Полтава	«Лтава»
53	Рівненська ОДТРК, м. Рівне	«РТБ»
54	Сумська ОДТРК, м. Суми	«Р» «Т» «С» (перші літери від слів «Регіональне Телебачення Сумщини»)
55	Тернопільська ОДТРК, м. Тернопіль	«ТТБ»
56	Харківська ОДТРК, м. Харків	«ОТБ»
57	Херсонська ОДТРК «Скіфія», м. Херсон	«Скіфія»
58	Хмельницька ОДТРК «Поділля-Центр», м. Хмельницький	«Поділля-Центр»
59	Черкаська ОДТРК, м. Черкаси	«Рось»
60	Виробниче МП «Горизонт», м. Первомайський	«ГОРИЗОНТ-TV»
61	Обласна асоціація «Вінницька громадська ТРК «Вінниччина», м. Вінниця	Стилізована літера «В» на білому фоні та напис «Вінниччина»
62	ТОВ «ТРК «Рівне 1», м. Рівне	«Рівне 1»
63	Державна організація «Новгород-Сіверська регіональна державна ТРК «Сіверська», м. Новгород-Сіверський	«ТС»
64	ДП «Дитяче телевізійне агентство», м. Хмельницький	«33 канал»
65	КП «ТРК «Март», м. Миколаїв	«МАРТ»

Таблиця 1 (Закінчення)

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Логотип
66	ТОВ «Скіф-2», м. Костянтинівка	Перевернута літера «С»
67	Обласне об'єднання «Луганське кабельне телебачення», м. Луганськ	«ЛКТ»
68	ДО «Севастопольська регіональна ДТРК», м. Севастополь	«СТВ»
69	КП «Телерадіокомпанія «Рудана», м. Кривий Ріг	«Р»
70	ПП «ТРК «Атлант», м. Апостолове	«ТРК Атлант»
71	ТОВ «Телевізійна компанія «Орбіта», м. Красноармійськ	Зображення земної кулі на орбіті
72	ТОВ «Телерадіокомунікаційна компанія «СИГМА», м. Маріуполь	«Σ Сигма»
73	ТОВ «ТРК «6 канал», м. Артемівськ	«6 канал»
74	ТОВ «ТРК «САТ-ПЛЮС», м. Слов'янськ	Три дуги, схожі на незамкнений еліпс та слово «плюс»
75	ТРК «Юніон», м. Макіївка	«ЮНИОН»
76	ТОВ «ТРК «Союз – ТВ», м. Житомир	«Ctv»
77	КП КМР «ТК «Київ», м. Київ	«КИЇВ TV»
78	ТОВ «ТРК «ТТV», м. Кіровоград	«ТТV»
79	ТОВ «ТРК «Акцент», м. Лисичанськ	«А»
80	ПП «ТК «Візит», м. Кременчук	«Візит»
81	«Мистецько-інформаційний «РТВ–Центр «ВЕЖА» у формі ТОВ, м. Конотоп	«КСТ»
82	ПрАТ «РТМК «Тоніс-центр», м. Харків	«7»
83	ПП «ТРК «ВТВ плюс», м. Херсон	«ВТВ плюс»
84	КП «Телекомпанія «Прилуки» Прилуцької міської ради, м. Прилуки	«41-Прилуки»

**Розбудова загальнонаціональних
телевізійних каналів на кінець 2013 року**

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Логотип	Кількість частотних присвоєнь	
			аналогове мовлення	цифрове мовлення
1	Національна телекомпанія України, м. Київ	«Перший»	467	166
2	ТОВ «ТРК «ЕРА», м. Київ	«Ера»	488	-
3	ТРК «Студія «1+1» у формі ТОВ, м. Київ	«1+1»	404	166
4	ПрАТ «Телеканал «Інтер», м. Київ	«ІНТЕР»	389	166
5	ТОВ «МКТ «ICTV», м. Київ	«зірка ICTV»	94	166
6	ТОВ «Новий канал», м. Київ	«Н»	92	166
7	ТОВ «ТРК «Україна», м. Донецьк	«Україна»	105	166
8	ТОВ «ТРК «Україна», м. Донецьк	«КіноТочка»	-	166
9	ТОВ «ТРК «Україна», м. Донецьк	«НЛО.TV»	-	166
10	ПрАТ «Міжнародний Медіа Центр-СТБ», м. Київ	«С – Можливо все!»	72	166
11	ПрАТ «ТК «ТЕТ», м. Київ	«ТЕТ»	87	166
12	ТОВ «Телестудія «Служба інформації», м. Київ	«НТН»	84	166
13	ТОВ «Телеодин», м. Київ	«М1»	48	166
14	ТОВ «ТРК «Експрес-Інформ», м. Київ	«5 канал чесних новин»	40	-
15	Підприємство з іноземними інвестиціями у формі ТОВ «ТРК «НБМ», м. Київ	«5»	31	166
16	ТОВ «ТРО «Мульти Медіа Сервіс», м. Київ	«К1»	27	166
17	ТОВ «Телеканал «Тоніс», м. Київ	«tonis»	27	166
18	ТОВ «ТРК «Кіно ТВ», м. Київ	«Ентер-фільм»	-	166
19	ТОВ «Музичне телебачення», м. Київ	«ZOOM»	-	166
20	ТОВ «Телеканал «МЕГА», м. Київ	«М»	29	166
21	ТОВ «ТРК «Музика ТВ», м. Київ	«ПІКСЕЛЬ TV»	-	166
22	ТОВ «ТОТВЕЛЬД», м. Київ	«XSPORT»	-	166
23	ТОВ «Телеканал «К2», м. Київ	«К2»	-	166
24	ТОВ «РСАЛ ІСТЕЙТ-ТВ», м. Київ	«2+2»	-	166
25	ТОВ «ТРК «Нові комунікації», м. Київ	«Dobro»	-	166
26	ТОВ «Голдберрі», м. Київ	«g»	-	166
27	ТОВ «ТРК «Погода ТБ», м. Київ	«BUSINESS»	-	166
28	ТОВ «Банківське телебачення», м. Київ	«БТБ»	-	166
29	ТОВ «КОРОНА САНРАЙС», м. Київ	«ВІНТАЖ ТВ»	-	166
30	ТОВ «АСПЕРА 2011», м. Київ	«ЕСКУЛАП- TV»	-	166
ВСЬОГО:			1996	4648

**Розбудова регіональних телевізійних каналів
на кінець 2013 року**

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Логотип	Кількість частотних присвоєнь	
			аналогове мовлення	цифрове мовлення
1	ДП «ТРК «Стерх» ТОВ «Природні інвестиції», м. Дніпропетровськ	«11 канал»	3	2
2	ПрАТ «ТРК «Люкс», м. Львів	«24»	4	1
3	ТОВ «Ариадна ТВ», м. Київ	ТОВ «АРИАДНА ТВ» емблема «112 УКРАЇНА»	-	36
4	ТОВ «Гравіс», м. Київ	«ПЛЮС ПЛЮС»	11	-
5	ТОВ «Гравіс-Кіно», м. Київ	«2+2»	18	-
6	ТОВ «Лідер ТВ», м. Київ	ТОВ «ЛІДЕР ТВ» емблема «112 УКРАЇНА»	-	34
7	ТОВ «Новий формат ТВ», м. Київ	ТОВ «НОВИЙ ФОРМАТ ТВ» емблема «112 УКРАЇНА»	-	35
8	ТОВ «Партнер ТВ», м. Київ	ТОВ «ПАРТНЕР ТВ» емблема «112 УКРАЇНА»	-	23
9	ТОВ «ТВ Вибір», м. Київ	ТОВ «ТВ ВИБІР» емблема «112 УКРАЇНА»	-	24
10	Чернівецька ОДТРК, м. Чернівці	«БУКОВИНА»	2	2
11	ТОВ «ТРК «ТелеРадіоСвіт», м. Київ	«ТВі»	5	-
12	ТОВ «ТС «Астра-ТБ», м. Гірник Донецької обл.	«КРТ»	5	-
13	ДП «ТРК «Аверс» ВАТ «Корпорація «Аверс», м. Луцьк	«АВЕРС»	4	6

Таблиця 3 (Продовження)

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Логотип	Кількість частотних присвоєнь	
			аналогове мовлення	цифрове мовлення
14	КП «Телерадіоагентство «Новий Чернігів» Чернігівської міської ради, м. Чернігів	одноголовий орел з мечем	6	-
15	ПрАТ «Телевізійна служба Дніпропетровська», м. Дніпропетровськ	«34»	2	12
16	ПП «Інформаційна студія «Полісся-TV», м. Луцьк	«ПТ»	3	-
17	ПП «ТРК «РАІ», м. Бурштин Івано-Франківської обл.	«РАІ»	1	4
18	ТОВ «TV-4», м. Тернопіль	«4 ^{tv} »	4	5
19	ТОВ «Запорізька незалежна ТРК «ТВ-5», м. Запоріжжя	«ТВ-5»	6	5
20	ТОВ «Незалежна ТРК «ІРТА», м. Луганськ	«ІРТА»	4	8
21	ТОВ «ТРК «Відікон», м. Суми	«V» (Відікон)	6	1
22	ТОВ «ТРК «ІТВ», м. Сімферополь, АР Крим	«ИТВ»	1	17
23	ТОВ «Медіагруп «ФМ», м. Сімферополь, АР Крим	«ТВ FM»	3	-
24	ТОВ «Чорноморська телерадіокомпанія», м. Сімферополь, АР Крим	стилізоване зображення сонця та хвилі	17	-
25	ДТРК Крим, м. Сімферополь, АР Крим	«КРЫМ»	39	18
26	Міське КП інформаційно-телевізійне агентство «ВІТА», м. Вінниця	дві динамічні назви VITATV VITATB	1	5
27	ТОВ «ТРК «Україна», м. Донецьк	«ДОНБАС»	1	7
28	ПрАТ «Медіагруп нові проекти», м. Краматорськ Донецької обл.	стилізоване зображення «ВПТВ»	-	5
29	ДП ТРК «Мукачєво («М-студіо»)» виробничо-комерційного ТОВ «Продюсер», м. Мукачєво Закарпатської обл.	«MS»	3	6

Таблиця 3 (Продовження)

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Логотип	Кількість частотних присвоєнь	
			аналогове мовлення	цифрове мовлення
30	ПМП «ТРК «ДАНІО», с. Баранинці Ужгородського р-ну Закарпатської обл.	«Даніо»	1	6
31	ТОВ «ТРК «Регіональна телевізійна система», м. Луганськ	«ЛОТv24»	18	9
32	ТОВ «Коледж преси та телебачення», м. Миколаїв	«ТАК TV»	2	5
33	ТОВ «ТРК «Град», м. Іллічівськ Одеської обл.	«ГРАД»	4	-
34	ПрАТ «Інформаційне Агентство «Репортер», м. Одеса	«РЕПОРТЕР»	1	9
35	ТОВ «ТРК ОНЮА «Академія», м. Одеса	«АКАДЕМІЯ»	1	9
36	ТОВ «ТРК «Академ-TV», м. Суми	«ATv»	1	5
37	Чернігівська ОДТРК, м. Чернігів	«Чернігівська ОДТРК – Сівер-Центр»	6	6
38	ТОВ «ТРК «ВІККА», м. Черкаси	«ВІККА»	1	8
39	ДО «Вінницька ОДТРК «ВІНТЕРА», м. Вінниця	«ВДТ»	18	5
40	Волинська ОДТРК, м. Луцьк	«ВТ»	4	6
41	Дніпропетровська ОДТРК, м. Дніпропетровськ	«Д»	5	12
42	Донецька ОДТРК, м. Донецьк	«27 канал»	1	7
43	Житомирська ОДТРК, м. Житомир	стилізоване зображення колосу	12	9
44	Закарпатська ОДТРК, м. Ужгород	«т 1» («Тиса один»)	11	6
45	Запорізька ОДТРК, м. Запоріжжя	«Запоріжжя»	8	5
46	Івано-Франківська ОДТРК «КАРПАТИ», м. Івано-Франківськ	«ОДТРК Івано-Франківськ»	-	4
47	Івано-Франківське обласне телебачення «Галичина», м. Івано-Франківськ	галка в короні з печатки Ярослава Осмомисла	15	5

Таблиця 3 (Продовження)

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Логотип	Кількість частотних присвоєнь	
			аналогове мовлення	цифрове мовлення
48	Державна організація «Київська державна регіональна ТРК», м. Київ	«ЦК»	7	6
49	Кіровоградська ОДТРК, м. Кіровоград	стилізована літера «К»	14	7
50	Державна організація Луганської ОДТРК, м. Луганськ	«ЛОТ»	18	9
51	Львівська ОДТРК, м. Львів	«трк ЛЬВІВ»	1	4
52	Миколаївська ОДТРК, м. Миколаїв	«ТМ»	16	5
53	Одеська ОДТРК, м. Одеса	зображення вітрила	13	9
54	Державна організація «Полтавська ОДТРК «Лтава», м. Полтава	«Лтава»	11	10
55	Рівненська ОДТРК, м. Рівне	«РТБ»	2	3
56	Сумська ОДТРК, м. Суми	«Р» «Т» «С» (перші літери від слів «Регіональне Телебачення Сумщини»)	2	5
57	Тернопільська ОДТРК, м. Тернопіль	«ТТБ»	4	5
58	Харківська ОДТРК, м. Харків	«ОТБ»	7	6
59	Херсонська ОДТРК «Скіфія», м. Херсон	«Скіфія»	7	6
60	Хмельницька ОДТРК «Поділля-Центр», м. Хмельницький	«Поділля-Центр»	8	4
61	Черкаська ОДТРК, м. Черкаси	«Рось»	12	8
62	ТОВ «ТРК «Херсон Плюс», м. Херсон	«Херсон Плюс»	-	6
63	Виробниче МП «Горизонт», м. Первомайський Харківської обл.	«ГОРИЗОНТ-TV»	1	2
64	ТОВ ТРК «Міст ТБ», м. Львів	«ZIK»	13	-

Таблиця 3 (Закінчення)

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Логотип	Кількість частотних присвоєнь	
			аналогове мовлення	цифрове мовлення
65	ОА «Вінницька громадська ТРК «Вінниччина», м. Вінниця	стилізована літера «В» на білому фоні та напис «Вінниччина»	1	5
66	ТОВ «Слово Волині», м. Луцьк	«СВ»	-	6
67	ТОВ «ТРК «Рівне 1», м. Рівне	«Рівне 1»	1	2
68	ТОВ «Редакція газети «Україна – Центр», м. Кіровоград	зображення представлене сплетінням літер латиниці «С» зеленого кольору та «U» білого кольору	-	6
69	ПрАТ «Телевізійні кабельні мережі «Всесвіт», м. Первомайськ Миколаївської обл.	«Твій Всесвіт»	-	2
70	ТОВ «Чернівецький промінь», м. Чернівці	«ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ПРОМІНЬ (КОМБІНОВАНЕ)»	-	2
71	Державна організація «Новгород-Сіверська регіональна державна ТРК «Сіверська», м. Новгород-Сіверський Чернігівської обл.	«ТС»	1	2
72	ДП «Дитяче телевізійне агентство», м. Хмельницький	«33 канал»	1	4
73	КП «ТРК «Март», м. Миколаїв	«МАРТ»	1	2
74	ТОВ «Місто ТБ», м. Чернівці	«Місто ТБ»	-	2
75	ТОВ «Скіф-2», м. Костянтинівка Донецької обл.	перевернута літера «С»	1	2
76	Обласне об'єднання «Луганське кабельне телебачення», м. Луганськ	«ЛКТ»	1	2
ВСЬОГО:			401	504

**Розбудова загальнонаціональних радіоканалів
на кінець 2013 року**

№ з/п	Програма суб'єкта інформаційної діяльності	Позивні	Кількість частотних присвоєнь	Загальна потужність мережі (кВт)
1	НРКУ (УР-1), м. Київ	«Українське радіо»	186	3475,62
2	НРКУ (УР-2), м. Київ	«Українське радіо»	104	1536,05
3	НРКУ (УР-3), м. Київ	«Українське радіо»	18	1559,4
4	ТОВ «ТРК «НБМ-Радіо», м. Київ	«Ретро ФМ»	58	41,75
5	ТОВ «ТРК «Радіо-Ера», м. Київ	«Радіо-Ера ФМ», «Радіо Ера», «Ера ФМ»	46	28,65
6	ДП «Новий обрій», м. Київ	«Super Radio»	53	22,93
7	ТОВ «ТРК «Медіа Маркет», м. Київ	«ХІТ ФМ»	55	30,43
8	ПАТ «Наше радіо», м. Київ	«Наше радіо»	34	38,75
9	ТОВ «ТРО «Русское радио» – Україна», м. Київ	«Русское Радио»	39	23
10	ТОВ «ТРК «Клас», м. Київ	«Перець FM», «Стильное»	26	17,45
11	ТОВ «ТРК «Радіо Кохання», м. Київ	«Радіо Мелодія»	28	12,1
12	ДП «ТРО «Довіра», м. Київ	«АВТОРАДІО»	30	20,6
13	ПАТ «ТРК «Люкс», м. Львів	«Люкс ФМ»	20	16,1
14	ПАТ «РК «Гала», м. Київ	«Гала Радіо»	12	15,2
15	Українська корпорація телебачення і радіомовлення «ЮТАР», м. Київ	«KISS FM»	16	20,15
ВСЬОГО:			725	6858,18

**Розбудова регіональних радіоканалів
на кінець 2013 року**

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Позивні	Кількість частотних присвоєнь
1	ТОВ «ТРК «Онiкс», м. Харків	«ПЕРЕЦЬ FM»	23
2	Волинська ОДТРК, м. Луцьк	«Волинь моя»	5
3	Державна організація «Вінницька ОДТРК «ВІНТЕРА», м. Вінниця	«В ефірі Вінницька обласна державна телерадіокомпанія ВІНТЕРА»	27
4	Державна організація «Київська державна регіональна телерадіокомпанія», м. Київ	«Радіо «Голос Києва»	5
5	Державна організація Луганська ОДТРК, м. Луганськ	«Говорить Луганське обласне радіо», «Пульс»	10
6	Дніпропетровська ОДТРК, м. Дніпропетровськ	«В ефірі Дніпропетровське обласне радіо», «Другий канал обласного радіо»	5
7	Донецька ОДТРК, м. Донецьк	«Говорить Донецьк! В ефірі обласне радіо»	5
8	Дочірнє підприємство «ТРК «Центр», м. Сімферополь, АР Крим	«Лидер FM» (комбіноване)	5
9	ДТРК «Крим», м. Сімферополь, АР Крим	«Радіо Крим»	10
10	Житомирська ОДТРК, м. Житомир	«Говорить Житомирське обласне радіо», «Житомирська хвиля»	5
11	Закарпатська ОДТРК, м. Ужгород	«FM Тиса», інструментальне виконання приспіву пісні «Верховино, мати моя», автор М.Машкін	12
12	Запорізька ОДТРК, м. Запоріжжя	«Радіо Запоріжжя – FM»	9
13	Івано-Франківська ОДТРК «КАРПАТИ», м. Івано-Франківськ	інструментальний фрагмент пісні «Верховино, світку наш»	7
14	Кіровоградська ОДТРК, м. Кіровоград	Радіо «Скіфія-Центр»	9
15	Львівська ОДТРК, м. Львів	«Львівське радіо»	6
16	Миколаївська ОДТРК, м. Миколаїв	музичний фрагмент пісні «Місто над Бугом», «Радіоканал Миколаїв»	3

Таблиця 5 (Продовження)

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Позивні	Кількість частотних присвоєнь
17	Одеська ОДТРК, м. Одеса	фрагмент пісні І.Дунаєвського «Пісня про Одесу»	16
18	Полтавська ОДТРК «ЛТАВА», м. Полтава	«Ваша Хвиля», музичний фрагмент «Полтавського вальсу», композитор П.Маліненко, «Над полтавським краєм білі голуби...»	13
19	ПП «Компанія «Нова хвиля», м. Київ	«Радио Шарманка»	7
20	ПП «ТРК «Західна Столиця», м. Львів	«Західна Столиця»	3
21	ПП фірма «Лямін», м. Київ	«Радио РОКС-Україна»	6
22	ПрАТ «Студія «Європозитив», м. Київ	«EUROPA PLUS»	13
23	Рівненська ОДТРК, м. Рівне	«Рівне ФМ», музичний фрагмент з пісні «Очерет мені був за колыску»	4
24	Сумська ОДТРК, м. Суми	«Слобода-FM», «Радио Сумщини», «Говорять Суми»	8
25	Тернопільська ОДТРК, м. Тернопіль	«Знайди свою хвилю – радио «Лад», фрагмент мелодії української народної пісні «Чом, чом земле моя?»	9
26	ТОВ «Євромюзік», м. Київ	«Радио Шансон»	3
27	ТОВ «Мюзік радио», м. Київ	«Легкое и спокойное радио RELAX»	6
28	ТОВ «Ради.О», м. Одеса	«Просто Радио»	5
29	ТОВ «Радио FM», м. Донецьк	«Радио РОКС-Україна»	2
30	ТОВ «Радио Тернопіль», м. Київ	«Радио Мелодія»	3
31	ТОВ «Радио Шарманка», м. Київ	«Радио Шарманка»	11
32	ТОВ «Радиостанція «Великий Луг», м. Запоріжжя	«Радио 24»	3
33	ТОВ «РК «Ностальжі», м. Запоріжжя	«Радио Мелодія», «KISS FM»	6
34	ТОВ «Студія Артекс», м. Сімферополь	«Транс-М-Радио»	11
35	ТОВ «ТРК «52 канал», м. Одеса	«Моє радио 103,8 ФМ»	4

Таблиця 5 (Продовження)

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Позивні	Кількість частотних присвоєнь
36	ТОВ «ТРК «Аккерман», м. Білгород-Дністровський	«Аккерман FM», «Балта FM», «Любашівка FM», «Миколаївка FM», «Саврань FM»	5
37	ТОВ «ТРК «Галичина», м. Львів	«FM Галичина»	13
38	ТОВ «ТРК «Град», м. Іллічівськ Одеської обл.	«FM 1перше радіо»	3
39	ТОВ «ТРК «ІФ Медіа-Груп», м. Київ	«Радіо Марія»	7
40	ТОВ «ТРК «Класик Радіо», м. Київ	«Радіо РОКС – Україна»	5
41	ТОВ «ТРК «Контакт», м. Запоріжжя	«Радио Шансон»	3
42	ТОВ «ТРК «Львівська хвиля», м. Львів	«Львівська хвиля-радіо нашого міста»	3
43	ТОВ «ТРК «Нота», м. Харків	«Best FM»	2
44	ТОВ «ТРК «Пілот-Україна», м. Одеса	«Радіо Next»	5
45	ТОВ «ТРК «Шансон», м. Київ	«Радио Шансон»	28
46	ТОВ Незалежна ТРК «ІРТА», м. Луганськ	«Ірта»	3
47	ТОВ ТРК «АРТА ПЛЮС», м. Донецьк	«Радио «Класс»	8
48	ТОВ ТРК «Даяна Мастер», м. Донецьк	«KISS FM»	3
49	ТОВ ТРК «Праймедіа», м. Львів	«Радіо 24»	7
50	ТОВ ТРК «Радіо – Санна», м. Одеса	«Просто Радіо», «Гумор та пісні»	4
51	ТОВ фірма «Волинь», м. Київ	«Радіо Next»	9
52	Харківська ОДТРК, м. Харків	«Говорить Харків», музичний фрагмент пісні М. Кармівського «Пісня про Харків»	5
53	Херсонська ОДТРК «Скіфія», м. Херсон	«Говорить радіо «Таврія», «Говорить Херсон. На першому національному працює обласне радіо»	4
54	Хмельницька ОДТРК «Поділля-центр», м. Хмельницький	«Радіо «Поділля – Центр», «Говорить Хмельницький»	9
55	Черкаська ОДТРК, м. Черкаси	«РОСЬ-РАДІО»	4

Таблиця 5 (Закінчення)

№ з/п	Суб'єкт інформаційної діяльності	Позивні	Кількість частотних присвоєнь
56	Чернівецька ОДТРК, м. Чернівці	музичний твір «Позивні радіостанції «Буковина», фрагмент пісні Л. Дудківського «Краю мій, край»	7
57	Чернігівська ОДТРК, м. Чернігів	голосова аудіозаставка на мотив української народної пісні «Стоїть гора високая»	5
ВСЬОГО:			420

Таблиця 6

Замовлення розробки висновків щодо можливості та умов користування радіочастотним ресурсом для потреб телерадіомовлення

	Радіомовлення		Телебачення		МІТРС	
	замовлено	отримано	замовлено	отримано	замовлено	отримано
зміна потужності	19	–	5	–	–	–
технічний перенос	11	–	1	–	–	–
заміна каналу/ частоти	–	–	2	–	–	–
нові	98	5	–	2	11	–
ретранслятор	–	–	–	–	7	–
перехід на цифру	–	–	–	–	–	–

**Стан замовлення розрахунку висновків щодо можливості
та умов користування радіочастотним ресурсом України
для потреб телерадіомовлення в розрізі областей**

№ з/п	Область	Замовлено висновків			Всього	Отримано висновків			Всього
		ТБ	РМ	МІТРС		ТБ	РМ	МІТРС	
1	АР Крим	–	30	–	30	–	4	–	4
2	Вінницька	–	2	–	2	–	–	–	–
3	Волинська	–	2	–	2	–	–	–	–
4	Дніпропетровська	–	2	–	2	–	–	–	–
5	Донецька	–	4	–	4	–	–	–	–
6	Житомирська	–	1	–	1	–	–	–	–
7	Запорізька	–	1	–	1	–	–	–	–
8	Закарпатська	–	3	3	6	–	–	–	–
9	Івано-Франківська	–	3	–	3	–	–	–	–
10	Київська	–	–	–	–	–	–	–	–
11	Кіровоградська	–	2	7	9	–	–	–	–
12	Луганська	–	4	–	4	–	–	–	–
13	Львівська	–	8	–	8	–	–	–	–
14	Миколаївська	–	3	–	3	–	–	–	–
15	Одеська	–	2	–	2	–	–	–	–
16	Полтавська	–	4	–	4	–	–	–	–
17	Рівненська	–	4	–	4	–	–	–	–
18	Сумська	–	4	–	4	–	–	–	–
19	Тернопільська	–	2	–	2	–	–	–	–
20	Харківська	–	–	–	–	–	–	–	–
21	Херсонська	–	2	1	3	–	–	–	–
22	Хмельницька	–	3	–	3	–	–	–	–
23	Черкаська	–	4	–	4	–	1	–	1
24	Чернівецька	–	2	–	2	–	–	–	–
25	Чернігівська	–	6	–	6	–	–	–	–
Всього замовлено за 2013 рік: 109						Всього отримано за 2013 рік: 5			

Таблиця 8

**Динаміка надходження частотних присвоєнь
для потреб телерадіомовлення**

Вид мовлення	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2013 рік
Телебачення	9	716 (цифрові)	–	–
Радіомовлення	200	107	121	5
Багатоканальне мовлення (MTRPC)	19	35	14	–
Всього	228	858	135	5

Таблиця 9

**Стан використання телерадіоорганізаціями України
мереж іноземних супутникових ретрансляторів у 2013 році**

ТЕЛЕВІЗІЙНЕ МОВЛЕННЯ				
Супутник	Суб'єкти інформаційної діяльності, які отримали ліцензію на супутникове мовлення		Програма (логотип)	
Eutelsat W4 36° сх. д. (ЄС)	1	ТОВ «ВІАКОР»	1	PEOPLEAIR.TV
	2	ТОВ «Поверхность Спорт-Тур»	2	ІНФОКАНАЛ
Amos 2/3 4° зах. д. (Ізраїль)	3	ПрАТ «Міжнародний Медіа Центр – СТБ»	3	С – Можливо все!
	4	ТОВ «Телеодин»	4	М1
			5	М2
	5	ТОВ «ТРО «Мульті Медіа Сервіс»	6	К1
	6	ПАТ «Українська незалежна ТРК «ЗАГРАВА»	7	ПЕРШИЙ ДІЛОВИЙ телеканал
	7	ТОВ «Телеканал «ТОНІС»	8	tonis
	8	ТОВ «ТС «Служба інформації»	9	НТН
	9	ТОВ «Новий канал»	10	Н
	10	ТОВ «ТРК «Музика ТВ»	11	ПІКСЕЛЬ TV
	11	ТОВ «ТРК «Кіно ТВ»	12	Enter-фільм

ТЕЛЕВІЗІЙНЕ МОВЛЕННЯ				
Супутник	Суб'єкти інформаційної діяльності, які отримали ліцензію на супутникове мовлення		Програма (логотип)	
Amos 2/3 4° зах. д. (Ізраїль)	12	ТОВ «Гравіс»	13	ПЛЮСПЛЮС
	13	ТОВ «Мьюзік бокс Україна»	14	MUSIC BOX
	14	ТОВ «Музичний канал «О-ТВ»	15	O-TV
	15	ТОВ «Телерадіооб'єднання «МІСТ ТБ»	16	zik
	16	ПАТ «ТРК «Люкс»	17	24
	17	ТОВ «Телеканал «МЕГА»	18	M
	18	ТОВ «ТЕЛЕКАНАЛ «K2»	19	K2
	19	ТОВ «ЄС Продакшен груп»	20	UBR (UKRAINIAN BUSSINES RESOURCE)
	20	ТОВ «Музичне телебачення»	21	MTV MUSIC TELEVISION
	21	ТОВ «Банківське телебачення»	22	БТБ (Банківське телебачення)
	22	КПК МР «Телеканал «КІЇВ»	23	КИЇВ TV
	23	Національна телекомпанія України	24	ПЕРШИЙ UKRAINE
			25	ПЕРШИЙ
			26	EURONEWS
	24	ТРК «Перша Одеська Телерадіокомпанія»	27	11111
	25	ТОВ «ІНФО24»	28	Твінфо
	26	ТОВ «Реал Істейт-ТВ»	29	бігуді
	27	ТОВ «Міжнародна комерційна ТРК»	30	ICTV
	28	ТОВ «Світ ТВ»	31	перший автомобільний телеканал
	29	ТОВ «Хмарочос Медіа»	32	QTV
	30	ТОВ «Гамма-Консалтинг»	33	G
	31	ТОВ «Гумор ТБ»	34	БАБАЙ ТБ
			35	ГУМОР ТБ
32	ТОВ «УНІАН-ТБ»	36	УНІАН-ТБ	
33	ТОВ «ІЛОНІТ-ТВ»	37	МЕНЮ-ТВ	

Таблиця 9 (Продовження)

ТЕЛЕВІЗІЙНЕ МОВЛЕННЯ				
Супутник	Суб'єкти інформаційної діяльності, які отримали ліцензію на супутникове мовлення		Програма (логотип)	
Amos 2/3 4° зах. д. (Ізраїль)	34	ТОВ «ТОТВЕЛЬД»	38	XSPORT
	35	ТОВ «Телекомпанія «ЕКО-ТВ»	39	ЕКО TV
	36	ТОВ «ТРК «ТелеРадіоСвіт»	40	ТВі
	37	ТРК «Студія 1+1» у формі ТОВ	41	1+1
	38	ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР»	42	Інтер
Astra 4A 5° сх. д. (Швеція)	–	ТРК «Студія 1+1» у формі ТОВ	43	1+1 International
	–	ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР»	44	Інтер +
	39	ТОВ «ТРК «Україна»	45	Україна
			46	Донбас
			47	ФУТБОЛ 1
			48	ФУТБОЛ 2
			49	НЛО.TV
	40	ТОВ «Гравіс-Кіно»	50	2+2
	41	ТОВ «Телестудія «Астра-ТБ»	51	КРТ
	42	ЗАТ «ТРК «Світ»	52	HDFASHION
	43	ТОВ «ТРК «Експрес-Інформ»	53	5 [канал чесних новин]
	44	ПрАТ «Телекомпанія «ТЕТ»	54	ТЕТ
	45	ПП у формі ТОВ «ТРК «НБМ»	55	«5»
	46	ТОВ «ТРК «Глас»	56	ангел білого кольору із сурмою, розташований в лівому куті телеекрану
	47	ТОВ «ТРК «Клас»	57	Перший розважальний телеканал «PRO ВСЕ»
	48	ТОВ «АР Ю М'ЮЗІК»	58	RU MUSIC
	49	ТОВ «Міжнародний «Слов'янський канал»	59	SCI
	50	ТОВ «Новини 24 години»	60	NEWS ONE
51	ТОВ «Наша Прага»	61	МАКСИ-ТВ	
52	ТОВ «Англійський Клуб ТБ»	62	English club TV	

ТЕЛЕВІЗІЙНЕ МОВЛЕННЯ				
Супутник	Суб'єкти інформаційної діяльності, які отримали ліцензію на супутникове мовлення		Програма (логотип)	
Astra 4A 5° сх. д. (Швеція)	53	ТОВ «ТРК «ОСК»	63	ОК
	54	ТОВ «Телемережа «УНІКА-TV»	64	ПЛАНЕТА
	55	ТОВ «Пі Ель Сейлз»	65	SHOPPING -TV
	56	ТОВ «Центр телепрограм і комунікацій «ТЕЛЕТОН»	66	КиКо
			67	2 Т
	57	ТОВ «ТРК «Нові комунікації»	68	Dobro
	58	ТОВ «Телеканал 100»	69	100 телеканал
	59	ТОВ «ТРК «Погода ТБ»	70	BUSINESS
	60	ТОВ «Українське народне телебачення УНТ»	71	УНТ
	61	ТОВ «АППІА»	72	jn1
			73	jn1 (закордонне)
	62	ТОВ «Юкрейніан Фешн»	74	UKRAINIAN FASION UF
	63	ТОВ «Манеж ТВ»	75	МОЯ ДИТИНА
	64	ТОВ «Підлітковий канал»	76	Z TV
	65	ТОВ «Телекомпанія «МАЛЯТКО ТВ»	77	Малятко – TV
	66	ТОВ «Перший медичний канал МЕД ТВ»	78	MED-TV
	67	ТОВ «ТРК «Прайм-Тайм»	79	Одесса Інтернэшнл
	68	ТОВ «Медіапоінт»	80	BUSINESS PLUS
	69	ТОВ «ТРК «Право ТВ»	81	ПРАВО TV
	70	ТОВ «Солар медіа»	82	Сонце
	71	ТОВ «Телеканал «НАДІЯ»	83	Телеканал «Надія»
	72	ТОВ «ТРК «ЕРА»	84	ЕРА
	73	ТОВ «РЕАЛ ЕСТЕЙТ-TV»	85	A ONE UKRAINE (A1)
	74	ТОВ «Розумні покупки»	86	TV sale UKR
	75	ТОВ Дитячий ТК ЛЯЛЄ	87	LaLe
	76	ТОВ ТРК «САТЕЛЛІТ ТЕЛЕВІЖН»	88	SATV
	77	ТОВ ТРК «112-TV»	89	112 Україна

Таблиця 9 (Продовження)

ТЕЛЕВІЗІЙНЕ МОВЛЕННЯ				
Супутник	Суб'єкти інформаційної діяльності, які отримали ліцензію на супутникове мовлення		Програма (логотип)	
Astra 4A 5° сх. д. (Швеція)	78	ТОВ «НЬЮС НЕТВОРК»	90	«NEWS NETWORK»
	79	ТОВ «Телевізійна компанія «Атлант-СВ»	91	ATR T
	80	Дирекція телерадіопрограм Управління справами Верховної Ради України	92	РАДА
	81	Закарпатська ОДТРК	93	«т», «1», «тиса»
	82	Державна ТРК «Культура»	94	К (Культура)
	83	Державна організація «Київська ДРТРК»	95	КДРТРК
	84	ТОВ «Каста Компані»	96	Новий дім
	85	ТОВ «МАГНОЛІЯ ТВ»	97	ЧП.INFO.
	86	ТОВ «Чорноморська телерадіокомпанія»	98	стилізоване зображення сонця на хвилях
	87	ПП «НТА-незалежне телевізійне агентство»	99	«2»
	88	ТОВ «Поверхность Спорт – ТВ»	100	Спорт-1
			101	Спорт-2
	89	ТОВ «Пі Ель Ті Ві»	102	DESIGN *TV
	90	ТОВ «ТРК «ОЕ»	103	ОЕ
	91	ТОВ «Голдберрі»	104	g (Gold Berry)
	92	ДТРК Крим	105	Крым
	93	ТОВ «Ідана Юкрейн»	106	ТВОЯ НЕДВИЖИМОСТЬ
94	Державна ТРК «Всесвітня служба УТР»	107	УТР	
Hellas Sat 2 39° сх. д. (Греція)	95	Дніпропетровська ОДТРК	108	D
	96	ТОВ «ТРК «Роса»	109	РОСА
	97	ТОВ «Телекомпанія ТЕЛЕВСЕСВІТ»	110	Телевсесвіт
	98	КП «Телекомпанія «ЛЬВІВ-ТБ»	111	Телекомпанія Львів-ТБ

ТЕЛЕВІЗІЙНЕ МОВЛЕННЯ			
Супутник	Суб'єкти інформаційної діяльності, які отримали ліцензію на супутникове мовлення		Програма (логотип)
Intelsat 3R 43,1° зах. д. (США)	–	Державна ТРК «Всесвітня служба УТР»	УТР ua

РАДІОМОВЛЕННЯ				
Супутник	Суб'єкти інформаційної діяльності, які отримали ліцензію на супутникове мовлення		Програма (логотип)	
Astra 4A 5° сх. д. (Швеція)	1	НРКУ	1	Всесвітня служба Радіо «Україна»
			2	УР-1
			3	УР-2
			4	УР-3
	2	Закарпатська ОДТРК	5	т, 1, тиса
	3	ТОВ «Еммануїл»	6	«Радіо «Еммануїл»

Таблиця 10

Перелік телерадіоорганізацій з іноземним капіталом

№ з/п	Назва телерадіоорганізації	Власники
1	ПрАТ «Міжнародний Медіа Центр – СТБ», м. Київ	ТОВ «ММЦ», м. Київ; Мамтон Холдінгс Лімітед, Кіпр
2	ПрАТ «Телеканал «ІНТЕР», м. Київ	ТОВ «Український медіа-проект», м. Київ; ВАТ «Перший канал», Росія, м. Москва; ТОВ «Пегас Телебачення», м. Київ
3	ПрАТ «Телекомпанія «ТЕТ», м. Київ	Компанія «Bredgat Holdings Ltd», Кіпр
4	ПрАТ «Наше Радіо», м. Київ	ТОВ «Катапульта», м. Київ; Компанія УМБХ «Бродкаст Медіа Холдінгз Лімітед», Кіпр

Таблиця 10 (Продовження)

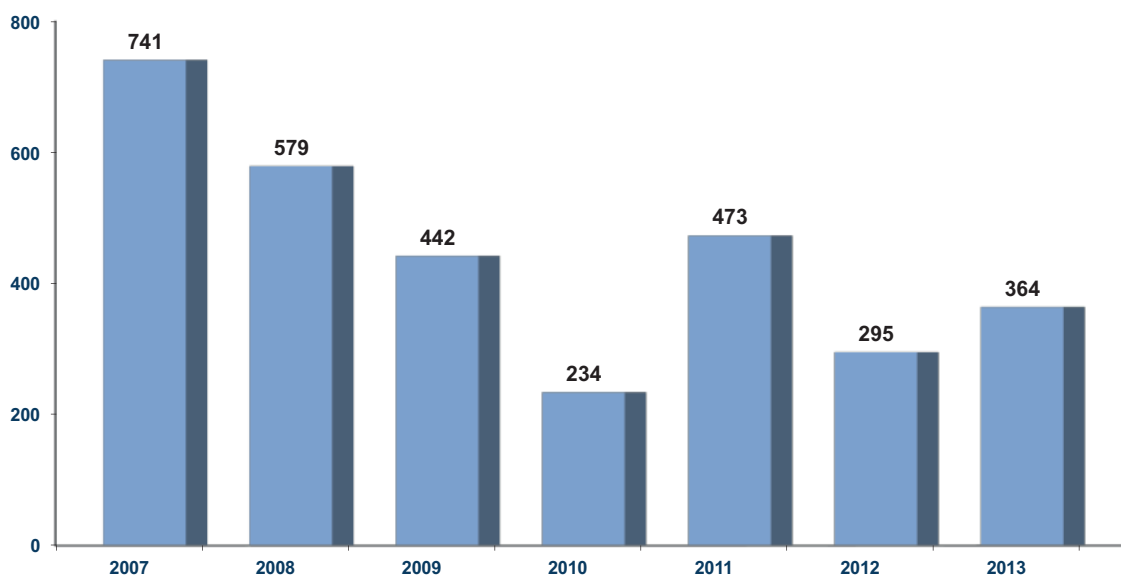
№ з/п	Назва телерадіоорганізації	Власники
5	Телерадіокомпанія «Студія «1+1» у формі ТОВ, м. Київ	ТОВ «Медіа Сервісез Україна», м. Київ; Іноземне підприємство «1+1 Продакшн», м. Київ; Компанія «Грізард Інвестментс Лімітед», Кіпр; «Грінтвуд Інвестменс Лімітед», Кіпр
6	ТОВ «Телестудія «Служба інформації», м. Київ	Компанія Міндон Холдінгз Лімітед, Кіпр; ТОВ «Український медійний ресурс», м. Київ
7	ТОВ «Гравіс-Кіно», м. Київ	СМЕ Юкрейн Холдинг II Б.В., м. Амстердам, Нідерланди; Компанія Грінтвуд Інвестментс Лімітед, Республіка Кіпр; ТОВ «Нові Медіа ЛТД», м. Київ
8	ТОВ «Гамма-Консалтинг», м. Київ	Компанія «Alirezico Investments Ltd», Кіпр; ЗАТ «Страхова Компанія «Гамма», м. Київ; Симоненко Андрій Петрович, громадянин України; Симоненко Костянтин Петрович, громадянин України
9	ТОВ «ТРК «ЖИСА», АР Крим, м. Сімферополь	СМЕ Юкрейн Холдинг II Б.В., Нідерланди; СМЕ Сайпрус Холдинг Лімітед, Кіпр
10	ПрАТ «Телевізійна служба Дніпропетровська», м. Дніпропетровськ	Управління комунальної власності Дніпропетровської міської ради, м. Дніпропетровськ; ТРК Медіа Холдінг Лімітед (TRK Media Holding Limited), Кіпр
11	ТОВ «Компанія інформації радіотелекомунікації «Тор», м. Слов'янськ Донецької області	СМЕ Юкрейн Холдинг II Б.В., Нідерланди; ТОВ «Медіа Сервісез Україна», м. Київ
12	ТОВ «ТРК «КРУГ», м. Овідіополь Одеської обл.	ПТ «Нордлідер», Естонія; Козлова Наталія Миколаївна, громадянка України

№ з/п	Назва телерадіоорганізації	Власники
13	ТОВ «Радіо «Континент», м. Київ	Горинський Олександр Васильович, громадянин України; ТОВ ТРК «Бізнес-радіо», м. Київ; Приватна компанія з обмеженою відповідальністю «Монадо Лімітед», м. Нікосія, Кіпр; Компанія з обмеженою відповідальністю «Терсен лімітед», м. Нікосія, Кіпр
14	ПрАТ «Докучаєвський Флюсо-доломітний комбінат», м. Докучаєвськ Донецької обл.	Fluxcom Limited, Кіпр
15	ТОВ «РЕАЛ ІСТЕЙТ-ТВ», м. Київ	Компанія «Грінтвуд інвестментс лімітед», Кіпр; ТОВ «Гравіс-Кіно», м. Київ
16	ТОВ «ТРК «Еверест», м. Вінниця	ТОВ «Атлант Інформ», м. Вінниця; ТОВ «ІГЛ Медіа», м. Вінниця; Гольдін Дмитро Володимирович, громадянин України; Мегердичев Сергій Георгійович, громадянин України; Акціонерна компанія «Рау Хенделс АГ» (Rau Handels AG), Швейцарія
17	ТОВ ТРК «РІО», м. Одеса	Компанія «Одеса Бізнес СЛ», Барселона; Жуковська Марина Валентинівна, громадянка України; Гусев Михайло Анатолійович, громадянин України
18	ТОВ «Рікона», м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл.	Закрита акціонерна компанія з обмеженою відповідальністю «Оісів Лімітед» (Oisiv Limited), Кіпр; ТОВ «Телесвіт», м. Київ
19	ТОВ «Телевізійна компанія «Приват ТБ Дніпро», м. Дніпропетровськ	ТОВ «ВЕЛ-РАЙС», м. Дніпропетровськ; Компанія «Лакасті ЛТД» (Lakast LTD), Кіпр

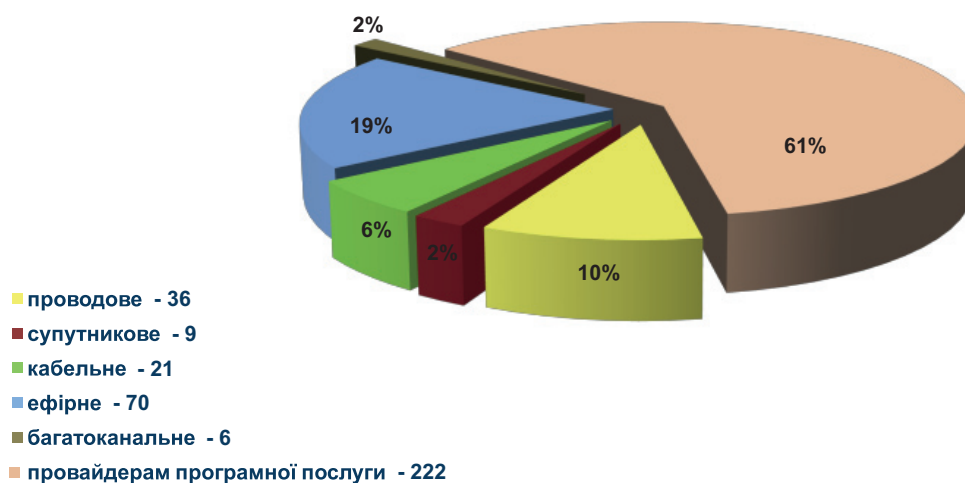
Таблиця 10 (Закінчення)

№ з/п	Назва телерадіоорганізації	Власники
20	ТОВ «Телерадіокомпанія «Глас», м. Київ	Компанія Ксинаро Інвестментс Лімітед (Xynaro Investments Limited), Кіпр; Компанія Сквейр Манор Пропертіз ЛТД (Squir Manor Properties LTD), Сент-Кітс і Невіс; Компанія Хіперактів Інвестментс Лімітед (Hyperactive Investments Livsted), Британські Віргінські острови Компанія Сепас Ентерпрайзес Лимитед (Sepas Enterprises Limited,) Кіпр; ТДВ «Страхова Компанія «Спіч», м. Донецьк; ТОВ «Телевізійна компанія «Орбіта», м. Красноармійськ Донецької обл.

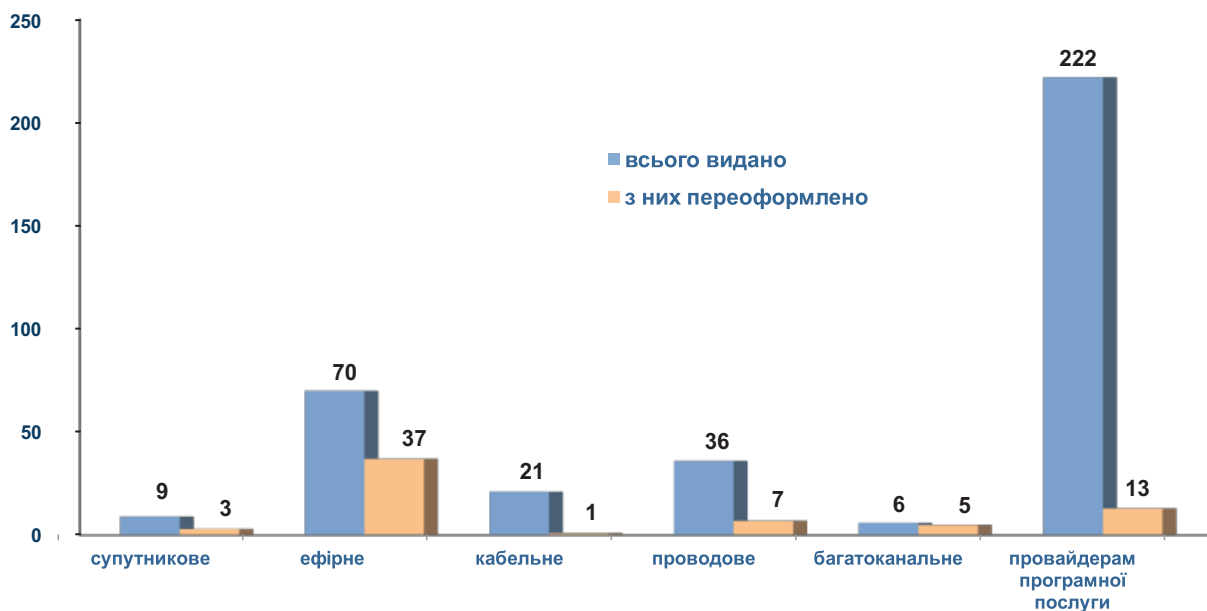
**Загальна кількість ліцензій на телерадіомовлення,
виданих у 2007-2013 роках
(з урахуванням переоформлень)**

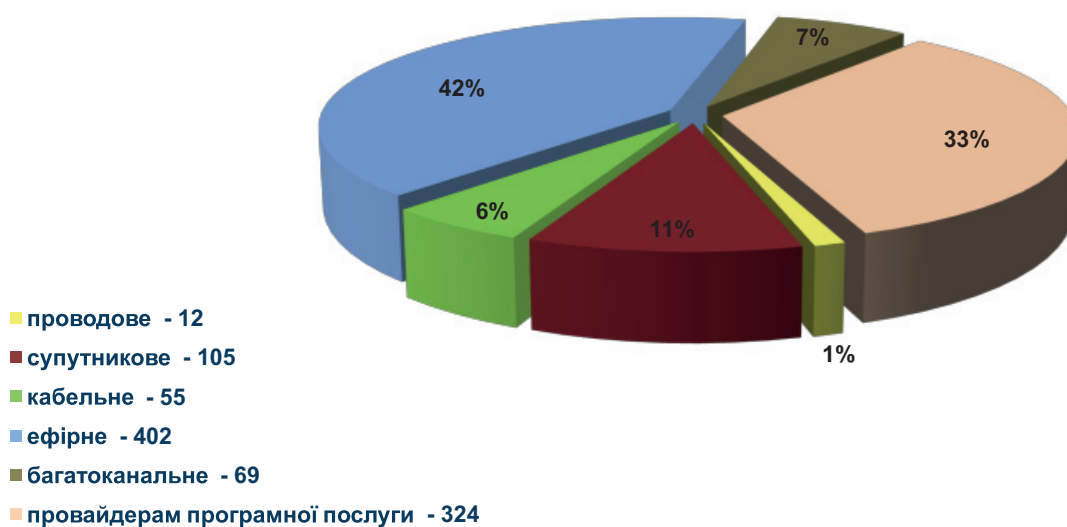
**Кількість ліцензій, виданих суб'єктам
інформаційної діяльності 2013 року
(за видами інформаційної діяльності, з урахуванням переоформлень)**

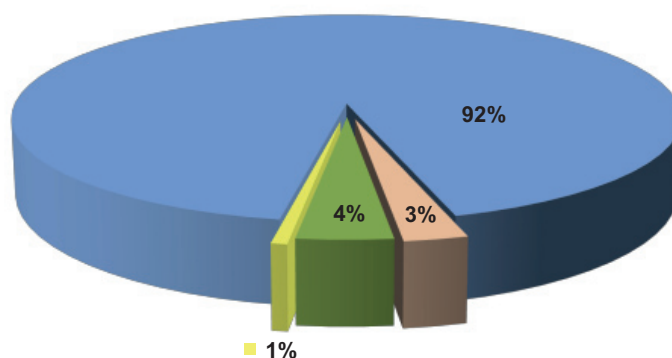
Співвідношення кількості виданих та переоформлених ліцензій 2013 року (за видами інформаційної діяльності)

Кількість ліцензій, до яких 2013 року було внесено зміни через переоформлення додатків (за видами інформаційної діяльності)

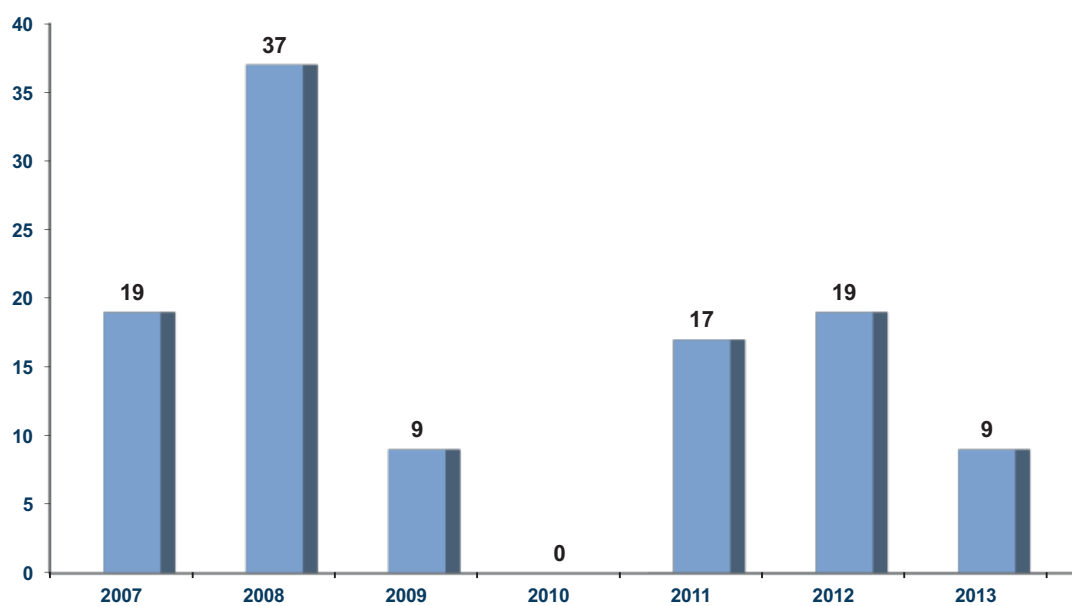

Кількість ліцензій, анульованих упродовж 2013 року

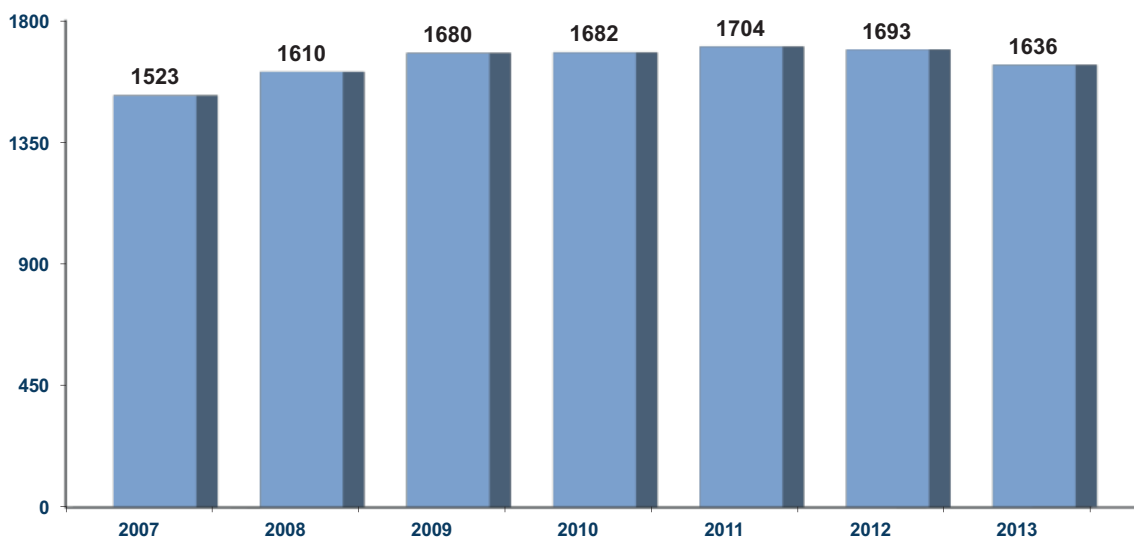

- на підставі клопотання ліцензіата про анулювання ліцензії – 138
- у зв'язку з відсутністю передбаченого ліцензією мовлення протягом року з дня видачі ліцензії – 4
- анульовано ліцензії в судовому порядку за поданням Національної ради – 6
- у зв'язку з рішенням про скасування державної реєстрації ліцензіата – 1

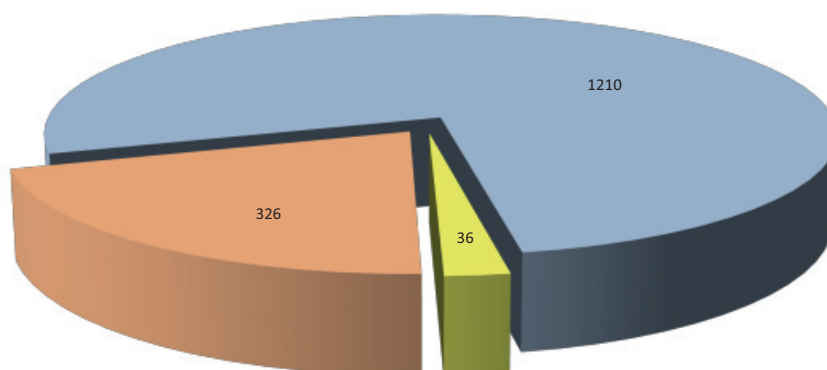
Кількість виданих ліцензій на супутникове телемовлення (2007-2013 роки, з урахуванням переоформлень)

Загальна кількість телерадіоорганізацій та суб'єктів інформаційної діяльності України (2007-2013 роки)

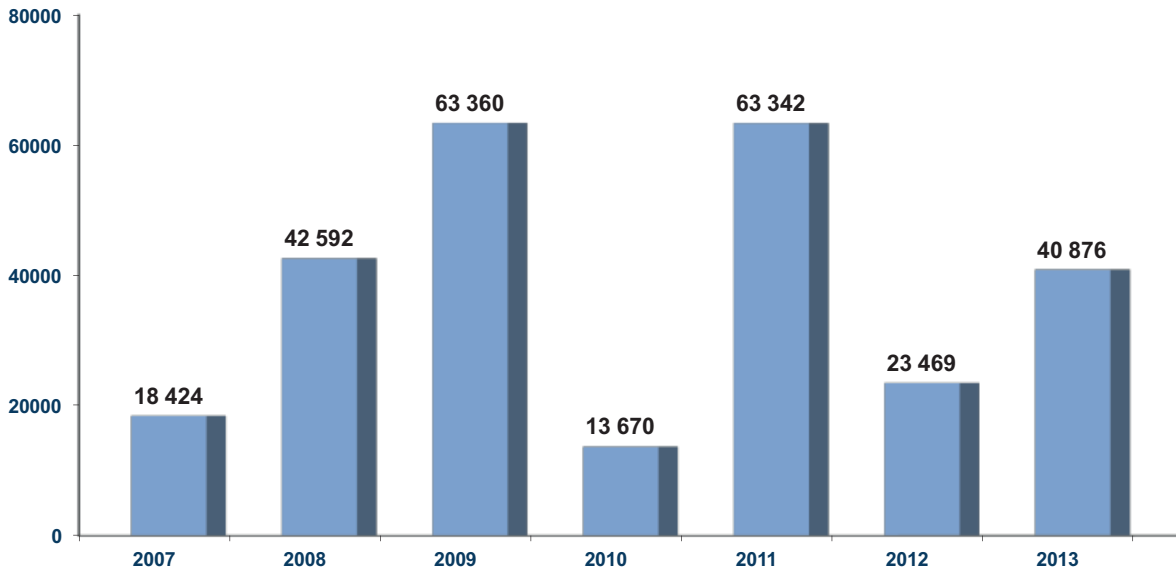

Співвідношення кількості ліцензіатів за формою власності у 2013 році

- державної власності - 36
- комунальної власності - 326
- інших форм власності - 1210

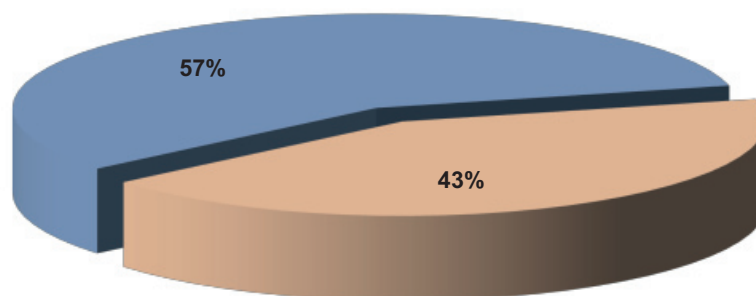
**Динаміка надходження коштів
до Державного бюджету України за видачу, продовження,
переоформлення ліцензій упродовж 2007 – 2013 років
(тис. грн.)**

**Кількість перевірок, проведених упродовж
2009 – 2013 років**

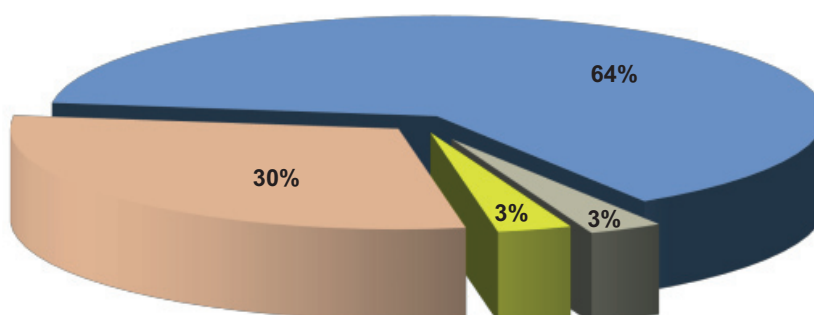

Планові перевірки ліцензіатів упродовж 2013 року

- у яких минув рік від дня видачі ліцензії - 322
- термін дії ліцензії яких завершувався - 240

Позапланові перевірки ліцензіатів упродовж 2013 року

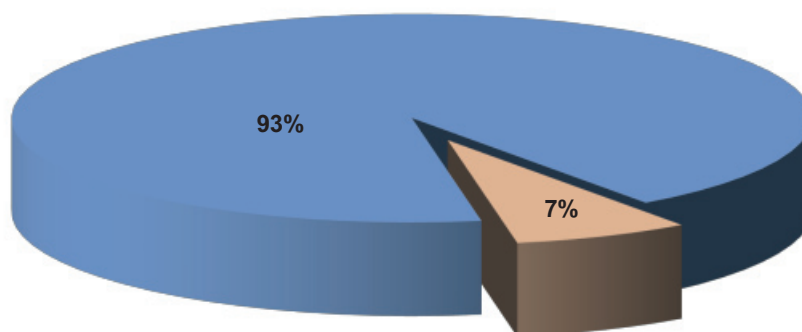
- за поданням ліцензіатом письмової заяви до Національної ради про здійснення позапланової перевірки з метою скасування санкції "оголошення попередження" - 29
- на виконання наглядових повноважень Національної ради у зв'язку з порушенням ліцензіатом вимог законодавства та/або умов ліцензії - 62
- на заяви фізичних та юридичних осіб про порушення ліцензіатами вимог законодавства та/або умов ліцензії - 3
- додатково призначені, відповідно до ст. 74 Закону України "Про телебачення і радіомовлення" - 3

Кількість рішень Національної ради щодо санкцій, застосованих у 2009–2013 роках

Графічний додаток 14

Кількість ліцензіатів, щодо яких у 2013 році застосовано санкції (за видами санкцій)

- оголошено попередження - 65
- подано до суду справу про анулювання ліцензії - 5

**ПЛАН РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО
ТЕЛЕРАДІОІНФОРМАЦІЙНОГО
ПРОСТОРУ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ**

РІШЕННЯ

01.12.2010 № 1684

**Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
20 грудня 2010 р.
за № 1294/18589**

Про затвердження Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору

*{з змінами, внесеними згідно з Рішеннями Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення
№ 2874 від 14.12.2011
№ 2561 від 26.12.2012
№ 2338 від 11.12.2013}*

Національна рада, керуючись статтями 21, 22 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», статтями 15, 17 Закону України «Про національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», **ВИРІШИЛА:**

1. Затвердити План розвитку національного телерадіоінформаційного простору, що додається.
2. Управлінню правового забезпечення подати це рішення на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Відділу зв'язків із ЗМІ та громадськістю оприлюднити це рішення в засобах масової інформації.
4. Визнати таким, що втратило чинність, рішення Національної ради від 09.11.2006 № 904 «Про затвердження Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору».
5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову Національної ради В.Манжосова.
6. Це рішення набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Голова Національної ради

В. Манжосов

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Національної ради
України з питань телебачення
і радіомовлення
01.12.2010 № 1684
(у редакції рішення
Національної ради України
з питань телебачення
і радіомовлення
14.12.2011 № 2874)

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
20 грудня 2010 р.
за № 1294/18589

План **розвитку національного телерадіоінформаційного простору**

I. Загальні положення

1.1. Цей План розвитку, розроблений відповідно до статей 21, 22, 23 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», є основою для прийняття Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення рішень щодо створення та розвитку каналів мовлення та телемереж, які передбачають використання радіочастотного ресурсу України, визначення конкурсних умов та оголошення конкурсів на отримання ліцензій на мовлення, визначення умов ліцензій на мовлення, яке ліцензується за реєстраційним принципом.

1.2. План розвитку визначає порядок розширення каналів, мереж мовлення, телемереж та багатоканальних телемереж.

1.3. План розвитку переглядається не рідше одного разу на рік за результатами звіту Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

II. План використання радіочастотного ресурсу, **виділеного для телебачення і радіомовлення**

1. Загальна характеристика телерадіоінформаційного простору України

1.1. Нормативно-правовими актами з питань використання радіочастотного ресурсу України, зокрема, є:

Закони України «Про телебачення і радіомовлення», «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», «Про радіочастотний ресурс України», «Про телекомунікації»;

Державна програма впровадження цифрового телерадіомовлення, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 26.11.2008 № 1085;

нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України;

нормативно-правові акти Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

У цьому Плані розвитку терміни вживаються у значеннях, визначених у Законах України «Про телебачення і радіомовлення», «Про телекомунікації», «Про радіочастотний ресурс України».

1.2. Відповідно до частини четвертої статті 23 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» визначені такі територіальні категорії мовлення та територіальні категорії каналів мовлення, які отримали відповідні ліцензії на мовлення:

загальнонаціональні (додаток 1);

регіональні (додаток 2);

місцеві;

{Абзац четвертий пункту 1.2 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

закордонні.

{Пункт 1.2 глави 1 розділу II доповнено новим абзацом згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

1.3. Використання радіочастотного ресурсу України, виділеного для потреб телебачення і радіомовлення, здійснюється відповідно до Плану використання радіочастотного ресурсу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.06.2006 № 815 (далі – План використання радіочастотного ресурсу).

1.4. Радіотехнології, що використовуються в Україні для цілей телерадіомовлення, згідно з Планом використання радіочастотного ресурсу включають аналогове звукове мовлення, аналогове телевізійне мовлення, цифрове наземне телевізійне мовлення, супутникове радіомовлення та багатоканальне наземне телерадіомовлення.

{Пункт 1.4 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

1.5. Аналогове звукове мовлення реалізується у діапазонах частот довгих, середніх та коротких хвиль, а також ультракоротких хвиль нижнього та верхнього піддіапазонів.

{Пункт 1.5 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

1.6. Впровадження цифрового телемовлення передбачає перехідний період, коли одночасно будуть працювати аналогові та цифрові станції. Після завершення перехідного періоду мовлення здійснюватиметься виключно у цифровому форматі.

1.7. Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення забезпечується реалізація заходів із переходу до запровадження цифрових стандартів розповсюдження теле-

радіопрограм, надання програмних послуг, використання новітніх технологій та підвищення технічної якості мовлення.

{Главу 1 розділу II доповнено новим пунктом згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

2. Принципи та умови користування радіочастотним ресурсом України

2.1. Визначення можливості та умов користування радіочастотним ресурсом України для потреб телерадіомовлення здійснюються за замовленням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення відповідно до вимог законодавства про телекомунікації та радіочастотний ресурс на підставі Плану використання радіочастотного ресурсу.

{Пункт 2.1 глави 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

2.2. Телерадіоорганізація, яка має на меті створення нового каналу мовлення з використанням радіочастотного ресурсу, подає до Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення пропозиції зі створення нового проекту мовлення, які включають у себе програмно-економічне обґрунтування, перелік технічних характеристик радіоелектронного засобу мовлення за формою, наведеною у додатках 8 – 11 до Порядку надання висновків щодо електромагнітної сумісності та дозволів на експлуатацію радіоелектронних засобів і випромінювальних пристроїв, затвердженого рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, від 01 листопада 2012 року № 559, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 січня 2013 року за № 57/22589, та згоду власника висотної споруди на встановлення технічного засобу мовлення.

{Пункт 2.2 глави 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

2.3. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення після розгляду зазначених пропозицій телерадіоорганізацій приймає рішення про замовлення розроблення висновків щодо можливості та умов користування радіочастотним ресурсом України для потреб телерадіомовлення.

2.4. Можливість та умови користування частотним ресурсом визначаються відповідним висновками щодо можливості та умов користування радіочастотним ресурсом України для потреб телерадіомовлення в порядку, визначеному Законом України «Про радіочастотний ресурс України».

{Пункт 2.4 глави 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

2.5. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення здійснює розбудову мереж мовлення шляхом ліцензування окремих видів мовлення. Ліцензування окремих видів мовлення відбувається на конкурсних засадах (за результатами відкритих конкурсів) або без конкурсів (за заявковим принципом) відповідно до вимог Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

2.6. Видача ліцензії Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення на ефірне мовлення та багатоканальне мовлення з використанням радіочастотного ресурсу для потреб телерадіомовлення здійснюється за результатами відкритих конкурсів. Конкурс на отримання ліцензії ініціюється, оголошується і проводиться Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення відповідно до вимог статті 25 Закону України «Про телебачення і радіомовлення». Конкурсні умови визначаються Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення.

{Пункт 2.6 глави 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

2.7. Під час оголошення конкурсу на отримання ліцензії на багатоканальне мовлення з використанням радіочастотного ресурсу в цифрових телемережах для місцевої або регіональної категорій мовлення Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення може розширити перелік критеріїв за умови їх публічного оголошення.

{Пункт 2.7 глави 2 розділу II в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

2.8. З метою збереження цілісності мережі теле- та радіомовлення загальнонаціональних та регіональних каналів мовлення та програмного наповнення додаткові частоти/канали або додатковий час мовлення, отримані на конкурсних засадах, заносяться до раніше виданих Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення ліцензій на мовлення.

{Пункт 2.8 глави 2 розділу II в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

2.9. У зв'язку з переходом до 2015 року від аналогового до цифрового формату телемовлення, відповідно до Методики розрахунків розмірів ліцензійного збору за видачу або продовження строку дії ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, визначення розміру плати за переоформлення ліцензії та видачу дублікату ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року № 412, у разі продовження строку дії ліцензії на аналогове ефірне мовлення розмір ліцензійного збору за продовження строку дії такої ліцензії зменшується на 70%.

{Главу 2 розділу II доповнено новим пунктом 2.9 згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

2.10. Ліцензування мовлення місцевої категорії мовлення відбувається в обсягах часу, який забезпечується фінансово-економічними та професійно-технічними можливостями місцевих телерадіомовників, для ефективного використання радіочастотного ресурсу та вільного часу мовлення на каналах. Граничний обсяг мовлення для створення місцевого каналу мовлення визначається конкурсними умовами.

{Пункт глави 2 розділу II в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

2.11. З метою визначення фактичної території розповсюдження програм ліцензіат надає до Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення виміри напруженості

електромагнітного поля або карти покриття, згідно з якими вносяться відповідні зміни до ліцензії, у тому числі на підставі інформації щодо фактичної експлуатації радіоелектронного засобу зазначеної ліцензіатом у заяві про переоформлення ліцензії.

{Пункт глави 2 розділу II в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

2.12. Ліцензування провайдерів програмної послуги в багатоканальних ефірних телемережах (у тому числі з використанням технологій типу «Телесело», «МІТРС», «ММDS», цифрових мультіплексів) здійснюється відповідно до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» та Положення про порядок видачі ліцензії провайдера програмної послуги, затвердженого рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 28.12.2011 № 2979, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.03.2012 за № 351/20664.

{Пункт глави 2 розділу II в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

2.13. Подальший розвиток ефірних багатоканальних телемереж з використанням технології типу «МІТРС» не здійснюється у разі створення завад земним станціям супутникового мовлення, що підтверджується висновками щодо можливості та умов користування радіочастотним ресурсом України для потреб телерадіомовлення в порядку, визначеному Законом України «Про радіочастотний ресурс України», відповідно до Плану використання радіочастотного ресурсу.

{Пункт глави 2 розділу II в редакції Рішень Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012, № 2338 від 11.12.2013}

2.14. У разі створення багатоканальної ефірної телемережі (у тому числі з використанням технологій типу «Телесело», «МІТРС», цифрових мультіплексів) Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення звертається до суб'єктів господарювання з пропозицією стосовно надання протягом визначеного строку пропозицій щодо технічної розробки мережі мовлення.

{Пункт глави 2 розділу II в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012; із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

2.15. Суб'єкти господарювання, які отримали ліцензії провайдера програмної послуги з використанням технології типу «МІТРС», за допомогою радіозв'язку у розподільчих системах надають програмну послугу шляхом ретрансляції телерадіопрограм відповідно до Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

{Пункт глави 2 розділу II в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

2.16. Використання без отримання дозволів на експлуатацію радіоелектронних засобів мовлення та/або випромінювальних пристроїв здійснюється відповідно до Переліку радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв, для експлуатації яких не потрібні дозволи на експлуатацію, затвердженого рішенням Національної комісії з питань регулювання

зв'язку від 06.09.2007 № 914, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.11.2007 за № 1297/14564.

{Пункт глави 2 розділу II в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012; із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

2.17. Додаткове впровадження радіоелектронних засобів мовлення та/або випромінювальних пристроїв для підвищення якості приймання сигналу виключно в межах територій розташування (прийому) багатоканальних ефірних телемереж здійснюється за замовленням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення з подальшим внесенням їх місцезнаходження до переліку передавачів у додаток до ліцензії.

{Главу 2 розділу II доповнено новим пунктом згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

2.18. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення до введення в експлуатацію вітчизняного супутникового ретранслятора з метою вирішення технологічних, правових, організаційних питань впровадження супутникового мовлення з використанням Національної супутникової системи зв'язку та мовлення визначає спільно з:

Державним космічним агентством України план заходів щодо параметрів Національної супутникової системи зв'язку та мовлення, а також характеристик частотно-орбітального ресурсу, який планується для цілей телерадіомовлення;

Державним комітетом телебачення і радіомовлення України та іншими заінтересованими органами потребу у використанні потужностей Національної супутникової системи зв'язку та мовлення та Супутникової розподільчої мережі інформаційного забезпечення для цілей телерадіомовлення.

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення формує наукове та правове обґрунтування щодо залучення телерадіоорганізацій усіх форм власності до використання частотно-орбітального ресурсу, призначеного для цілей телерадіомовлення.

2.19. Надання телекомунікаційних послуг на території України є виключним правом юридичних осіб, розташованих на території України, які зареєстровані відповідно до законодавства України, та/або фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності з постійним місцем проживання на території України відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про телекомунікації».

2.20. У ліцензії на супутникове мовлення зазначаються технічні параметри супутникового каналу мовлення, визначені умовами договору з оператором телекомунікацій та оператором супутникового ретранслятора.

3. Порядок впровадження цифрового телемовлення

3.1. З метою розповсюдження 32 телепрограм для публічного приймання без абонентної плати створена загальнонаціональна мережа цифрового телемовлення в стандарті DVB-

T2 (MPEG-4), що складається з чотирьох цифрових багатоканальних телемереж МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5 (далі – цифрові Телемережі).

{Главу 3 розділу III доповнено новим пунктом 3.1 згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

3.2. Встановлюються такі етапи впровадження цифрового мовлення:

I етап – розбудова цифрових Телемереж (виконано);

{Абзац другий пункту 3.2 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

II етап – одночасне мовлення на цифрових Телемережах та мережі аналогового наземного мовлення. Забезпечення населення пристроями для прийому телепрограм у цифровому форматі (2012-2014 роки);

III етап – приймання Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення пропозицій від ліцензіатів щодо вимкнення засобів аналогового наземного телемовлення (I квартал 2014 року), підготовка плану поетапного вимкнення засобів аналогового наземного телемовлення із залученням органів державної влади (за згодою) на підставі наданих ліцензіатами пропозицій з урахуванням рівня забезпечення населення перетворювачами цифрового сигналу (II, III квартали 2014 року), вивільнення радіочастотного ресурсу;

{Абзац четвертий пункту 3.2 глави 3 розділу III в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

IV етап – розбудова багатоканальних телемереж МХ-4, МХ-7, МХ-6, МХ-8 (2014-2015 роки);

V етап – повний перехід від аналогового до цифрового формату телемовлення на всій території держави (2015 рік).

{Пункт глави 3 розділу II із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

3.3. Унаслідок перевантаження радіочастотного ресурсу, передбаченого для впровадження цифрових Телемереж, діючими радіоелектронними засобами аналогового мовлення та радіоелектронними засобами мовлення інших служб спеціальних та загальних користувачів радіочастотне планування цифрових Телемереж здійснюється для комбінованого варіанта розбудови, який поєднує використання одночастотних синхронних мереж та частотних присвоєнь для окремих передавачів цифрового наземного телевізійного мовлення.

{Пункт глави 3 розділу II із змінами, внесеними згідно з Рішеннями Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012, № 2338 від 11.12.2013}

3.4. У разі прийняття Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення рішення про використання (за згодою ліцензіата) телевізійного каналу (частоти) з метою

розбудови цифрової багатоканальної телемережі, задіяного в діючій телемережі аналогового ефірного мовлення телекомпанії-ліцензіата, відповідно до підpunkту «в» частини третьої статті 35 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» ліцензія на мовлення ліцензіата переоформлюється.

3.5. Вимоги Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення щодо розбудови цифрових Телемереж можуть коригуватися під час фактичної розбудови мережі мовлення.

{Пункт глави 3 розділу II із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

3.6. У разі наявності у цифрових Телемережах вільного ресурсу, не задіяного для потреб телемовлення згідно з пунктом 3.1 цієї глави, провайдер програмної послуги цих мереж має право надавати програмні послуги за умови внесення відповідних змін до ліцензій.

{Главу 3 розділу III доповнено новим пунктом 3.6 згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

3.7. Відповідно до вимог статті 23 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» цифрове мовлення з використанням радіочастотного ресурсу України ліцензується як багатоканальне мовлення на конкурсних засадах.

{Пункт глави 3 розділу II в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

3.8. Конкурс на отримання ліцензії на мовлення з використанням вільних каналів мовлення у цифрових Телемережах оголошується згідно з рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

{Пункт глави 3 розділу II в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

3.9. Перехід телевізійних технологій, запроваджених на вторинній основі для розвитку наземного ефірного телебачення у діапазоні 470-862 МГц («Телесело»), на цифрові стандарти мовлення здійснюється після завершення V етапу впровадження цифрового мовлення.

{Пункт глави 3 розділу II в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

3.10. Створення малопотужних багатоканальних телемереж для місцевого мовлення для забезпечення цифровим мовленням віддалених регіонів, сільської місцевості відбувається після завершення планування мультиплексів згідно з Планом «Женева-2006», за умови наявності висновків Державного підприємства «Український державний центр радіочастот» згідно із пунктом 7 частини третьої статті 16 Закону України «Про радіочастотний ресурс України».

{Пункт глави 3 розділу II в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

3.11. Повний перехід наземного ефірного телемовлення від аналогового до цифрового стандарту планується до 17 червня 2015 року.

{Главу 3 розділу II доповнено новим пунктом згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

3.12. Враховуючи важливу соціальну складову процесу переходу України на цифрове мовлення, усі ліцензіати цифрових Телемереж зобов'язані протягом 2014 року брати участь в інформуванні населення про перехід країни на цифровий стандарт мовлення, щодня безкоштовно транслюючи у своїй програмі інформаційні ролики провайдера програмної послуги цифрових Телемереж щодо особливостей прийому сигналу багатоканальних телемереж МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5 в обсязі 5 хвилин, у тому числі – 30 % у прайм-тайм. Графік розміщення інформаційних роликів розробляється за домовленістю з телерадіоорганізацією та провайдером.

{Главу 3 розділу II доповнено новим пунктом згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012; в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

III. Основні вимоги щодо змістовного наповнення та співвідношення форматів мовлення у кожному з територіальних сегментів телерадіоінформаційного простору

1. Критерії формування програмної концепції мовлення

1.1. У зв'язку з обмеженістю частотного ресурсу, який використовують ефірні мовники, всі телерадіоорганізації мають виконувати зобов'язання щодо концепції мовлення, затвердженої ліцензією.

1.2. Мовлення телерадіокомпаній складають програми і передачі різного жанрового спрямування: інформаційно-аналітичні і публіцистичні, культурно-мистецькі, науково-просвітницькі, розважально-музичні та дитячі.

{Пункт 1.2 глави 1 розділу III в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

1.3. У телерадіомовленні формат визначається за переважною більшістю (за обсягом) програм і передач різного жанрового спрямування, стилем та жанром музики, що переважає в ефірі.

1.4. Форматами телевізійного мовлення є інформаційний, культурологічний, просвітницький, розважальний, дитячий, інформаційно-розважальний, розважально-інформаційний, інформаційно-просвітницький, інформаційно-культурологічний тощо.

{Пункт 1.4 глави 1 розділу III в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

1.5. Згідно з чинним законодавством телерадіоорганізації можуть змінювати формат мовлення тільки шляхом подання до Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення заяви на переоформлення ліцензії, яка розглядається в установленому порядку.

{Пункт 1.5 глави 1 розділу III в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

1.6. Вживання мов в ефірі теле- і радіокомпаній відбувається з урахуванням статті 10 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» та положень Європейської хартії регіональних мов або мов меншин»;

{Пункт 1.6 глави 1 розділу III в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

{Пункт 1.7 глави 1 розділу III виключено на підставі Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

2. Забезпечення збалансованим різноформатним мовленням кожного з територіальних сегментів телерадіоінформаційного простору

2.1. Формулювання вимог щодо змістовного наповнення та співвідношення форматів мовлення у кожному з територіальних сегментів телерадіоінформаційного простору Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення здійснюється відповідно до статті 4 Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

2.2. Для реалізації завдань Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення планує та контролює змістовне наповнення і співвідношення форматів мовлення у кожному з територіальних сегментів телерадіоінформаційного простору. З метою забезпечення збалансованим різноформатним мовленням кожного з територіальних сегментів телерадіоінформаційного простору Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення контролює під час ліцензування телерадіокомпаній присутність у кожному регіоні мовлення з наповненням різного тематичного і жанрового спрямування. Принцип дотримання збалансованості різноформатного мовлення та наявність знижок, застосованих при нарахуванні ліцензійного збору, враховуються під час розгляду Національною радою питання щодо можливості і доцільності внесення змін до програмних концепцій телерадіокомпаній у разі надходження від них відповідних заяв.

2.3. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення відповідно до чинного законодавства застосовує знижки при нарахуванні ліцензійного збору телерадіоорганізаціям, зменшує або збільшує його розмір згідно із Методикою розрахунків розмірів ліцензійного збору за видачу або продовження строку дії ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, визначення розміру плати за переоформлення ліцензії та видачу дублікату ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 412.

2.4. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення здійснює нагляд за діяльністю телерадіоорганізацій щодо дотримання форматів мовлення, зазначених у ліцензії. З метою забезпечення виконання телерадіоорганізаціями багатоканального, ефірного теле- і

радіомовлення, супутникового, проводового та кабельного мовлення програмної концепції і ліцензійних зобов'язань Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення рекомендує телерадіоорганізаціям утриматись від внесення змін до ліцензій у частині програмної концепції протягом року з дня отримання ними ліцензії на мовлення.

2.5. Внесення змін до програмної концепції мовлення здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

2.6. Для забезпечення засобами телерадіомовлення культурних та інформаційних потреб громадян Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення враховує наявність у кожному з територіальних сегментів телерадіоінформаційного простору якісного змістового наповнення та різноманітних форматів мовлення.

{Главу 2 розділу III доповнено пунктом згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

2.7. У процесі розбудови каналів мовлення та ліцензування надається перевага телерадіоорганізаціям, які виробляють та поширюють соціально важливі програми (інформаційні, соціально-політичні, дитячі тощо), програми власного та вітчизняного виробництва, задовольняють інформаційні потреби національних меншин та забезпечують свободу слова. Одним із визначальних факторів є наявність в ефірі програм власного та вітчизняного виробництва.

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення сприяє розвитку суспільного, громадського, освітнього, культурологічного мовлення.

{Главу 2 розділу III доповнено пунктом згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

3. Принципи добору (пакування) програм провайдерами програмної послуги, придбаних для ретрансляції в телемережах (окрім цифрових телемереж)

{Назва глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

3.1. З метою реалізації частини першої статті 4 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» провайдер програмної послуги зобов'язаний забезпечити усім абонентам можливість отримання програм універсальної програмної послуги (окрім провайдерів програмної послуги супутникових платформ за технологією DTH, типу «МІТРІС», «ММДС»), а також доступ до програм і передач вітчизняного виробництва.

{Пункт 3.1 глави 3 розділу III в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012; із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

3.2. Загальна концепція добору пакування (переліку) програм, придбаних для ретрансляції, складається з переліку програм, що входять до складу універсальної програмної послуги (у разі її наявності), та переліку програм інших мовників (супутникове або кабельне мов-

лення), у тому числі програм іноземних телерадіоорганізацій, зміст яких відповідає чинному законодавству.

{Пункт 3.2 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

3.3. У переліку програм зазначаються канал прийому, канал ретрансляції, програма, умови розповсюдження для кожної із програм, номер і дата документа, що підтверджують придбання та право на розповсюдження (ретрансляцію) програм іншого мовника.

3.4. Загальна концепція добору пакетування (переліку) програм для ретрансляції має відповідати вимогам пунктів 3.7, 3.8 цієї глави.

{Главу 3 розділу III доповнено новим пунктом 3.4 згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

3.5. Для розповсюдження програм універсальної програмної послуги провайдер програмної послуги не зобов'язаний укладати договори з відповідними телерадіоорганізаціями.

3.6. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення з урахуванням положень частини першої статті 4 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» рекомендує суб'єктам господарювання включати до складу загальної концепції добору програм не менше 50% програм вітчизняних мовників.

Національна рада при нарахуванні ліцензійного збору провайдера програмної послуги може збільшувати його розмір згідно із Методикою розрахунків розмірів ліцензійного збору за видачу або продовження строку дії ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, визначення розміру плати за переоформлення ліцензії та видачу дублікату ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 412.

3.7. Формування загальної концепції добору програм провайдерів програмної послуги здійснюється відповідно до правил формування програмної послуги в пакетах програм провайдера програмної послуги, затверджених рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

3.8. Розміщення програм провайдерами програмної послуги здійснюється в такій послідовності:

універсальна програмна послуга (індивідуально для кожного населеного пункту);

програми державного підприємства «Парламентський телеканал «Рада»;

програми вітчизняних телеорганізацій, які отримали ліцензії на супутникове мовлення, та програми телеорганізацій, які отримали ліцензії на кабельне мовлення у відповідній мережі мовлення (індивідуально для кожного населеного пункту);

іноземні програми країн, які ратифікували Європейську конвенцію про транскордонне телебачення, та програми країн, зміст яких адаптовано до вимог вітчизняного законодавства та відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і ретрансляція яких на території України не обмежується згідно з частиною першою статті 42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення». Зміст іноземної програми має відповідати вимогам чинного законодавства.

{Пункт 3.8 глави 3 розділу III в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

{Пункт 3.9 глави 3 розділу III виключено на підставі Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

{Пункт 3.10 глави 3 розділу III виключено на підставі Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2338 від 11.12.2013}

{План в редакції Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2874 від 14.12.2011, із змінами, внесеними згідно з Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 2561 від 26.12.2012}

План розвитку національного телерадіоінформаційного простору розміщено на офіційному веб-сайті Національної ради:

<http://nrada.gov.ua/ua/normativnydokumenty/14094/14095.html>

та веб-ресурсі Верховної Ради України:

<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1294-10/print1360319229272245>

ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ТЕЛЕРАДІООРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ СТАНОМ НА 1 СІЧНЯ 2014 РОКУ

Державний реєстр телерадіоорганізацій України станом на 1 січня 2014 року розміщено на офіційному веб-сайті Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення <http://nrada.gov.ua> у розділі «Державний реєстр»

